

131/321

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ మార్చి నెల 18-వ తేది బుధవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 293
సంచిక ౨౯౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారీచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన మోహముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు నజీవివంటిది

రలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తావును,
పార్శవు మెప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

SHUNMUGAM SNUFF

ధరల జాబితా
షణ్ముగం నశ్యము

1644

షణ్ముగం

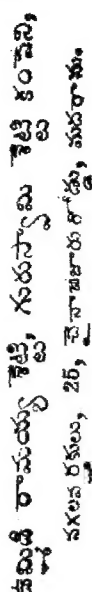
నశ్యము

పలము	ధర	పోస్టేజి	పాకింగు	మొత్తం
2	0 4 0	0 4 0		0 8 0
4	0 8 0	0 4 0	0 1 0	0 13 0
5	0 10 0	0 4 0	0 1 0	0 15 0
8	1 0 0	0 5 0	0 1 0	1 6 0
10	1 4 0	0 5 0	0 1 0	1 10 0
13	2 10 0	0 8 0	0 1 0	2 3 0
16	1 12 0	0 8 0	0 2 0	2 6 0
20	2 0 0	0 8 0	0 2 0	2 10 0
26	2 5 0	0 11 0	0 2 0	3 2 0
40	3 8 0	0 14 0	0 3 0	4 9 0
48	4 4 0	0 14 0	0 3 0	5 5 0
రైల్వేపాస్సంజులముగా (మద్రాసు ప్రెస్ వసుకు మాఖర్చితో పంపబడును)				
40	3 8 0	0 3 0	0 2 0	3 13 0
80	7 0 0	0 3 0	0 4 0	7 7 0
120	10 8 0	0 3 0	0 4 0	10 15 0
ఆర్. కె. పరిమళనశ్యము				
1 బుడ్డి	0 4 0	0 4 0	0 1 0	0 9 0
3 బుడ్డి	0 9 0	0 4 0	0 1 0	0 14 0
12 బుడ్డి	2 4 0	0 8 0	0 1 0	2 13 0

(ఆర్. కె. పరిమళనశ్యమును మామూలు నశ్యముతో చేర్చి ఉపయోగించి, ఆరందమును పొందుదు) రెండవతరం షణ్ముగం నశ్యము
ఏకే 1 కి ధర ర్పు 3-0-0, ప్యాకింగు, తపాల ఖర్చువేరు.
నశ్యము డబ్బీలు యితర వస్తువులు
మ్రాసు డబ్బీ 1-కి ధర ర్పు 0 4 0
మ్రాసు డబ్బీలు 12-కి ధర 2 8 0
చందనపు మ్రాసు డబ్బీ 1-కి ధర 0 5 0
శంకరపు మ్రాసు డబ్బీలు 12-కి ధర 3 4 0
బర్మినిలో తిరు-రై న నలుపు డబ్బీ 1-కి 3 0 0
" డబ్బీలు 12-కి 2 0 0
బొమ్మతో తిరుగురైన నలుపు డబ్బీ,
చాలాకాలము నగటు ఉండును 1 కి ధర 1 2 0
" డబ్బీ 12 కి ధర 12 8 0
మక్కి-బావిత్తు 1-కి ధర ర్పు 0 1 0
" 12-కి ధర 0 10 0
అరటిపట్టులు చున్నవి 100-కి ధర 0 8 0
బొమ్మ (ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చు వేరు)
జనరల్ ఆర్డర్ డిపార్టుమెంటు ఒకగంట మాదిరి,
మొదలుగ నీ గృహమునకు ఆనశ్యమైన సామానుల
వరకును, ఒకగంట మొదలుగ నీ కొలుకల సీమకను
లాలు వరకును సప్లయ చేయబడును. మాకు చిన్నది,
పెద్దది అను వ్యత్యాసము లేదు.

మామదింపును పంపెదము
మేము మొత్తముగా నయమైనధరకు తీసి మా కాలాచారములకు సప్లయ చేయుదుము. వర్తకులకు ప్రత్యేక పుధరలు చొప్పున యివ్వబడును.

షణ్ముగం స్నాఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 140, మద్రాసు.

1947

ఒక సారి పరీక్షించిన, మీకును నమ్మకము కలుగును.

అహమదాబాదులోనున్న వైద్యరాజు జత శంకర్ లీలాధర్ గారిచే స్థాపించబడినది.

“ప్రతిచోటను ఏజంటుకావలెను”

D. DESAI & Co.,

17, Edayapalayam Street, P. B. No 515 P. T. Madras.

బిల్గిసులోనున్న డాక్టరు వాన్ గ్రాన్ లిండు పై యభి గారిచే కామశాస్త్రమునందు
కనిపెట్టబడిన నూతనకల్పనలు

71 8 30 2-8-0

బుడి 1 కి ధరయ్య 6-0 0

బుడి 1 కి ధర రూ 6.0-0

1884

**Genz Wheeler & Co., 15 Clive Row Calcutta &
8 Broadway (Upstairs) Madras.**

సూర్యుడేదని బుజువుచేయువాడికి రు 116-0-0 హుమీవము. అష్టదశ కష్టసోగములు:— ఎగువు, తెలుపు, రాగి నర్తపు మచ్చులు మొదలగు వాటిని ఖండించుచులో అమోఘముగా బనిచేయును. వేరేల! సత్యములేని రోగులను నా ఆసు పరియింపుచుకొని కాలవిమర్శనలేమండ వ్యాధి కుదిర్చిపంపెదమా. యోగ్యతా పత్రములలో మామకొన్న కేట్లగు ఉచితము. కుమారు రెండుమామలను సరిపడు మొదటి, రెండవ, మూడవ తరగతుల స్కూలు బోధనములు రు 50, రు 25, రు 10 మాత్రము అద్యాన్న పంపవలెను.

యం. సుబ్బారెడ్డి ప్రాప్రయితురు- ది రెడ్డి లిరుదుకో, గోపాలపురం; కొ తపేటపోసు, గోదావరి జిల్లా.

కొలది వతులు మాత్రమేయన్నవి, తరళదుడు?

మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

1890

(తెనుగున వ్రాయబడినది)

0-11-0 అక్షరాలు పాఠ్యపుటల పంజీన ఒకకాపీ రిజిస్టర్లు పోస్టుమూలముగా పంపబడును.

కావలసినవారు, మేనేజరు, ఇంజనీరింగ్, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

కావలసినవారు, మేనేజరు, ఇంజనీరింగ్, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

Figure 1

నర్మ విభేద శాసనములు

సి. యే. టింగ్రూసు గారి వారపు ఎంగ్లీషికిఁబూ
లో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

దక్షిణాస్త్రికాల్ పశ్చిములు శ్రుతిమించి గాగయున బడు
చున్నవి. ఏలిగముగ పరిగమించుకో చొుపబాలుము. ప్రభుత్వము
నారు తెండుకానవముల గావించిరి. ఆసియావాసులను జే దీసి
నేటిపులతో జేర్చిరి. శ్వేతకాతివారిని పెద్ద జేసిరి. దక్షిణాస్త్రికా
కెప్పుడును జోనివారి కి ధర్మవిధేసరిచయమును గూర్చి చెబును.
కొనుట కొంచెము కష్టము. నేటిపుజనసంఖ్యచాలవరకు విద్యా
వాసన లేనివారని ముందు చెలుసుకొనవలయును. ఇకను శ్వే
తకాతివారు యుగాలోపియును నెక్కువగలిసినవారు. మొత్తము
మీద నందరునుజదువుకొనినవారేయందురు. ఇప్పుడు హద్దుగాను
నేగాని నూతనప్రభుత్వము ఆసియావాసుల నింకను అగణ
ద్రొక్కి శ్వేతకాతివారి హోదానెక్కువ జేయవలెనని యున్న
టుల గానించుచున్నది.

మరియుక తీర్మాన మొకటి వచ్చినది. దాని ప్రకారము దక్షిణాఫ్రికా పారిత్యము దక్షిణాఫ్రికాలో పుట్టి పెరిగిన శ్వేత జనసంఖ్యకు మాత్రమేయూహించును. ఇంగ్లాడునుంచి సరాసరి వచ్చిన ఆంగ్లేయులకు ఇంగ్లేషు పుట్టుకమాలముననే దక్షిణాఫ్రికాలో పోయడగుటకు కొంత కర్మకాండ జరుగవలసియుండును. బ్రిటిషు తేజరు వోలునై ముఖ్యముగ నాధారపడియున్న తేజు పోర్చియున్ను, డచ్చివోలునై ముఖ్యముగ నాధారపడియున్న నేషనలిస్టు పోర్చియున్ను ఒక ఒడంబడిక జేసికొనిరినియు దానిప్రకారము తేజుపక్షమువారు బర్లరు బాండ్స్ బలపరచినయెడల నేషనలిస్టు పక్షమువారే ఆసియాకార్మికులకు ప్రతికూలముగా నుండు విధానమును బలపరచునటుల నేర్పాటు జేసుకొని రనియు దక్షిణాఫ్రికాలోని ప్రధానపత్రికలు నూచించెను.

ఇంతే కాక యిదివరకు గావించబడిన క్లాసుయేరియాల వి
ల్లుకన్న కళోరమగు విభజన కావనము క్రొత్తది తమూరనమ
న్నదని తెలియచున్నది. నేటాలలో భారతీయుల కిక్కుందు
మ్మునిసిపల నియోజకాధికారము లేకుండ జేయుచు చట్టము
కటి యంగీకరింపబడి గవర్నరు జేవరలు అంగీకారముసంగి
నటుల జ్ఞాపకముండవచ్చును. ఈ జాతి విభేద చట్టముగూడ గా
వించినదే. 1914 పుట్టు - గాంధీ ప్రతిప్రతి ప్రకారము
రక్షింపవలసిన హక్కు లింకను యేమి గలిగియుండెనో గాన్పిం
చుటలేదు.

బ్రాహ్మణులులో పితృకర్తవ్యము భారతదేశ వర్తక
 బహిష్కారమును మరల ప్రారంభింపబడెను. ఈ సా
 మ్యముననే వాతావరణమునందు అధికాంతవర్తక విజయము
 గాంచెను. నేటాలులో భారతీయులను ప్రభుత్వమువారు తిరిగి
 పంపివేయుట యింకను సాగుచున్నది. మద్రాసుకు తిరిగి విచ్చిన
 వారిని నేను ఆశ్రయము లభిష్టముగాడిగితిని. భారతదేశములో పని
 దొరుకుట కష్టముగ నున్నదిని వారు తెలిపిరి. అందుచేత వారు యె
 న్నేన్నియో కష్టములను దుఃఖములను బొందియు మలయా
 ఎమి నేమను దిపోలో శిక్ష నుపైదిప్పులలోని రోడ్డు నాట్లలో
 పనిచేయుటకు భారతదేశమునుండి పంపివేయుచుని యందుగు
 చున్నాడు. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల నిజముగా తీసిపోయి
 నది. ఎంతటి ధైర్యవంతులైన నను ముందెక్కడను ఆశ గాన్పించ
 దు. భారతదేశములో మనకు పచ్చవాస్తవములలో నొక్కనిశేష
 ము మాత్రము గాన్పించుచున్నది. అదియే హిందూమతము
 దీనిని సుసంపన్నముగా చేయెను. భారతీయులందరకును ఒకటే
 కష్టము సంప్రాప్తమైనది. అందుచేత వారు జన్మయందును
 స్వాధ్యయమునందును, మనమునందును ఒకటిగ నున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా పరిస్థితు లెంత ఘోరముగ నున్నవో దైన
దెలుపుచెను. ఈనందర్థమున వ్యట్ట్యునేనాని వాక్యములు
గతవారమీ పత్రికయం దుద్ఘోషింపబడినవి మరింత సుశ్రుతులుగ
నుండవలవు. ఆంధ్రులు గాదు నూచించిన వికటేంగు
నిర్బంధముల బెట్టుటకు మునుపేయ దప్ప మరేమియు గాదు.
1921 లో భారతదేశముండుటయొకతెంతయో బాగ్మతదీపికా
వృత్తికే కాంతముగ నుండవలదు దక్షిణాఫ్రికాలో యేమాత్ర
ము కాంతముగ నుండునో ఆందలి శ్వేతజనులు నెరిగిన వాకే
దెలియవలదు.

మొ॥ ౪॥ గాంధీ]

భారతదేశము బట్టకై
పరాధీనముగ నుండనేల?

క్రింది లెక్కలను గమనింపుడు

గాంధీమహాత్ముడి వారపు 'ఎంగ్లండ్' లో నిల్చు వ్రాయుచున్నాడు:

భారతీయులు బద్ధకమునువదిలి రాటమునుదిప్పుచు ఖడ్గ రుద్రులను ధరించుచున్నమాత్రాన భారతదేశము బట్టకై యితరులపై నాధారపడకుండ స్వయంపావకముగ నెట్లుండగలదో యెంతకులభమో గుణకారముజేయుచు యీక్రింది లెక్కలను ఒకఖడ్గర ద్వారము నాకు ప్రకటనార్పించెను:

"భారతదేశముయొక్క జనసంఖ్య 31 కోట్ల 20 లక్షలు. సంవత్సరమునకు మనిషి 20 గజముల గుడ్డ గానెన్నను దేశమున కంతకును 624 కోట్లగజములగుడ్డ కావసియుండును. రోజుకు నాలుగుగంటలు పనిజేయునెడల కడుగుకు ఒక్కొక్కటికి సం॥ మునకు 40 పానులనులైనను 180 గజముల గుడ్డ నుగను. అనగా 4 కోట్ల రాటము లుండవలెను. భారతదేశములో యెనిమిదిమంది స్త్రీపురుషులకు ఒక్కరాటమున్నచాలును. మొత్తముమీద 15వ నెంబరునూలుగంటకు 420 గజముల చొ॥ పడుకొనవచ్చునని చెప్పవచ్చును. చాలరాటములను రోజుకు 8 గంటలుగూడ పడుతుంటులజేయవచ్చును. అప్పుడు 8 కోట్లరాటము లేవాలను. భారతదేశములో 10 మంది స్త్రీపురుషుల కొక్కొక్కరాటము చొ॥ చాలును.

ఈనూలును నేయటకు 50 లక్షల చేపగములు గావలసియుండును. అప్పుడు ఒక్కొక్కమగ్గుము రోజుకు 5 గజములు నేయవలసియుండును. సంవత్సరమునకు 250 రోజులే పనిరోజులుగ దీసికొందము. నేతపనివారు 800 రోజులు పనిజేయుచు రోజుకు 6 గజములు నేయునెడల అందనూ యింకను తగ్గును. అప్పుడు 85 లక్షల మగ్గుములు చాలును. 1901 జనభాప్రకారము 25 లక్షలమీద చేపగములపై నేతనేయించుండిరి. అనగా 8, 10 లక్షల మగ్గుములు పనిజేయుచుండవలెను. ఇప్పుడు తేలకొలది మగ్గుములు పనిజేయుటలేదని అందరకును తెలిసినదే.

"1922 లో విదేశమునుండి 157 కోట్ల 70 లక్షల గజములగుడ్డ దిగుమతియ్యెను. అసంవత్సరమే 5 కోట్ల 80 లక్షల పానుల నూలు గూడ దిగుమతియ్యెను. ఈనూలునంతను గుడ్డనే యునెడల 40 కోట్లగజము లగును. మొత్తముమీదవిదేశపుగుడ్డ 200 కోట్లగజములు దిగుమతిజేసినట్లగును. ఈగుడ్డ దిగుమతి గావించి జేయుటకు, మొదట చెల్వీటల ఒకకోటిరాటములు పని జేయించుండినగాని, లేక భారతదేశములో 80 మంది స్త్రీపురుషుల కొక్కొక్కరాటము పనిజేసినగాని పీలగును. వై. లెక్కప్రకారముజూచినయెడల చేపగములసంఖ్య 12, 15 లక్షలందవలసియుండును.

"1914 నుండి 1922 వరకును మిల్లులలో కడుపు 6 లక్షలెక్కువయ్యెను. 80 తేల మగ్గుములు పెరిగెను. 16 కోట్లగజముల గుడ్డలెక్కువ తయారగుచుండెను, మూలధనముగూడ 15 యేండ్లలో 8, 9 కోట్లకు పెరిగెను. విదేశమునుండి దిగుమతియగు గుడ్డను 200 కోట్లగజములను అసలు రాకుండ జేయవలెనన్న యెంత అనుకుల పరిస్థితులున్నను యామిల్లులలో 80, 40 యేండ్లపట్టును. యధాపురోజుల నాటిపరిస్థితులు రాగూడదని చెప్పుటెట్లు? అట్లు సంప్రాప్త మగునెడల 60 యేండ్ల 80 యేండ్ల, యింకను నూతండ్లు పట్టినట్లవచ్చును. ఇంతేగాక ముప్పదియవ నెంబరుపైగా సన్ననినూలు విషయమున జపాను గ్రేటుబ్రిటనులలో పోటీగలదు. వీరికొరకు యెక్కువరకపు యంత్రముల నిర్మింపవలయును. అందులకు విదేశపుయంత్రములపై నాధారపడుటయు పెద్ద పెద్దనిపులుల పలహో దీసికొనుటయు అవశ్యకముగ నుండును.

"భారతదేశములోని మిల్లులలో లోట్లదీగుబొట్టు, ధరలు పడిపోవుట మున్నగు విషయములగుర్చి లెక్క జపప్రదముగ నుండును. అట్టివస్తువులు సం॥మునకు 170 లక్షలు దాదాపుండును. ఇవవి సంవత్సరముల కొకసారి ధరన తగ్గుబాట్లనలని నష్టము మూలధనమంత యగుచుండును. ఇంతేగాక మిల్లులు చెల్లించు మాపర్టాక్సు, ఇంకొకటాక్సు, ఎక్సైజుపన్ను, రైల్వేలెట్టు మ్యానిసిఫెలరేట్లు మున్నగువి సంవత్సరమునకు 887 లక్షలగును. ఈ రిక్తకోట్లును ప్రతిసంవత్సరమును గుడ్డనుకొనువారే పోషింపెదరు. రాటయినగ్గుములు పచ్చిపయెడల యామొత్తము లోచాలభాగము మిగిలి యాపక్రీతకు వినియోగపరచుటకు పీలుగనుండును.

స్వదేశీ, - జాతీయత

భారతదేశాదర్శము

ఈవారపు 'ఎంగ్లండ్' లో గాంధీమహాత్ము డెట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

నా మిత్రుడు వ్రాసిన యీక్రింది లేఖ చాలకాలము నుండి నా కాగితముల కట్టలో నుండెను:

"గాంధీమహాత్ముడు! అనుపేరుతో రామయ్యుని రోలందు వ్రాసినపుస్తకమును మీరు చదివితే యుండును. ఈ పుస్తకం 176 వ పేజీలో నీక్రిందివిధముగ గలను. 'ఈ జాతీయవిజయమేమి, బహుసంకుచితమును అంటరానంత పునీతము నై యున్నది. ఇంట్లోకుర్చీని, తలుపులన్నియు వేసుకొని, యేమార్పునద్దని ప్రతిని పట్టుకొనుటయూ, ఏమిన్నియెగుమతి జేయరాదు, కొనరాదు, కరీరము, ఆత్మకు విశుద్ధము జేసికొని యుద్ధరించుకొనుడు! మధ్యయుగములో సన్యాసులు బోధించు తత్వమిదియే గదా! వికాలమనస్కుడగు గాంధీయూ యిట్టితత్వమును బోధించుట! అందులో డి. వి. కలేల్కర్లుగారు వ్రాసిన 'స్వదేశీతత్వము' అను పుస్తకమునకు పీఠిక వ్రాయుట! మిమ్ముల నెంతయో ప్రస్తుతించుచు నాత డెట్లు వ్రాసెను గాన మీ రందులకు ప్రత్యుత్తర మీయవలసి యున్నది. నవంబరు 27 వ లే డి 'ఎంగ్లండ్' లో ఆంధ్రా ను గారి వ్యాసమునకు చివర 'జాతీయతయొక్క సత్యము' అని ఒక ముక్క వ్రాయుచు భారతదేశపు స్వదేశీ ఆపరికరముగాని వర్ణవర్ణముగాని కాజాలదని చెప్పిరి. ఆవిషయమే యింకను విస్తరించి వ్రాసి యీగ్రంథమును జదువు వారియొక్కయు తత్కర్తయొక్కయు భయమును దీర్చరాదా?

డి. వి. కలేల్కర్లుగారి పుస్తకవిషయ మేమనగా అది గుజరాతీలో వ్రాసినదానికి తర్జుమా. నేను పీఠికను అసలు గుజరాతీ దానికి వ్రాసితిని. డి. వి. కలేల్కర్లు చాల విశ్వసనీయుడగు మిత్రుడు. అందుచేత ఆ పుస్తకమును జడువకుండనే గుజరాతీలో ఆరు పంక్తులు పీఠికను వ్రాసితిని. నే నాపుస్తకములో నచ్చుటచ్చుట కొన్ని భాగములను జూచితిని. స్వదేశీని గూర్చి నా మిత్రుని భావములు నాకు తెలియను. అవియు నాభావముల పండితే యని కనుగొనుటకు కష్టమేమియు లేక పోయెను కాని ఆంధ్రానుగాని జెప్పిన మీదట తర్జుమా జేసిన పుస్తకమును జదివితిని. కొన్నిచోట్ల ఆ విషయములను చెప్పుటలో ఎటు సంకుచితముగ నుండెను. ఆ విషయముల గూర్చి కలేల్కర్లుగారిలో గూడ చర్చించితిని. తర్జుమా జేసినపుడు అది సంతృప్తికరముగానే గాన్పించు ననియు, అందుకు భాను భాష్యుడు గాడనియు అయిన జెప్పెను. ఇకను స్వదేశీని గూర్చి నా అభిప్రాయములు 'ఎంగ్లండ్' లో స్పష్టముగ దెలుపగలిగితిని. నాఅభిప్రాయములను కలేల్కర్లుగారి వియును ఆపుస్తకమునందు గాన్పించునంత సంకుచితములు గావని తెలియగలదు.

ఇంతవరకాపుస్తకము మాట జెప్పితిని. నేను స్వదేశీ యన యెట్లు నిర్వచించినో అందరకును తెలియను. దగ్గరనున్న వాళ్లమాట యేమైనను సరే యని దూరమున నున్నవారికి ముందు సహాయము జేయరాదు. అట్లు జేయుటలో యేవిధమైన నేరము గాని తప్పుగాని లేదు. అది యేమాత్రమును సంకుచితభావము గాదు. కారణ మేమనగా నా అభిప్రాయము కనపరమైనదాని నంతకు ప్రపంచములో నన్ని భాగముల నుండియు కొందును. నా అభిప్రాయము కాలుగముగ నున్నను, నేను ముందు జాగ్రత్త దీసికొనవలయు నని భక్తినిర్ణయించిన దానికేమైన హానిగల్గినను అట్టి దేమైనను యెంత అందముగ చక్కగ నున్నను యేవరిదగ్గర నుంచియైనను కొనజాలను. ఈపరమాగకరముగనుండు వాచ్యమును గ్రంథములను ప్రపంచములో నన్ని భాగములనుండియు కొనెదను. ఇంకాండు నుండి శీఘ్రమిక్కిల పనిముట్లును, ఆస్తియనుండి గుండు నూదులు పెన్నెట్లు స్వీట్లర్లందునుండి గడియారములు కొందును. కాని ఇంకాండు నుండి యొక నున సరే, జపానునుండి యొకను సరే ప్రపంచములో మరి యే భాగమునుండి యొకను సరే యెంత చచ్చని గుడ్డయైనను ఒక్క అంగుళమైనను కొనను కారణ మేమనగా దానిజలన భారతదేశములో లక్షలకొలది మందికి హాని జరుగుచుండెను. విదేశపు గుడ్డ భారతదేశములో చేతితో పడికి నేసిన దానికన్న యెంత బాగున్నప్పటికిని యీ దేశములో అన్నను లేక చర్మములుగ నున్నవారు పడికి నేసిన గుడ్డను కొనకుండు వానిని కొనుట పాపముని నేను తలంచెదను. కాబట్టి నేను జెప్ప స్వదేశీచేతితో పడికిన ఖడ్గరుకును భారత

దేశము లో తయారగు ప్రతివస్తువులోను ను వర్తిం చును. నేను జెప్ప జాతీయత గూడ యీస్వదేశీ యంత బిస్తాతీతమైనదే భారతదేశ ముద్ధరింపబడిన యెడల ప్రపంచమున కంతకును యిందువలన లాభముగలుగవలె నని నేను కోరెదను. ఇతరదేశములు నాశనమై భారతదేశము పైకి లేవవలెనని నేను కోరను. భారతదేశమునకు శక్తిసామర్థ్య లున్నయెడల యిచ్చటికి శాశ్వతములనున్న అనందదాయక మగు సుగంధ ద్రవ్యములను ప్రపంచములో నితర భాగములకు బంపును గాని వల్లమందు మత్తవ్రానకములవల్ల నెంత ఆర్థిక లాభము చేకూరినను వానిని బంపజాలదు.

వర్ణ విభాగము - అస్పృశ్యత.

ఈవారపు ఎంగ్లండ్' లో గాంధీమహాత్ముడు యం. వి. యన్. అను వారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచునిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

అస్పృశ్యతను వర్ణమునకును చాల భేదము గలదు. అస్పృశ్యత కాస్త్రీయముగాదు. వాదములతో సమర్థింపదగినది కాదు. గోటివారితో బాటు నే వను బొందుటకు గల హక్కును లేకుండజేసి యితరులకు నేవచేయు భాగ్యముగూడ ఆ అస్పృశ్యులకు లేకుండ జేయబడినది. వర్ణవిభాగము కాస్త్రీయమైనది కారణముక మైనది. దానివలన నష్టము లున్న యెడల లాభములు గూడ గలవు. బ్రాహ్మణుడు శూద్ర సోదరునకు నేవజేయుతుండ అందు ఆటంకపరచున దేమియును లేదు. వర్ణ విభాగము సాంఘిక నైతిక నిరోధముల గల్పించును. వర్ణధర్మమును విస్తరింప జేయు పీలులేదు. చాతుర్య గ్రములనియే నేను జెప్పెదను. వారి నెక్కువజేయుట చెడుగు నక కారణమును వర్ణములను సంస్కరించి అందరి బోధములను తొలగించెదను గాని వాని ససలే ద్వంసము జేయుటకు కారణము గాన్పించుటలేదు. నాకు యెక్కువ తక్కువ లేమియును లేవు. బ్రాహ్మణుడు జన్మతో తినకేదో ఆధిక్య మున్నదనుకొని యితర వర్ణములన్న నీచముగ జూచువాడు బ్రాహ్మణుడుగాను. తా నగ్రజాతి వాడన్నయెడల నేవజేయుటయందు ప్రథమస్థాన మాతనికే యాయబడును.

నరసాపురం ప్రిన్సిపల్ సబుకోర్టులో

వి. ఎ. 1840/1924

యేలూరు అ॥ సబుకోర్టు ఫయలు

ఓ. ఎన్. 36/1919

వాది:- శ్రీరాజా బొమ్మజేవర రాజ్య లక్ష్మీదేవర్యు గారు.

ప్రతివాదులు:- 1. శ్రీరాజా బొమ్మజేవర నాగన్న నాయుడు బహద్దరు జమీందారుగారు, 2. శ్రీరాజా బొమ్మ జేవర వెంకట్రాయులు నాయుడు బహద్దరు జమీందారుగారు.

ఈదావాలో హైకోర్టుఆఫీసు తీర్పుప్రకారము వాది గారు తనకు క్రిందికోర్టులో రావలసిన Proportionate costs, tax చేయించి డిక్రిలో చేర్చించవలసినదిగా పిటిషను దాఖలు చేసియున్నారు. సదరుపిటిషనుకు ఆక్షేపణలున్నయెడల సదరు ప్రతివాదులు తెలియజేసికొనుటకుగాను కోర్టువారు ది 7.4.25 తేదికి నాయి దాజేఖారు. సదరులేదని నరసాపురం ప్రిన్సిపల్ సబ్బాడ్జి నేటు కోర్టువారియెదుట తమ ఆభ్యంతరములు తెలియ పూయకొనియెడల ప్రతివాదుల పరోక్షముందు సదరు పిటిషను విచారణ కాజదును.

నరసాపురం } జంధ్యాల సుందరరామయ్య, ఫిష్టుగారు ప్లీడరు.
16-8-1925 }

పల్లింగుటన్ సి నీ మా

మౌంటు రోడ్డు, మద్రాసు 953
14-8-25 శనివారమునుండి 20-8-25 శుక్రవారమువరకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నం 8-15 గంట మాటనిగలదు. యూనివర్సల్ ట్రెన్స్ నెక్షన్ సిరియల్

ది ఫాస్టు ఎక్స్ ప్రెస్సు రెండవభాగము ప్రచురింపబడును. సుప్రసిద్ధులైన విల్లియాండ్స్ కెన్ & ఎడ్వీ మండుజాన్ అద్భుతచర్యలు చూడదగినవి.

వి. వి.
 2-0-0.
 చార్జీ వేరు.
 అందులో 24 గంటలలో
 నివాసించి మాత్రమే మరణించి వెళ్ళవలసి ప్రామాణ్యము మా
 ప్రభుత్వ విధానమునకు గలదు. మరణించిన వారిని మాత్రమే
 లెక్క పెట్టి నిరీక్షించుము. స్త్రీలకు గలదు రోజువారీ
 కుటుంబాన్ని అందరినూ ఆశ్చర్యముగా చూస్తున్నాను.
 పోలీసులతో కలసి, పోలీసులు 246
 పోలీసులతో కలసి, మరణించిన.

స్థితిముగనున్నది

శ్రీ కుమారరాజు కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు
 బహుదరు జమీందారుగారిచే వ్రాయబడిన

నాటకము బాబ్బిలి కథ వీర రాధాధ్యానానక
 భీష్మరసములతో చిత్రీకరించబడినది వెలరు 1-0-0.
 పేట నాడయ్య, గంధలగూడెంబోమ్మ, కృష్ణాజిల్లా.

“కంటిలోని నలుసు” అండ్ “ప్రాచీనసాహిత్యము”

అచ్చగురున్నది

కవిసార్వభౌమ డాక్టరు రవీంద్రనాథ్ ఠాకూర్ గారి ఎంక
 భావయందలి “నాథ్ ఠాకూర్” “ప్రాచీనసాహిత్యము” లకు
 వి. వి. నుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి. పండిత టి. రామ
 శర్మగారి లాంగ్విల యాంధ్రానానకము. మొదటి సామాజిక
 నవల. ప్రాంతీయ మత్యుద్భవము. గంభీర భావగర్భితము.
 వెలరు 1-8-0. రెండవది ప్రాచీనసాహిత్య విమర్శనము. ఇట్టి
 గ్రంథమంద్రమున నరది; వెలరు 1-0-0. 80-4-1925 లోగా
 నార్దరపంపువారికి రు 1-2-0, రు 0-12-0 మాత్రమే కనుక
 మీ యార్దరము త్వరగాచేయవలెను.

వి. వి. నుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి.
 వత్తికొండ, కర్నూలుజిల్లా.

శ్రీ నకలత్వార్థదీపిక-(నవనము)

గంభీర:— శ్రీ కాశీనాథుని సుబ్రహ్మ
 ణ్యం అయ్యవారుగారు, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

ఈగ్రంథము తత్త్వవిమర్శనమున సంగ్రహముగ బోధి
 నును. ఇందు ప్రతిపద్యమునందును నితరసంస్కృతాంధ
 వేదాంతగ్రంథములనుండియు ప్రమాణము లచ్చటచ్చట గలవు
 త్రి ములభము. గా అధ్యాయములు. ఇందలివిషయములు:—

1. గుర్తింపు సంబంధము, 2. గురుత్వములు, 3. ని
4. ద్వివిధ బ్రహ్మము, 5. ప్రణామము, 6. సగుణస్వరూపవిర్ణయము
7. త్రిమూర్తియొక్క యత్నము, 8. గుణాత్మక వివరము
9. పంచభూతాత్మము, 10. శివుని గమనాగమనములు, 11. అన్నస్వరూపము, 12. చక్రవిమర్శము, 13. చక్రాంతర్గత విషయములు, 14. పంచకోశ వివరము, 15. పిండిత్వార్థదీపిక ప్రకరణము, 16. వైరాగ్యప్రకరణము, 17. పంచీకరణము, 18. చతుర్విధ తత్త్వ వివరము, 19. సృష్టివిధ విషయవివరము, 20. నిత్యకర్మానుష్ఠానవిధులు, 21. భస. సాన, భస్మస్థాన, భస్మధారణాదివిధి, 22. రుద్రాక్షధారణవిధి, 23. మండలి మంత్రోద్ధారణము, 24. వార్షిక ప్రకరణము, 25. భస్మధారణావళ్యకత, 26. భక్తి, 27. జీవేశ్వరవిమర్శనము-జీవుడు, 28. అత్యవ్యయము, 29. ముక్తి, 30. మహానాకములు, 31. ప్రభులింగశీర్షితత్వవివరము, 32. సర్వము త్రైవిధ్యము, 33. శివుడు తానును కాదు, 34. ఈశ్వరుడు సర్వోర్వాపతి, 35. " సూర్యమండలాంతర్వర్తి, 36. గాయత్రీ, 37. భగవద్భక్తిరూపము, 38. చాతుర్వర్ణ్యదేవారాధనాక్రమము, 39. శిర్షాప్రసాదగ్రహణము, 40. జయశిరశామవిషయము, 41. ఉపసంహారము

మరియు నిందు తెలుగున ఒక్కేభృతారావి సం
 స్కృతముననుసరించిన స్వామివారము, శ్రీరామోక్తకవళిబంక
 ప్రాంతీయ ప్రాంతీయములగులవు. దీనివెలరు 1-0-0.

గంభీర గారియొద్దను, బెజవాడ వాణిజ్యద్రాక్షణికా
 లాంఛనములను శ్రీ కాశీనాథుని వినపీరభద్రయ్యఅయ్య
 వారుగారు ముద్రించు ప్రతులు క్రియమునకు దొరుకును. 1864

తమాషాలు

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకము)

నాటకపుమేళా:—నీవు తాగివున్నావు. లోపలికి
 రావలెను.

ప్రేక్షకుడు:—నాకు మరి తిన్నగావుంటే, ఇట్లాంటి
 వెణుకాటకాలకు ఎచ్చవాడినా?

ఇంటి జమానూరాలు:—నీవు ఇంట్లోనుండిపోకపోతే
 వాళ్ళరసము పిలుస్తాను.

దొంగ:—మిత్రులను నేను ఎరుగుదును. ఇదివరకే, కొక
 సారి నేను ఎచ్చివచ్చాను, ఆయనను జూచి, నీవుపోకపోతే,
 నాభార్యను పిలుస్తానన్నాడు.

వంటఇంటిలో దొంగప్రవేశించెను. యజమాని పోతేను
 ప్రేక్షకుడు పరుగెత్తి కాన్ స్టేబులును పిలుచుకొనివచ్చి దొంగను
 చూపించెను.

కాన్ స్టేబులు:—అప్పుడే దొంగనుబట్టుకొనగాడను. దొంగ
 అన్నంతిన్నవాకా దొంగకంటే కడుపు బరువెక్కి పారిపో
 తుంటే, నేను సులభంగా పట్టుకుంటాను.

మేజిస్ట్రేటు:—అతడు సమాజంగానే చనిపోయినాడా?
 సాక్షి:—అవునండీ. వీధిలో నడుస్తుంటే, బండిమీదిగా
 పోయింది.

ఒకడు:—మీరు జరుపుతున్నది, ఎన్నో జన్మదిశోత్సవం?
 రెండవవాడు:—పదకొండవ నల్లభైయ్యోసంవత్సరోత్సవం

రెండోనూపూ:—మొదటిసూత్రా ఆపహరించినసామును,
 లాభంకొంద వెయ్యముంటారా, నష్టంకొంద వెయ్యముంటారా?
 వరకుడు:—చిల్లర ఖర్చుల క్రింద వెయ్యండి.

ఎల్లయ్య:—నాకు నాభార్యకు కలిసి జాంతులో జాయిం
 టు అక్కంటు ఉంది.

పుల్లయ్య:—చాలామంచిదే. ఇందువల్ల చిత్తులు చాలా
 తగ్గిపోతవి.

ఎల్లయ్య:—నిజమే. బ్యాంకులో నేను డబ్బు చెయ్యం
 గానే, నాభార్య సాము తీసుకుంటుంటుంది.

రామయ్య:—కృష్ణారావు నవలను తీసుకుంటే మధ్యలో
 మొదలు పెడుతుంటాడు.

సోమయ్య:—ఎందుచేత?
 రామయ్య:—చివరదాకా చదివినా పుస్తకం పదున
 క్కరలేదు. ఎట్లా ఆంధ్రయుండ్ అని ఆందోళనపడుతూ,
 మళ్ళీ మొదలు పెట్టవచ్చును.

సాంబయ్య:—మీచెల్లెలికి మాటలు వచ్చునా?
 బాంబుడు:—నూటాడ నక్కరలేదు.

బాంబయ్య:—ఎందుచేత?
 బాంబుడు:—అది ఏదనగానే, కావలసినదన్నీ మావాండ్లు
 తెచ్చిపెట్టుతాము.

స్వామిధీపతి:—నీవు మోసంచేశావనిన్నీ దొంగతనం
 చేశావనిన్నీ చార్జీవచ్చింది నీవేమి చెబుతావు?

మద్దయ్య:—నెమ్మదిగా మాట్లాడండి. నాకు పిల్లనిస్తాన
 న్ని మామగారు కోర్టులో నున్నారు.

చెన్నకటానికి కాలినడకను గ్రామస్థానికడువచ్చి,
 పోలీసు కాన్ స్టేబులు నిల్పిడిగను.

గ్రామస్థానిక:—ఇదేగా చెన్నకటాని?
 కాన్ స్టేబులు:—ఇదే.

గ్రామస్థానిక:—నేను అదృష్టవంతుడిని. ఇదివరకు ఏన్న
 డూ రాలేదు. అయితే మా అల్లుడు పూర్ణిపున్నాడేమో,
 తెలుసునా?

తమ్ముడు:—నాకేమీ స్వాతింత్యము లేదా?
 అన్న:—మనవిద్వరము ఏకీభవించినపుడు, నీఇష్టము
 ప్రకారమే జరుపుకో. భేదాభిప్రాయం కలిగినపుడు మాత్రము
 నేను చెప్పిపట్టుగా జరుపుకో.

భార్యభర్తలు పికారుపోయి, చెట్టుక్రింద కూర్చుండిరి.
 ఒక పిల్లవాడు అదేపనిగా చూడ మొదలిడెను.

భర్త:—ఈఅజాతీయముపోయి మిఠాయి కొనుక్కోవో.
 పిల్లవాడు:—నాకు మిఠాయిఅక్కరలేదు.
 భర్త:—పోనీ, పావలాతీసుకొని, నీయిష్టంబట్టి
 ఏమయినా కొనుక్కో. చరుగెత్తు.
 పిల్లవాడు:—నాకు ఏమీ అక్కరలేదు.
 భర్త:—అయితే ఏంకావాలి?
 పిల్లవాడు:—మిఠాయి నిద్దరిని చూశామనే నిలుచున్నాను.

దొంగ సామెత్తుకొని పారిపోతుండగా వెనుకనుండి
 ఒకరు చెయ్యిపట్టుకొనిరి.

ఒకరు (దొంగతో):—ఈమారు దయచేసి వదలిపెట్టి
 నాను. ఇక ఎన్నడూ దొంగపని చేయకు. ఆ సామెత్తు
 ఇక్కడపెట్టు. ఇంతటితో పరుగెత్తిపో.

బ్రతుకు శివుడామని తాను దీసుకొన్న సామెత్తు
 దొంగ పారిపోయెను. దొంగవద్దనుండి సామెత్తు తీసుకున్న
 పెద్దమనిషిగూడా దొంగ అని పిమ్మట తెలిసెను.

గుట్టంతోలేవాడు:—అ గూయి, గుట్టె మందంగా ఉంది.
 ఏమయినా ము ఉన్నాండి.

జంతుజైద్యుడు గుట్టెనికి ఏదోవాసన జూచెను. వెం
 టనే గుట్టె పరుగెత్తెను.

గుట్టెంతోలేవాడు:—నాకుకూడా కొంచెం వాసన
 జూపించండి. నేను గుట్టెన్ని పట్టుకొవడానికి పరుగెత్తాలి.

భార్య:—నేను ఏంపనిచేసినా, మీరు చూడనే చూడరు.
 బొత్తిగా నిశ్లక్ష్యం.

భర్త:—నిన్న రాత్రి రొట్టెకాలునుంటే నాకు వెను
 తావేమనని తెల్లవాగు మేలుకొనే వున్నాను.

కోగి:—కొంతకాలంనుంచి నాకు నిద్రపట్టడం లేదండి.
 వైద్యుడు:—సాధారణంగా ఎప్పుడు నిద్రపోతావు?
 కోగి:—ఆఫీసు బయటూ.

పిచ్చయ్య “బుద్ధిహీనులు” గూర్చి ఉపన్యాసం ఇస్తాడని
 ప్రకటించారు. వైద్యయ్య టిక్కెట్టుకొని లెక్కరుకు వెళ్ళాడు.
 స్నేహితుడు:—ఆ టిక్కెట్టులో ఏమని వ్రాసివుందో,
 చదవండి.

పిచ్చయ్య:—ఉపన్యాస విషయం “బుద్ధిహీనులు”. ఒక
 రిని లోపలికి రానియ్యి.

అతినరముల బలహీనత చేతను, ఉష్ణాధిక్యమువలనను గలిగిన మూలవ్యాధికి అద్భుతనివారిణి

నాకు అతినరముల బలహీనతచేతను, ఉష్ణాధిక్యమువలన
 ను గలిగిన మూలవ్యాధిని బాగుగానుదిద్దిన, మద్రాసు ఆస్పత్రి
 యన్ వీధిలో నెం 72 గృహమునందుండు పండిత స్వామిశ్రీని
 వాస అయ్యంగారు వారికి ఆ నేక నమస్కారములు. రెండుమా
 సములక్రిందట ఒకేనెట్టున కొంతమూలముకూడ నడుమటకు కత్తి
 లేకుండెను. అయితే ప్రస్తుతము ఆయాసము, అలసట లేకుండా
 ఒకేనెట్టున 2 మైళ్లదూరముకూడ నడచుటకు శక్తిగలను. నేని
 ప్పడు పుష్టికరముగా నున్నాను. నావ్యాధులన్నియు పూర్తి
 గా నుదిరినవి.

మిస్. ఇ. ఎమ్. కేగో, 2/1 తిరువేంగడ మొ
 దలి వీధి, పార్కు-ఛాను, మద్రాసు

వారి సలహాకట్టుము రు. 15-0-0

ఉత్సాహముకంటె మించినది లేదు

మీ జీవితకాలమునందు గలగు కష్టముల నన్నిటిని
 కొంచమైనను భయములేక జయించుటకు మీకు సదా కావలసిన
 ఆయుధము ఉత్సాహమే.

అయితే 219

మనోదోగ్ధులమున్నప్పుడు దీనిని సంపాదించుటెట్లు

ఆతంక నిగహ మాత్రలను

వాడు. మొదట సంబంధమైన వ్యాధులు, అశీర్షము,
 ముగింపకము మొదలగువాటిని పారద్రోలి అద్భుతమైన గుణమును
 గలిగించును. 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0 ఇతర
 వివరములకు ఈదిగువ విహసమునకు వ్రాయవలెను.

ఆతంక నిగహ ఔషధాలయము,

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

మదరాసు వార్తలు

శాసనసభాసభ్యత్వము:— రా.బి.సి.వి. రంగారెడ్డిగారు భారతీయేనైనాను మదరాసు కర్నూలు తరపున నేను నిలచుచున్నాను. నేను సంయుక్త జాతీయ పక్షమునకు చెందియున్నాను కాన నన్ను నుకొనవలసినదని బి.పి. శేషరెడ్డిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

స్తూడెన్సు క్లబ్:— ఈ క్లబ్ వారి యజమాన్యమున సౌందర్యమహోత్సవ 19 తేదీన 5-30 గంటలకు ఎం.ఓ. పాఠశాలలో ఆరంభమై అభ్యుదయ క్రింద పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు యాక్షన్ పోషకులుగానుండ కీ.కె.టి. భాష్యంనాయుడుగారి వ్రతమును బహిరంగపరచును.

నూలువదుకుపోటీ:— తిరువల్లిక్కేటి కాంగ్రెసుపథ వారి యజమాన్యముక్రింద మహాత్ముడువచ్చినపుడు స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా నూలువదుకు పోటీజరుగును. నాజాను నూలు తీసినవారికి 2 బహుమతులు, త్వరగావదకువారికి 1 బహుమతి మహాత్మునిచే నిర్దేశించబడును. పోటీకిరాగోరు స్త్రీలు వెంటటరంగంపిళ్లపిళ్లలో నున్న తిరువల్లిక్కేటి కాంగ్రెసుపథ కాన్వెన్షన్ కి సుక్రవారంలాగా వ్రాయవలెను.

సంస్కరణములు ఫలితములు: మదరాసు దొర తనమువారి నివేదిక:— ఈ క్షిరీకను నిన్నటి పత్రికయందు ప్రకటించబడిన వ్యాసము ఆసంభూతమైనది. చట్టము ననుసరించి సంస్కరణములను వ్యవహరించు విషయమై చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారిచ్చిన సలహాలు, గౌ. పానగలురాజు సర్ పాత్రోగారిచ్చిన భిన్నాభిప్రాయములు శేపు ప్రకటించబడును.

రాజపోకలు:— బొంబాయిమెయిలులో కాళహస్తి రాజాగారు శేపు వచ్చెదరు. గవర్నరుగారిని సందర్శించెదరు.

శిశువారక కాళీనాధుని గావేశ్వరరావు పంతులుగారు పరైపాడునుండి తిరిగివచ్చిరి.

కాశ్మీర మహారాణి రామేశ్వరం యాత్రకు పోవుచు యీపువయం యిచ్చట దిగినది.

సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు విశాఖపట్నం వెళ్లిరి.

డాక్టర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి మొమోరియల్:

డాక్టర్ ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఎల్.ఎల్.డి.గారి మరణమునకు సంతాపమును జూపుటగాను వివిధపక్ష నాయకులు, గౌరవనీయులు, ప్రముఖులగు కొందరవ్యక్తులు (పి. త్యాగరాజుశాస్త్రి, అనిబెంటు ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు, బి.ఎన్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, టంగుటూరి ప్రకాశం, సి.ఆర్. రెడ్డి, కె.వి. రెడ్డి, బొబ్బిలిమహారాజు మొలగు నుప్రసిద్దులు నుమారు 115 మంది పెరిష్ గారిని మీటింగు సమావేశపరచగోరిరి. అందుచే పె.పురిపుగారు 19 తేదీ 5.15 గంటలకు పచ్చపుహొన 100 మీటింగు శేర్వరచియున్నారు గాన అందరు తా. ప్రాధికలు. ఈసభకు (పి.పి. రామస్వామయ్యగారు ర్యక్షత. తనహింతుగు సర్.పి.త్యాగరాజుశాస్త్రి, రా.బి.శివజనంక్షిల్ సర్.కె.వి. రెడ్డి, సర్.టి. సదాశివయ్యగారు, టి.ఆర్. వెంకటరావుశాస్త్రి, డి.బి.ఎల్.ఎ. గోవిందరావుగారు, సత్యయ్యగారు, సి.ఆర్. రెడ్డి, టి.వి. శేషగిరయ్యగారు, డి.బి. స్వామికన్నప్పిల్ల, లాడ్. గోవిందాస్, సి.బి. పరాంకుశంనాయుడు, ఏ. రంగ నాథమొదలగు, ఖా.బి. సదుల్లా బాచాసాహెబ్, హుదుర్ గార్లు పాస్వాసలం దుందురు.

అఖిలభారత దేవాంగమహాసభ - మదరాసు

అవ్వసంఘ సమావేశము నేడు గూడినది.

ఈదిగున తీర్మానములు చేయబడినవి. సభకు వచ్చెడి వారికి ఇదినకు రెండురూపాయలు నిర్ణయించినది గడుచేసి ఒకరూపాయ నిర్ణయించిరి.

స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలము ఏర్పాటు చేయుటతో ప్రశంస రుసుము తమండా నిర్ణయించిరి. విదేశీయులకు సౌకర్యమునకు గాను మహాభితు సంబంధించిన ఉచిత బోధనాధాయమును స్థాపించుటకు తీర్మానించిరి. నేపథ్యశ్రమ ప్రదర్శనము జరుపుటకు తీర్మానించును ఆయాప్రాంతములలో యుండు సోదరులు వారిప్రాంతములలో తయారగు బట్టలను బంపవలయునని ప్రార్థించును తీర్మానించిరి.

వచ్చి - స్వామిశెట్టి బి.ఎ., కార్యదర్శి.

పెరంబూరు యూనియన్ ఎన్నికలు

16-2-25 వ తారీఖున మదరాసుకు సమీపములో నుండు పెరంబూరునందు యూనియన్ ఎలక్షన్ విషయమై మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు శ్రీమూర్తి శ్రీనివాస అయ్యంగార్లు, మరియు శ్రీమూర్తి మహాత్ముడు, అదికేశవులు నాయకులు, జయచేలు మున్నగు నాయకులున్ను విచ్చేసి యొకసభామిచిరి. యూనియన్ లో 2 వ స్థానము మెంబరు యొక్క గౌరవ మరియు కాంగ్రెసు అధ్యక్షు శ్రీమూర్తి కేశవులు నాయకుడుగారిచే యొక్క నానవలయునని ప్రజలకు అనేకవిధముల ప్రోత్సహించబడెను. ఈ విషయమై మహాత్ముడుగారి పురస్కారమును బహుమతిని గా యుండెను. హిందూమత గ్రంథములలో అనేకవిషయములు ఉపమానములుగా చూపి ప్రజలహృదయములను చాలవరకు మెప్పించిరి. సుమారు 150 మంది ప్రజలు మాగి యుండిరి. శ్రీమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగార్లు కాంగ్రెసు ప్రచార విషయమై ఆదేశాత్రి మన్నాగుడికి పోనాసి యుండుటవలన ఆయన కడవరకు నుండుటకు వీలులేకపోయెను. సభ 8-50 గంటలకు ముగిసెను.

మరల కాంగ్రెసు నాయకులు లందరు 18 వ తేదీ నుండి 1 వాతమువరకు ప్రతిదినము పెరంబూరును విచ్చియుండి ప్రస్తుతము యూనియన్ జూర్డులో కాళీగౌడంను 7 ప్రాంతములను కాంగ్రెసుకు సంబంధించి వాసినిచ్చి స్వరాజ్యసిద్ధికి మహాత్ముడుగారు పనిచేయు కటూహలము కలవారిచే చెడక తే కాళీస్థానములకు యొక్క కొనుటకు గట్టి ప్రచారము కలపునట్లు వాగ్దానము చేసిపోయిరి. అదే ప్రచారము యిచ్చటికి ప్రముఖులందరును తప్పక విచ్చేసియుండి ప్రస్తుతపు సందర్భమును జూకుప్రదముగా ముగించును రవి శేషగౌడముగారు. కాంగ్రెసు నాయకులు యీవిషయమై పూర్ణశ్రద్ధ వహించిన గాని ప్రచారము సరవేరు కన్పించెను.

శ్రీ.కు. కేశవయ్య.

గంజాబిల్లా వార్తలు

(బరంపురం విలేజ్)

మార్చి 18:— పెక్కలిలో జయంతి జగన్నాథరావు గారి పెద్దమ్మకు వివాహపంద్యమున 4-18-25 తేదీన సావిత్రినామకమును, “ఆంధ్రకళాప్రచారక” సంఘమువారు ప్రవర్తించిరి. జయంతి వెంకటజగన్నాథరావు బి.యే. ఎల్. టి. గారు, పెండ్లి మగ్గురై తండ్రి యనుధర్మరాజు పాత్రను ధరించి అతిథిగా నటించిరి. 7-8.25 వ “భంతామణి” నాటకమును సోంపేట, బరంపురంవారు కలిపి ప్రదర్శించిరి. శివశ్రీరామమూర్తిగారు చింతామణి పాత్రను అధ్యతీయముగా ప్రదర్శించినందుల అతిశయోక్తి కాదు. మచ్చిపెట్టిపాత్రధారియు శ్రీనివ్వల సత్యనారాయణమూర్తి సంపలను అతిశయోక్తి తమ పాత్రను పోషించిరి. ఈ రెండు నాటకములను ఉచితముగా ప్రదర్శించిరి.

ఈ పెండ్లిసందర్భమున శ్రీ తిలక్ స్వరాజ్యసిద్ధికి అడ పెండ్లివారి తరపున 5 రూ. అను గుగ పెండ్లివారు గరిమెళ్ల సీతారామశాస్త్రిగారు (పోంపేట) 5 రూ. అను ఒసంగిరి.

బరంపురంలో మోహను బ్రహ్మ మోహనీ ఎ.క్విక్ బయస్కోపు స్థాపించిరి. బయస్కోపు కంపెనీ బరంపురమున స్థాపించబడునని చాలాదినములనుండి నిలచుచుంటిమి ఇప్పుడు స్థాపించబడినది.

ఉత్పల్లె ధీమ తారీఖునపాత్ గారు స్కూలు కంపెనీ పెట్టిరి. అసహనము అప్రవృత్తము చూపుచున్నారు.

అశ్వన్ | అశ్వగంధిచే తయారుచేయబడిన నంబీవి.

బలహీనమైన నరములకు, దుర్బలమైన మెదడుక, బలములేని కండరములకు, ఈ అమోఘమైన ఔషధము శతావరి, బల, తృణానా, గ్లిసెరిన్, ఫాస్ఫరేటులు, ఇతర మూలములు ఒకధులుచేర్చి తయారుచేయబడినది. అందుచే కలిగిన దుర్బలత్వమునకు ఇది తప్పక మంచిగుణ మిచ్చును.

ఇది రహస్యమైన ఔషధముకాదు. కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

అఖిలభారత ప్రాచీనతరకాంగ్రెసు

రామస్వామి మొదలియారుగారి యింగ్లీషుమాత్ర

మదరాసు, మార్చి 18:—గత దినంబా నూపమందు బెల్గామునందు సమావేశమైన అఖిలభారత ప్రాచీనతరకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు, మదరాసు శాసనసభ్యులను వగు ఎన్. రామస్వామి వెంకటేశ్వరుగారు యేప్రిలు మొదటివారముందు బయలుదేరి యింగ్లాండు వెళ్తున్నారని ప్రతిష్ఠాపజును భారతదేశ రాజకీయములనుకొర కవలంబించవలసిన ఆవశ్యకమును ముందుగా వినియుండు అఖిలభారత ప్రాచీనతరకాంగ్రెసువారి ఆభిప్రాయములను దెల్పెదరు. నాల్గయి రుమానములు భారతభూమిని విడిచి విదేశముందు రామస్వామి మొదలియారుగారు సంచారుచేసెదరు. వ్యదేశమునకు తిరిగి వచ్చునప్పుడు అచ్చటిరాజకీయపరిస్థితుల పరిచయము నొందుటకు సమీపప్రాచ్యదేశమును సందర్శించెదరు. (ఆ.ప్రె.)

వ్యాయామ క్రీడావార్తలు

తెన్నిను పోటీపందెము

దక్షిణ ఇండియా అథ్లెట్స్ అసోసియేషనువారి యజమాన్యమున జరుగుచున్న తెన్నిను పోటీపందెములలో నిన్నటి దినము రెండు ఆటలు జరిగెను. డబ్బుల్స్ వెంకట రామాంజులు బాలయ్యగారు పి.యస్. వెంకటరామును చంద్రశేఖరను గార్లతో ఆడిరి. రెండుపక్షములకును పోటీ సమముగ నుండెను. మొదటిస్ట్రుక్ డుదీర్ మై 18 ఆటలు జరిగినవిన్నట్లు వెంకట రామాంజులు బాలయ్యగారు గెలిచిరి. రెండవస్ట్రుక్ ప్రతిపక్షులు ములభము గ గెలిచిరి. మూడవస్ట్రుక్ నంగుచెరి 5 ఆటలు గెలిచిరి. వీకటి పక్షులచే ఆట అపువలచేయబడెను.

స్కోరు (10-8; 1-6; 5-5)

మల నేటిదినము సాయంకాలము జరుగును.

యస్. కృష్ణమూర్తి రంగస్వామిగార్లు చలపతిరావు గానుగార్లు సుఖముగ నోడించిరి (6-2; 6-1).

శర్మ విశ్వనాథంగార్లు ప్రసాదరావు హనుమంతరావు గార్లతో ఆటలసియుండెను గాని. హనుమంతరావు పక్షము వారు రానందున శర్మపక్షమువారే గెలిచినట్లుగ నిర్ణయించబడెను.

నేటిదినము ఆటలు

నేటిదినము డబ్బుల్స్ మదు వెంకటరామాంజులు బాలయ్యగారు వెంకటరామును చంద్రశేఖరనుగార్లతో నిన్నటి కొదవ ఆట నాడెదరు. త్యాగరాజు ప్రసాద్ గార్లు దేవనాథం పక్షమువారితో నాడెదరు. రామరావు మల్లారావుగారు మునుస్వామిరత్నముగారితో నాడెదరు.

ఆగ్ని పమాదము

రూ 15,000 ల విలువల ఆస్తి నష్టముగలు

రంగూను, మార్చి 17:—నిన్న అటోను ప్రాంతముందు ఆగ్నిప్రమాదము వాటివి అయిగు యింట్లందరకు రామప్రతి అయ్యెను. వంబయి టి హాయిగోనుండి చెరగైన ఆగ్నికరణము లచే ఆగ్నిప్రమాదము సంభవించెను. రూ 15,000 ల విలువల ఆస్తి నాశన మయ్యెను. (ఆ.ప్రె.)

అశ్వన్ | అశ్వగంధిచే తయారుచేయబడిన నంబీవి.

బలహీనమైన నరములకు, దుర్బలమైన మెదడుక, బలములేని కండరములకు, ఈ అమోఘమైన ఔషధము శతావరి, బల, తృణానా, గ్లిసెరిన్, ఫాస్ఫరేటులు, ఇతర మూలములు ఒకధులుచేర్చి తయారుచేయబడినది. అందుచే కలిగిన దుర్బలత్వమునకు ఇది తప్పక మంచిగుణ మిచ్చును.

ఇది రహస్యమైన ఔషధముకాదు. కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

చెన్న పురి శాసనసభ

విశ్వాశాపాత్యతీర్థాన మోక్షిపోయెను

అనుకూలుడు 31, ప్రతికూలుడు 73, తటస్థులు 2.

ప్రతికూలపక్షనాయకుల తీవ్రవిమర్శనము

చెన్న పురి శాసనసభ ఈదినముదయము 11 X 11 లకు తిరిగి సమావేశమైనపుడు - ప్రతికూల పక్షనాయకుడు విద్యాంగమంత్రియందు విశ్వాసము లేదని తెలుపుటకుగాను గావించిన తగ్గింపు ప్రతిపాదనపై గంటన్నరకాలము తీవ్రమగుచర్చ జరిగినపిదప ప్రతిపాదన మత్యధిక సంఖ్యకులచే నిరాకరింపబడినది. ఒక్కసంయుక్తజాతీయపక్షమువారు తప్పమిగిలిన మహమ్మదీయసభ్యులు, నామినేటుసభ్యులు ప్రభుత్వసభ్యులు, యూరపీయ సభ్యులు అందరును ప్రతికూలముగ వోటువేసిరి. ప్రతికూలపక్షనాయకుని సవరణ కనుకూలముగ 31 రును, ప్రతికూలముగ 73గురును, సమ్యక్తులనొసగిరి. సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు, వెల్లింగ్రి శాండ్సుగారు తటస్థులుగ నుండిరి.

ఈ దినమునతిరిగి చర్చ ప్రారంభమైనపుడు, సత్యమూర్తిగారు మొదట మాటలాడిరి

సత్యమూర్తిగారు

సత్యమూర్తిగారు నిరసించురాజకారి ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, విద్యాంగమంత్రిగారు, మద్యవిక్రయమును తగ్గించుటకు ఆచరణనుం దెట్టిప్రయత్నమును నొనర్పలేదని నుడివీరి. గత వత్సరము, రెవిన్యూ కార్యదర్శి ఆయనవ్యయపట్టిక సందర్భమున మాటలాడుచు, మద్యనిషేధము నుద్దేశించునెడల ఆచారమును క్రమక్రమముగ తగ్గింపవలెనని నుడివెను. ఈవిషయమున మంత్రిగారు లేమి చేసిరి? ప్రతిపక్షమును ఆచారమును క్రమక్రమముగ తగ్గించుట లేమిచేసెను? విద్యాంగమంత్రిగారిం దులకు ఎట్టి నూతన నోనర్చెను? ప్రతి వత్సరమును రాష్ట్రీయకృషియు, కృషిపరిమళముననుచి, మద్యనిషేధముకొరకు ఆమోతమునందు ఒక భాగమైనను ఆడుగలేదు. ప్రభుత్వ మంత్రిగారు భార్యనిర్యాపకకథలం దిందుకొరలేమియు నొనర్చలేదు. ఈ విషయము చాల కష్టమైనదని మంత్రిగారు నుడివీరి. అది కష్టమైనది గానియెడల అతడు మంత్రివదవియందుండ నక్కరలేదు. అది తేలికయైనయెడల ఏవదిపాను రూప్యముల వేతనముగల గుమాస్తానొక ఆదనిని జేయగలడు.

సత్యమూర్తిగారు

అలెక్సాండరు నుదాహరించి- యథార్థముగా మద్యపానము సం దేమాత్రమును తగ్గలేదని నుడివీరి. మంత్రిగారు, తా నేమియుజేయలేనని చెప్పెను అందుచేతనే మంత్రివదవియందు కాళ్ళెత్తుకుగ నిలవవలెనని కోరుచున్నారు.

మద్యముపై ఎక్కువ పన్నుల విధించునెడల మద్యపానము తగ్గునని మంత్రిగారునుడివీరి. మంత్రిగారు తాను గోకలేగారి కిచ్చుడని చెప్పకొనుచు ఈసందర్భమున, తన గురువును మూలద్రోసెను. గోకలేగారు, పన్నుల హెచ్చించుటవలన మద్యపానమేమాత్రము తగ్గునని, సామ్రాజ్యశాసనసభలో రుజువుజేసెను. గోకలేగారిపై మంత్రిగారికిగల భక్తి ఇప్పుడెచ్చటికి పోయెనో. మద్యవిక్రయముల తగ్గించితిమని మంత్రిగారు చెప్పెనున్నారు. కాని నేనుమాత్ర మివిషయమున కోపనీయముగ కథను జెప్పవలసియున్నది. కల్యాణపూర్వకమున లైసెన్సు నొసగువిషయమును జూచుదు. ఇది పెద్దకళాకారము, ఒకచర్చియు, హై స్కూలునుగల ప్రదేశముమధ్య నున్నది. దీని నచ్చుటనుండి తొలగింపవలెనని ఆచ్చటి విద్యార్థిశాలలును, క్రైస్తవగురువులును, ఎన్నియోమార్లు ప్రార్థించిరి. ఇందుచే విద్యార్థులును యువకులును చెడిపోయెదనని మహాభయభూతినిరి. మంత్రిగారు చేసినదేమి? సిల్వెస్టర్ హోటలున కంటవరకు నొసగబడిన సారాయియకాణము లైసెన్సును తొలగించి, సారాయియు, మాంసమును రెండునుగూడ విక్రయించుటకు వీలగునటుల హోటలులై సెన్సు నొసగెను. అదియిప్పుడాయక హైస్కూలునుడివీరి నున్న ఒకానొక నంబరగుహమున లైసెన్సు ఒసగబడిన మద్యవిక్రయమును తొలగింపవలెనని మహాభయసంపగా, ఎక్స్ ప్రెజ్ శాఖవారు వెల్లి ఆదంటినంబు చెరిపివేసి దానికే మరియొక నంబరు వేసి, మొదటినంబరగుహమున మద్యవిక్రయము లేదని తెలిపిరి.

విద్యాంగమంత్రి తన మాతృబుద్ధి నీవిధముగ ప్రకాశింపజేయుచున్నాడు. ఎన్నియో మునిషాపాత్యత. మద్యవిక్రయముల సం దర్భమున తమకు స్వాతంత్ర్యము నొసగవలెనని కోరెను. మంత్రిగారు తీవ్రమయమున తేవినదేమి? ఒక్క పురపాలకసంఘమున కైన ఎట్టిస్వాతంత్ర్యము నొసగెనా? తదు. మద్యపానమును తొలగించుటకు, హైస్కూలులనుగూడ ప్రజలం దుద్బోధము గలుగజేయుచుండగా మంత్రిగారులేమిచేసిరి? అట్లు ఉదోహరణగలుగజేయువారిసందర్భి తీసికొని వెల్లి కారాగారములందుండుటకు తోడ్పడుచుండిరి. క్రితకథలు రెవరెండుటితుగారు నిర్ణీతమును గంటలకంటె నెక్కువకాలము మద్యమును విక్రయించుచున్న మద్యవిక్రయములగురించి యెన్నియో మార్లు ప్రభుత్వమువారికి తెలిపిరి. ఆవిషయమున మంత్రిగారులేమి చర్యదీసికొనిరా? ముదరానునందు ఈదినమునగూడ పోలీసువారియొక్కయు ఎక్స్ ప్రెజ్ అధికారులయొక్కయు సహాయముతో ఎంతయందెయో దుకాణములు- నిర్ణీతముగంటలకు దాటి నిష్క్రమముగ విక్రయించుచున్నారని. మంత్రిగారు మద్యపాననిషేధమునకు ప్రయత్నించుచున్న విషయమిదే కల్లుదుకాణముల తగ్గించితిమని మంత్రిగారు తెలిపిరి. ఇది గారడీతప్ప వేరుగాదు. ఇదివరకు ఒక్కొక్క దుకాణమునకు 50 లాల్లు ఉండవలెనని కలదు. ఇప్పుడు ఒక్కొక్క దుకాణమునకు 200 లాల్లు ఉండవచ్చునని నిర్ణయించిరి. దుకాణములు తక్కువైనను తాల్సంఖ్యమాత్రము తగ్గలేదు. ఈ గారడీని చిన్నపిల్లవాడుగూడ కనిపెట్టగలడు.

ఈ విషయమున నియోజితసభ్యుల కొకవిషయము చెలుపగోరెదను. మద్యపానముచే నెక్కువ నష్టపడువారు నిమ్మజాతులు. నిమ్మజాతులదృష్టికి రెండవకారణము విద్యాపీసత. ఈరెండిటికినిగూడ విద్యాంగమంత్రియే కారణము. నిమ్మజాతుల ప్రతినిధులగు మీరు- మీ ప్రస్తుతస్థితితో సంతృప్తిపడెదయిన్నారాయను విషయమును విచారించుకొనవలెను. మహమ్మదీయ సభ్యుల కొకవిషయము చెలుపగోరెదను. గతవత్సరము యాహ్లాగారు ఇట్టిప్రతిపాదనపైననే మాటలాడుచు, మద్యపానము అధిక కారణములచే మాత్రమే గాక- మహమ్మదీయులకు మత నిబంధనలచేగూడ నిషేధ్యమనియు, అందుచే ప్రభుత్వవిధానమును తీవ్రముగ నెదుర్చుచుంటినియు నుడివెను. ఈ విషయమున మహమ్మదీయుల కొక్కధర్మముమాత్రమే గలదు.

గోకలేగారు, సామ్రాజ్యభారతశాసనసభయందు దిట్టిబిల్లునే యుపపాదించినపుడు నుడివిన మాటలనే నే నిపుడు నుడివెదను. ఈ ప్రతిపాదన మేముగో మాకు తెలియను. మా ప్రస్తుత పరాజయసోపానములమీదనే- రాబోవుసభ్యులు తమ ఆవ్యాసము నందగలరు. అందుచే ప్రస్తుత మా ప్రతిపాదనమేమునున దాని ఫలితములకు మే మింకయును చింతింపము.

డా. జాన్ మత్తెయిగారు

ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ప్రతికూలపక్షమువారు చెప్పిన విషయములు సరిగనే యున్నవనియు, కాని, సంపూర్ణనిషేధము సాధ్యముగాదనియు, అందుచే మిలిపానమునకు పూనుకొనవలెననియు నుడివెను. మంత్రిగారు ప్రస్తుతము సాగించుచున్న విధానమువలన కొంతవరకు అపరిమితముగ మద్యపానము తగ్గుగలదు.

సర్. జాన్ సిమ్మన్సు

యూరపీయకు సభ్యులపక్షమున సర్. జాన్ సిమ్మన్సు గారు మాటలాడుచు శాసనములవలన మద్యపానమును రూపుమాపజాలరు; అందుకు ప్రజలయందు దుద్బోధము గలిగింపవలెను అని నుడివీరి. ప్రతికూలపక్షపు నాయకుడు అధికారమునకు వచ్చినయెడల ప్రస్తుతము సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారికంటె నెక్కువ జేయగలవని యెంచుటకు వీలులేదు. సంపూర్ణ నిషేధము చాలమారమున నుండనగు సాదర్మ్యము మాత్రమే. అందుచే మేము ప్రతిపాదన కనుకూలముగ సమ్మతుల నొసగదము అని సిమ్మన్సుగారు నుడివీరి.

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు ప్రతిపాదన నొనర్చుచు, డాక్టరు మత్తెయిగారు అందరును మితిముగ త్రాగుటను ప్రోత్సహించుచు నుడివిన వాక్యము

గాన తీవ్రముగ ఖండించిరి. మంత్రిగారు మద్యనిషేధకార్యము కొరకు ప్రభుత్వమును రింతతీవ్రముగ పోరాడవలె ననియు, సారాయిలకంటె కల్లు తక్కువ అసానుకరముని యెంచుట పొరపాటనియు కోరుంటూ, కడపజిల్లాలయందు ఎక్కువ వేరముల జరుగుటకు కల్లుత్రాగుడే కారణమనియు నుడివీరి.

ఓ. తిళిక్కాచలం చెట్టిగారు

ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు - ఈతీర్మానమును చెప్పినవారు తమవిధానమెట్లుండునో తెలుపలేదనియు - ప్రస్తుత మంత్రివర్గముకంటె వారెక్కువ జేయవలెననియు, మద్యనిషేధము సాచరణయందు పెట్టునెడల, ఆచారము గలుగులోటున వారు పూర్తిజేయవలెననియు నుడివెను. పూర్తినిషేధమును ఆచరణలో పెట్టునెడల దొంగతనముగ సారాయిముల తయారుజేయుట అధికమగును. ఈమంత్రివర్గము పోయినయెడల తామధికారమునకు వచ్చినపుడు ఏవిధానము నవలంబించుననియు ప్రతికూల పక్షమువారు తెలుపలేదు. అధికారమునకు వచ్చినతరువాత వారు గూడ తామేమియు జేయవలెననియు నుడివెదనని ఓ. తిళిక్కాచలం చెట్టిగారు సంకేతమును వెల్లిబిచ్చిరి.

మహమ్మదు గఫ్ఫర్ మియా సాహెబు గారు

ప్రతికూలపక్షమువారు, మద్యవిశాసమును నిరసించుచు నుడివిన విషయముల నన్నిటిని బలపరచుచుంటిని నుడివీరి. కాని ఈ ప్రతిపాదన-మంత్రిగారియందు విశ్వాసములేదని తెలుపుట. అందుచే ఒక మద్యవిధానమును మాత్రమే ఈవిషయమున గమనింపవలెను. మంత్రిగారు ఇంతవరకును ఆలంబించిన విధానము మద్యపాననిషేధమున కేమాత్రమును సహాయపడజాలదు. సారాయిములోని ఘాటును తగ్గించుటవలన ఒక గ్లాసును త్రాగువారు రెండు గ్లాసులను త్రాగెదరు. అందుకు రెండింతల ధనము వచ్చించును. మంత్రిగారు కల్లుదీయుచెట్లును అద్దెకిచ్చుటను గురించి ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెనని వాగ్దాన మొనర్చినవెను. ప్రస్తుతమంత్రిగారిని తొలగించినతరువాత వచ్చువాడు గూడ సంతకంపై ఎక్కువ జేయలేని యెడల ప్రస్తుతమున్నవారిని తొలగించుటకు లాభములేదు. ప్రభుత్వశాసనమున గల సహజములలోపముచే ఎవరాపదనికి వచ్చినను అంతకంటె నెక్కువ జేయవలెనని కాన మే మిప్రతిపాదనను బలపరపజాలము.

వీరయ్య ను గారు

తానింతవరకును గురువులుగ తలచుచున్నవారికి ప్రతికూలముగ పోరాడవలసివచ్చినందులకు విచారమును తెలిపి కాని తన ధర్మమును నిర్వర్తించుటకు లేచితిని తెలిపిరి. సామాన్యము కల్లుదుకాణములు కల్లుగీయుచెట్లు వీరలగు నిమ్మజాతుల గృహముల మధ్య నుండును. అట్టిసమయమున వారు కల్లుత్రాగునా కర్షణకు లొంగకుండ నుండజాలరు. మహర్షి విశ్వామిత్రుడే ఆకర్షణకు లొంగిపోగా సా మాన్యుల మాట యేమి? మద్యపానము నాపుటకు ధనములేదనెను. ఒరిజినాలిటీలేనది ధనమురాజాలదు. వీడిలపై పన్ను విధింపవచ్చును. మంత్రిగారు గోరుచు పన్నులు విధించుట కవకాశములు లభింపకపోవు. అయినను నాకుగల ఆయుధము నిస్సటికి మాత్రము మంత్రివర్గముపై ప్రయోగింపను. అని పలికి వీరయ్యనుగారు సవరణకు ప్రతికూలముగ సమ్మతినిచ్చెదననిరి.

సి. రామలింగారెడ్డిగారు

సా మహమ్మదీయ మిత్రుడు - మంత్రిగారి కింకముందు ఒకానొకపనిని జేసెద నని వాగ్దాన మొనర్చినయెడల వారియందు విశ్వాసముగలవని వోటువేసెదనని పలికెను. ఈ విశ్వాసరాహిత్యము- ఇంతవరకును, మంత్రివర్గమువారు గావించిన పనులనుబట్టి తెలుపబడుచున్నదిగాని - ఇకముందు చెప్పడో చేయు పనులగురించికాదు. ఇంతవరకును మంత్రిగారు గావించినపనులు మీకు సంతృప్తికరముగ నుండెనా? మంత్రిగారు ప్రతికూల పక్షమువారి ఆదర్శమే తన ఆదర్శమని నుడివెను. ఆదర్శమును గురించిగాదు. ఆదర్శమునందుండుట, మంత్రిగారవలంబించిన పద్ధతులు ఎంతవరకు సంతృప్తికరముగ నున్నవి అనువిషయమును ప్రతిసభ్యుడును విచారించుకొనవలెనని గోరుచున్నాను.

నిన్న సాయంత్రము - గౌరవనీయులగుమంత్రిగారు-తాను గావించుచున్న పనులపట్టి ను వివరించెను. ఆపనులెప్పుడెప్పుడారంభింపబడెనని అప్పుడు చాలమంది సభ్యులడిగిరి. సంస్కరణలకు పూర్వము ప్రారంభింపబడిన వానినిగూడ- గౌరవనీయులగు మంత్రిగారు తనవేర జెప్పకొనుచుండెననుసంకేతముగలుబయే వారట్లుడగుటకు కారణము.

పాత్రోగారు:- అవి గత నాల్గవనరసంవత్సరములలోపుగ ప్రారంభింపబడినవే.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:- నీలగిరిలకు సంబంధించినది యే మరెయ్యకటి సందర్భములును తప్పమిగిలినవన్నియు మంత్రిగారురాక పూర్వము సంస్కరణలకు పూర్వము ప్రారంభింపబడినవేయని రా. బ. టి. ఎ. రామలింగచెట్టిగారు స్పష్టము

గ నుడువుచున్నాడు. ఆవిషయమును కాపరిగొని గారు మడు

మద్యపానము చాలవరకు తగ్గని మంత్రిగారు చెప్పిరి.

సర్. జేమ్స్ సిమ్మగారు పార్లమెంటులో కాపరిగొని

రాజకీయ గమనములను అపారముల కల్పించి కొందరు

మంత్రిపదవికి రాగోరువారు ముందుగా తమవిధానము

గల ముగింపును బోధించి పార్లమెంటు లో ముఖ్య

యొనని నుడిచెను. ముఖ్యమంత్రిగారు సూచించిన లైసెన్సింగు

పాత్రోగారి ఆగ్రహము

సీ. ఆర్. రెడ్డిగారు. సేవదహించుచున్న భాగముగ

ఇంతవరకును, లైసెన్సింగు బోర్డు ఫలితము చాల ఆభి

ఈ ప్రతిపాదనకు ఈసభలో పెట్టి ఫలితముగిరినను

తరువాత ఎ. రామస్వామి మొదలియగు గారు మంత్రి

తరువాత ప్రతిపాదనను వోటునకురెట్టగా 81 మంది

అంతట మొత్తము ఎక్స్ ప్రెజ్ గ్రాంటు వోటునకురెట్టబడి

దేవలెపుమెంటు కార్పరేషను

న్యాయమూర్తులు తాత్కాలికపు

యింజెన్స్ ను రద్దుచేసిరి

లాహోరు, మార్చి 16— దేవలెపు మెంటు కార్పరే

ప్రతివాదికి నోటీసు

ప్రాధటూరు మునసఫ్ కోర్టులో

అనల్ నెం 988/1924

వాదులు:—1. రేపూరుకుబ్బయ్య 2. జోన్నా వెం

ప్రతివాది:—దూడేపల పానెం హుసేన్ సాహెబు,

వాదులులెక్కవైన రు 126-14-0 వ ప్రతివాదిపైన వ్యా

దా ఉన్నది. వాయిదాదినము ప్రతివాది హాజరుకాకపోయిన

యన్. రంగారెడ్డి

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లమును, కొరుకు పుండ్లమును ఈ

అమ్మలొననందుచిహ్న, మదరాసు- బొంబాయి

మహాత్ముని కేరళ యాత్ర

మహారాష్ట్రం ఎజావానమాజము అభినందనపత్రము

అశ్వే, మార్చి 18:— పి. రామస్వామినను, కృష్ణ

అస్పృశ్యతను నిరూపము గావించుటకు ప్రభుత్వము

చరకసం దేశము

నిన్న సాయంత్రమునకు పులయల సమావేశముందు

శంకర స్మృతి

స్థానిక పూర్వచారపరాయణులగు ప్రతిపక్షులశంకరస్మృతి

మహాత్ముని సందర్శించినవారు

కవిపుంగవుడు లల్ల తాట వారాయణమినను, స్వామి

ప్రత్యేక పు మోటారులాంచెలలో సవరికారముగ ప్రయా

క సూరి మాత్రము

60 మోటరుల డబ్బీ 1-కి రు. 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛమున సేవారణేశపు కస్తూరి, మంచిగోళ

అమ్మలొననందుచిహ్న, మదరాసు- బొంబాయి - మదరాసు.

ఆనాడుములనుండి ఈ వ్యయమును భరించిన ప్రభుత్వమువారు
 ఖర్చు ఛార్జీ చేయుదురనియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

ఆనాడుములనుండి ఈ వ్యయమును భరించిన ప్రభుత్వమువారు
 ఖర్చు ఛార్జీ చేయుదురనియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

రెడ్ హిల్స్ కాలనీలు

రక్షహిల్లు కొలువలపై బ్రిటిష్ సైన్యం చేరువయి
నని కార్పొరేషనువారిని కోరుతు బ్రిటిష్ వాకం యూనియనుబోర్డు
వారు గావించిన తీర్మానమును చెంగల్పటం జిల్లాబోర్డు అధ్య
క్షుడు కార్పొరేషను వారికి పంపెను.

ఈ కాలవలతో కార్వా రేవును వారికిప్పుడు పుర్రుగా గములే
దుకనుక ముఖ్యముగా కావలసి కొన్ని కాలవలను మాత్రము పొం
మకొని వాటికి తగు పేర్లు చేయవలయు ననియు మిగిలిన వాటిని
ప్రభుత్వపర మొనర్పవలయు ననియు కమిషను గూర్చి సూ
చించిరి.

ఈనెలలోను ద్వారా మల్లయ్యగారి ఆశ్రేపించుచు ఈ
కాలవలకు కార్పరేషను తమ స్వాధీనమునం దుంచుకొనియుం
డుటచే 2000 రూపాయలు ఆదాయము కలుగుచున్నదనియు,
బ్రిడ్జిలకు రిపేరుచేసిన లాభము కావున అట్లు చేయవలయు
నని ఉపపాదించిరి. మల్లయ్యగారి ఉపపాదనము ఆమోదింప
బడెను.

నీటి సప్తయి

నీరును వడియగుట్టి సుభ్రవయ విషయమైకలనలు కైమిషా
గారి సంతకాలను ఆమోదింపవలయునని డాక్టరు విజయ రాఘవులు
గారు ఉపాదించిరి. యంత్రములు సహాయముతో నీటిని వడియ
గట్టవలయుననియు, క్లోరోఫిషను సాధారణముగ జరుగయింప
లయుననియు కైమిషాగారు సలహా ఇచ్చియుండిరి.

దావూరు మల్లయ్యగారి వీడు యమై శాస్త్రజ్ఞుల భేదాభిప్రాయములను వివరించిరి. త్వరగ నీరువడియగుట్లుబుకై వీర్వురుపటడిన యంత్రాలయములు వర్షకాలమున వచ్చు మడ్డినీరును పరిశుద్ధపరుపవలసినవృథు చక్క గప ని చే య వ ని పూ నా యందు నిదర్శింపబడెనని మల్లయ్య గారు తెలిపిరి. నీటిని త్వరితముగ వడియగుట్టి శుద్ధముచేయుట అసాధ్యము. ఈ కారణమున కైమిసాగానినూచన అంప లాభకర మైనది కాదు.

ఈ విధానము అమలునందుంచిన ప్రథమమున 7 లక్షలు వ్యయమైనప్పటిను. ఇం లేకాక ప్రతిసంవత్సరము కొంతమొత్తము వ్యయపరచవలసియుండును. ప్రత్యేక నైపుణ్యముగల ఉద్యోగిలను నియమించవలసియుండును. ఇం లేకాక గురు శాల

యమును వదియకట్టు ప్రదేశములను పుధ్రును చేయుటను 10 లక్షల గాలనులనీయ దినపానము కావలెను. క్రొత్తపద్ధతి అమలునందుంచి పరిపెంగుచాక్కిలు ప్రస్తుతముకన్న రెండింతలు పెరుగును ఆ కమలములను జీర్ణము చేసి కొరెనెన జిగురును కునుగు నాడికి

ద్యోగబలబీజములతో యంత్రాలయములను శుభ్రముచేయు నీటి విలువ చేర్చిన మరియు ఆరులక్షలరూపాయలు, ఇంతఖర్చు అయినను నీటి గొట్టములద్వారా నీరువచ్చినపుడు నీరు అవసరమై పోవచ్చు

స. కావున గొప్పములను అంద్రముగవంచుచున్నట్లును ఆలోచించుట అవసరము. ప్రస్తుతము $1\frac{1}{2}$ లక్షల రూ॥ల వ్యయముతోను సంవత్సరమునకు 880 వేల రూ॥ల వ్యయంబు ఖర్చుతోను నీటిపంపైయి జరుగుచున్నది. క్రొత్తవిధానము అమలుపండుంచిన 10 లక్షల

మూలపత్రయము సంపత్తిరహితము లక్షలు సాధారణవ్యయము భరింపవలసియుండును. నీటిపైయైయు పనులొగ్గనగుండదు. ఈ విషయములను గ్రంథముల గమనింపవలయునని వల్లయ్యగారు కోరిరి.

ఆమెరికాలో క్షుధిమగాను నూచించినవద్ద తి ఆమెజనం
దన్నవని రామస్వామిఅయ్యరగాన చెప్పిరి.
ఈవిషయమై చర్చ ముగియలేదు. రాత్రి 7-20 గంటల
గుటచే సభ ఆగవలచే నుబడినది.

దొంగపద్మలను వ్రాయుట.

రంగున, చూర్మి 17:— మాకు మానవ దొంగపట్టును
 ప్రాణి బర్మామానికం పెనివారిని మోసము చేసినందుకు యవ్.
 ఈ పాగాని జిల్లా పేజ్ ప్రింటుగాంచే శిక్షించబడిరి. మొదటి

రెండు సేద్యాలకును ఒక్కొక్క సంవత్సరము కఠిన శిక్షయు నూ
డవ సేద్యమునకు ఆరమాసములును శిక్ష విధింపబడెను. శిక్షనర్హ
నగా ననుభవింపవలయును. (అ. (పె.)

అను భరింపవలయునని చెప్పిరి.
కామరేవును పాతకాలను భోజనకాలలుగ మార్చు
వలయునని నాయుడుగా రుద్దేకించుచున్నారాయనియు ఇతర

సెనెటునూ వేశము

విద్యార్థులు సైనికశిక్ష పొందవలయునను
తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయము స్థాపనవలయునను
సూత్రము అంగీకరింపబడెను

నిన్న పాఠశాలము మూడుగంటలకు సెనెటు భవనమున మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సెనెటు సమావేశము జరిగెను. వై.కె.ఆర్.గారు ద్వారా ముప్పయియేడవ ఆంధ్రప్రదేశ్ సమావేశమిది.

విశ్వవిద్యాలయపు గ్రంథాలయము (పుస్తకములను ఇంటికి తీసికొని పోవనిద్యుక్తాభి) పనులంతయు తెరచియుండవలయుననియు ఇందులకు 500 రూపాయల ఖర్చును ఆమోదించవలయుననియు రాజగోపాలరావుగారు రుపపాదించిరి. ప్రస్తుతము 10 మొదలు 5 గంటలవరకు ఈకాఫీ పనిచేయుచుండుటచే విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులకు ఇబ్బందిగ నున్నదనియు, నిర్ణయించబడిన కాలములోపుగా పుస్తకములను తిరిగి ఇవ్వకుండిన జరిమానా విధింపబడుననియు, 10 మొదలు 5 గంటలలోగ విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులను కళాకాలము వదలివచ్చుట ఆపాధ్యమని రాజగోపాలరావుగారు చెప్పిరి.

ఈవిషయమై సంపూర్ణాధికారము అకడిమీకు కాన్సిలు వారి కున్నదనియు సెనెటువారు సలహా ఇయ్యవచ్చుననియు ఆంధ్రప్రదేశ్ చెప్పెను. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

దేశభావము

దేశభావము చరిత్రపై ఉపన్యాసములను జరుపుటకు వెయ్యిరూపాయలు ప్రత్యేకింపవలయుననియు, ఈవిషయమై ఆకెడమీకు కాన్సిలువారు తన ఏర్పాటులు చేయవలయుననియు రాజగోపాలరావుగారు మరియొక తీర్మానము రుపపాదించిరి.

దేశభావము అప్రసంగ చదువు విద్యార్థులు గ్రహించవలసినవిషయము లనేకము లుండుననియు వారి ఉపయోగాధికమై ప్రత్యేక ఉపన్యాసములను జరుపుట అవసరమనియు, ప్రభుత్వము లెలుగు ఆదేశము విషయమై పని చేయవచ్చుననియు రాజగోపాలరావుగారు చెప్పిరి.

ఈ విషయమై ఆకెడమీకు కాన్సిలువారి సలహా పొందుట యుచితమని ఆల్టాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు మానించిరి. ఈమాత్రం ఆమోదించబడెను.

విశ్వవిద్యాలయపు బడ్జెటు

ఖర్చులకు విరాళములు కావలెను

కె. రామని వివాదముగా విశ్వవిద్యాలయపు బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టును ఇట్లుచెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయమువారు పరీక్షలను జరుపుచున్నారు. ఇండియను హిస్టరీ, ఆర్కియాలజీకామికు స్కూలును నిర్వహించుచున్నారు. విద్యార్థుల కొద్ది పరీక్షల ప్రవేశమును ప్రభుత్వపు గ్రాంటులు మాత్రమే. విశ్వవిద్యాలయమునకు అదామియు. ప్రస్తుతము ఖర్చులకు ఏదోయొకవిధమున ఈ అదామియు సరిపోవుచున్నది. కాని ఎల్లకాలము ఇట్లు జరుగునాయని సంకేహించవలసి యున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రమున ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించవలయునను ఆంధ్రోద్యమ ధర్మచింత ఈ విశ్వవిద్యాలయపు అధ్యాయము ఇంకను తగ్గవలయు. కావున విరాళములను పొందుట అవసరము. ఈ విషయమై సభ్యులు కొంత కేంద్రీకరించుట ఉచితము. తేకున్న విశ్వవిద్యాలయము అభివృద్ధి చెందజాలదు.

ద్వారా ముత్తయిగారు బడ్జెటును విమర్శించుచు తా సెన్నియో బడ్జెటులను చూచియుంటి ననియు గ్రహించియుంటి ననియు, ఈబడ్జెటును గ్రహించలేకుండెననియు విశ్వవిద్యాలయాధికారులు ఎల్లగు గ్రహించవలసినవిధమున బడ్జెటును తయారుచేయవలయు ననియు కోరిరి.

విశ్వ విద్యాలయము శేవలము పరీక్షలు జరుపు ప్రతిస్థాపనముగ మాత్రమే యుండి బాతీయవిద్య ప్రభోధమునకు ఖర్చుకొనుచుండి నంతకాలము ఎవ్వరును దమ్మిడి విరాళము కేంద్రీకరించు నిజమగువిద్యను వ్యాపింపవలయు యత్నింప కున్నంత కాలము విరాళములను అడుగుటకే నోరాంధరినియు సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి.

ప్రాత విశ్వవిద్యాలయమునకు గొప్పఫలితములు కలు

తిరువాన్కూరు మహారాజగారు

గాంధీ మహాత్మున కాతీధ్యము సగిరి

గజకృపాయనను నూతన విశ్వవిద్యాలయమునకు గొప్పలాభము చేర్చడమవునని రామనాథయ్యగారు చెప్పిరి.

శిక్షణవిద్యాలయపు ఖర్చులు వివరీకముగ నున్నవనియు ఉద్యోగులసంఖ్య అధికముగ నున్నవనియు వెంకటరత్నంగారు మానించిరి.

సభ్యుల ప్రశ్నలకు జవాబులను తయారుచేయుటకే ఎంతో మంది గుమాస్తాలు కావలసియున్నారనియు, ఖర్చులు ఎక్కువని చెప్పట సరికాదని వై.కె.ఆర్.గారు సమాధించిరి. ఇదంత బడ్జెటు ఆమోదించబడెను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయము

ఆంధ్రప్రదేశ్ మన ఒక విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించవలయునను నూత్రమును సెనెటువారు ఆమోదించుచున్నారనియు తీర్మానమును సిండికేటువారి పక్షమున సర్ వెంకటరత్నంగారు యునుగా రుపపాదించిరి.

ఎట్టివిశ్వవిద్యాలయము?

సత్యమూర్తిగారి విషయమై మాట్లాడుచు ఇట్లుచెప్పిరి:- ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును ఆశీర్వాదించవలయునని సెనెటువారు తలచుట ఉచితమే. కాని ఈవిశ్వవిద్యాలయపుచిత్తులొకవిషయమై ఎట్టిప్రస్తావనలేకుండుట వివరీకముగనున్నది. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ మన ఎట్టివిశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడునో తెలిసికొనవలసియున్నది. అత్యున్నతమున్నగు గొప్పవిశ్వవిద్యాలయములవలె సాత్రమవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడునా? లేక కేవలము బోధన విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడునా అని ప్రశ్నించుచున్నాను. చెన్నపురియందున్న విశ్వవిద్యాలయమునంటిదే తెజవాడకుండు గాని రాజమహేంద్రవరమునందు గాని స్థాపించబడుటవల్ల ఎట్టిలాభము నుండును.

రంగనాథం మొదలిగారి విషయమై మాట్లాడుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయమునకు ఆంధ్రజిల్లాలన్నిటికి లాభముకలుగదనియు, విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరియుండవలసిదో ఆవిషయమును నిర్ణయించుకొను అధికారము ధర్మచింతలవారికుండవలయునని చెప్పిరి.

సర్. వెంకటరత్నంగారి తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

విద్యార్థులు - సైనికశిక్ష

“డిగ్రీపరీక్షల అభ్యర్థులందరు ఇండియను మెట్రోలియ లు పోర్టునందు శిక్షపొందినట్లుగ సర్టిఫికేటు పంపవలయునని సెనెటువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. దుర్బలు లని వైద్యులచే సర్టిఫికేటు పొందిన వారిపట్ల మాత్రము నిబంధనలను నిర్లక్ష్యముగా తొకతీర్మానము రుపపాదించిరి.

సైనికశిక్ష పొందుటకు ప్రతివిద్యార్థికి సాకార్యములను కనుగ జేయవలయునని మాధవయ్యగారి తీర్మానమును సవరించిరి.

సత్యమూర్తిగారు సవరణను ఆక్షేపించుచు ఇట్లుచెప్పిరి:- దేశమునందు దౌర్బల్యము భయంకరముగ వ్యాపించుచున్నది. నిష్పంధసైనికశిక్షను ఈతీర్మానము సూచించుచున్నదని ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు చెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయములం దీని భానము ఎన్నియోచోట్లయం చున్నది. ఇది క్రొత్తకాదు. ఇట్టి విషయములందు విద్యార్థులను నిర్బంధించుటయే యుచితము. అలహాబాదు లెనారసు విశ్వవిద్యాలయములవారు ఈ విషయమున సరియగుమాధ్యమన పని ప్రారంభించియున్నారు. మనము వారికన్న ఒక అడుగు ముందువైచుట న్యాయముగాని వెనుకబోవుట యుక్తముకాదు. భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము కావలయునని కోరువారందరు తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్మతుల నియ్యవలయునని సత్యమూర్తిగారు కోరిరి.

ఈసమస్యను రెండువిధముల పరిశీలించవచ్చు ననియు, రాజకీయ విషయమైన ఇది ప్రభుత్వమువారు చేసే వలసినపని యనియు, విద్యాలయమున విశ్వవిద్యాలయపు అధ్యక్షములలో ముఖ్యమును విద్యార్థుల స్వాతంత్ర్యమును లోలగించుచున్నామని ద్వారా ముత్తయిగారు చెప్పిరి.

రత్న స్వామిగారి తీర్మానమువిషయమై మాట్లాడుచు ఈ విషయములందు శేరియలకు అనుభవము తక్కువననియు, విశ్వవిద్యాలయపు సైనికదళమువారిపై ఎన్నియో కంప్లెయింటులున్నవనియు, స్వరాజ్యమునకు బాతీయదైన్యము అవసరమైనను విద్యార్థులకు నిర్బంధించుట ఉచితముకాదని చెప్పిరి.

కొంతచర్చ జరిగినపిమ్మట సవరణపై వోట్లు పుచ్చుకోబడెను. మాధవయ్యగారి సవరణకు అనుకూలముగను 81 రు ప్రతిపూలముగ 83 రు సమ్మతుల నొసగిరి.

ఉత్సాహసమయములందు పట్టభద్రులు ఇతియలు ధరింపవలసిన ఉడుపులునున్నవి విషయములకు సంబంధించిన నిబంధనలను కొన్నిమార్పులు కావలసివచ్చెను. మరికొన్ని స్వల్పవిషయములపై చర్చ జరిగినపిమ్మట సమావేశము ఆపుదలచేయబడెను.

మరల శేటిదినము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సెనెటు సమావేశమగును.

విద్యార్థుల నూతన డైరెక్టరు

అలహాబాదు, మార్చి 17:- సంయుక్త సర్వకల్యాణ విద్యార్థుల డైరెక్టరుగారైన ఎ. హెచ్. మెకంట్ గారు సెలవుమీద బోవునపుడు డిప్యూటీ డైరెక్టరుగను కె. పి. కిరూగారు డైరెక్టరుగా పనిచేసెదరు.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ మార్చి 18-వ తేది

బుధవారము

పరిశ్రమలు

1923-24 సంవత్సరపు పారిశ్రామిక నివేదికము, అభివృద్ధి నేమాత్రము జూపుటలేదు. గత సంవత్సరపు బడ్జెట్టుపర్యాటకజూచి, పరిశ్రమల మంత్రిగారు వారిశాఖ కిచ్చిన స్వల్పద్రవ్యమునయి నను ఖర్చుపెట్టజాలకబోయిరిని విదితమగును. ఇరు వదియారులక్షలు శాంక్షనైయుండగ ఇరువదిలక్షలు మాత్రమే వ్యయమయ్యెను. 1925-26 సంవత్సర మునకు పదునేడులక్షలుమాత్రమే ప్రత్యేకింపబడెను. పరిశ్రమలపట్ల ప్రభుత్వమువారు రెంత శ్రద్ధ దీసికొను చున్నదియు ఇందువలన గొప్పయు దేశమునకు వలయు పరిశ్రమలను నెలకొల్పుటగాని, నెలకొల్పు బడిన పరిశ్రమలను ప్రోత్సహపరుచుటగాని అంతగ గనుపించదు. నూతన పరిశోధనలు జరుగుటయు, అవి విఫలమగుటయు సామాన్యమయినవి. పారి శ్రామిక సహాయచట్టమును నిర్మించినను, ఇది విశేషోపయోగకారి గాదయ్యెను. పరిశ్రమల సహాయమునకు ఏడు దరఖాస్తులు వచ్చెనట. అందులో నొక్కదరఖాస్తుకుమాత్రమే ఋణమిచ్చు టకు నిశ్చయింపబడెను. మిగిలిన దరఖాస్తుల కేమో కారణముల జెప్పి, సహాయమును నిరాకరించిరి. ఇట్టిసిఠిలో పరిశ్రమలకు సహాయ మొనగడని, కొరట కెవరు ముందుకువత్తురు? ఋణము గావల సిన, మార్కెట్టులోనే దీసికొనగలరు. వ్యవసాయ కళాశాలలో జొన్నలనుండి మాట్టు అను పానక మును తయారుజేయుటకు మార్గము లన్వేషింప బడెను.

కాని, ప్రభుత్వమువారు నూతనముగ మాట్టు ఘాట్టదీని స్థాపించుట కిష్టపడకపోవుటచే, నీప్రయ త్నము కొనసాగదయ్యెను. విజయవాడలో సిమెం టు పరిశ్రమను కొనసాగించు ప్రయత్నములు సాగి రావయ్యెను. బెద్దనోలులో బొగ్గువారకుననిపించి బెట్టుకంపెనీవారు బోరింగువనల నారంభించిరి. కాని కృష్ణా గోదావరి మండలములలో బొగ్గుగనులు లేవని పరిశ్రమల డైరెక్టరుగారు నిర్ధారణజేయు చున్నారు. షోలింగరులో కంకరిక్వారీలను వృద్ధి జేయుటకు వీలు గలుగలేదు. ప్రభుత్వశాఖలకు సరకులను గొనుటకై ఏజెన్సీ నేర్పాటుజేయ నెంచి రిగాని, ఆపని నెడవేరదయ్యెను. కల్లికోట కేరళ నబ్బుప్రతిష్ఠావనకు ప్రథమమున నష్టము గలిగెను. పిమ్మటమాత్రము లాభము చేకూరెనట. గోదా ఘాట్ట రేవలన నష్టము గలుగుటచే ప్రభుత్వము వారు దీనిని మూసివైచిరి. ఫలరక్షణ ప్రతిష్ఠావ నకు విశేషనష్టము గలిగెననిరిపోర్టు తెలుపుచున్నది. నేత పరిశ్రమను ప్రోత్సహపరుచుటకై జార్జిటవు నులో నెలకొల్పిన ప్రతిష్ఠావనక్రింద ఖర్చుపెట్టెడి సొమ్ముకు తగినఫలము గలదా యని ప్రభుత్వము వారు విచారించుచున్నారు. పట్టుపరిశ్రమ, మెసూరు

వంగ దేశములలో వలె సభివృద్ధి జేందలేదని నివేదిక దెలుపుచున్నది.

పారిశ్రామిక శాఖలో ఇంజనీరింగు ఉపశాఖా సహాయము ననేకులు గోరెట గాని, వారు అందరి కోర్కెలను తీర్చలేకబోయినరట. బోరింగు పనుల కొరకు ప్రజల శాఖాసహాయము నాశించుచున్నారట. పరిశ్రమల ఇంజనీరుగారు బోరింగుపనులను ఇం గ్గండు ఆమెరికాలలో నేర్చుకుని రావలయునని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. పారిశ్రామిక పాఠశాలలకు తాము తగిన ధనసహాయము జేయ లేక పోతిమని ప్రభుత్వమువారు విచారిం చు చున్నారు. రాటపరిశ్రమకు సహాయముజేయు తలంపు పారిశ్రామిక శాఖవారి కింతవరకు కలిగి నటుల తోచదు. ఇందుకు తోడ్పడినచో, ప్రజల దారిద్ర్యమును తొలగించుటకు వీలయ్యెడిది. ఇం దుకై ఖర్చుపెట్టెడి స్వల్పద్రవ్యమువలన విశేష ఫలము గలిగెడిది. కాని, పారిశ్రామిక శాఖవారు పెద్దపరిశ్రమలపై దృష్టినిలుపుటచే, విఫలమనో రథులగుచున్నారు. కొబ్బరికాయలనుండి నూనె తయారుజేయుటకు తూర్పుతీరమున నెక ఫ్యాక్ట రీని నెలకొల్పి, ప్రభుత్వమువారు రితులకు మార్గము జూప దలచిరిగాని, కాని ఆప్రయత్నమును మరల మానుకొనిరి. బొమ్మల పరిశ్రమను స్వయముగ చేపట్టుటకు తమ కవనరములేదని, పరిశ్రమలశాఖ వారు దెలుపుచున్నారు. నిప్పుపెట్టెల చేతిపరిశ్రమను వృద్ధిజేయుటకు వీలుండదని, వీరి అభిప్రాయము. తొల్లప్రతిష్ఠావనలో విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గి పోయెను. స్కూలుఆఫ్ ఆర్ట్సులో తినాచీనేత తగి నంతమంది విద్యార్థుల నాకర్షింపలేదని, ప్రభుత్వము వారు దెలుపుచున్నారు. స్కూలుఆఫ్ ఆర్ట్సు నామ మాత్రముగ నున్నది. దీనియందు కళ లెట్టియభి వృద్ధిగాంచుటలేదు. రానురాను కళల కనలేస్తానము లేకుండ జేయబడుచున్నది. ఇతరరాష్ట్రములలో కళాపాఠశాల లభివృద్ధి జెందుచుండ, చెన్నపురిలో నీ ప్రతిష్ఠావన కళారహితముగ నుండ నేలనో కను గొనుట! లాభకరము. డబ్బులేకపోవుటవలన, పరి శ్రమ లభివృద్ధి జేందటలేదని, డైరెక్టరుగారి రిపోర్టు ప్రతిపాదించుచున్నది. డబ్బులేనందువలన, అభి వృద్ధి గలుగదనుట నిజమేమయినను, చేతనున్న డబ్బునయినను పారిశ్రామిక శాఖవారు తీన్నగ ఖర్చుపెట్టిరా యని సందియము గలుగుచున్నది.

సహకారశాఖ: ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

సహకారశాఖకు వ్యయమధికముగ నున్న దనియు, దీనిని తగ్గించుట ముఖ్యమనియు దెలుపు టచే, మ ద్రాసు ప్ర భు త్వ ము వారు క్రొత్తవిర్మాటుల గావించిరి. ఇకముందునుండియు తొమ్మిదిమంది డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారులు శియమిత లగుదురు. వీరిలో నెనిమిదిమంది నర్సిలులచార్జిని తీసుకొందురు. తొమ్మిదవవారు, రిజిస్ట్రారుగారి పర్సనల్ అసిస్టెంటుగనుందురు. వీరికి రెండుగ్రేడ్లు లుండును. మూడువందలు మొదలు నాలుగవందల యేబదివరకు అయిదు పోస్టులును, అయిదువందలు మొదలు ఎనిమిదివందలవరకు నాలుగోస్టులును ఏర్ప రుపబడును. పర్సనల్ అసిస్టెంటుగనుండెడి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగారికి మామూలుజీతముగాక, మాసము

నకు నూరురూపాయిల ప్రత్యేక వేతన ముండునట. చెన్నపురి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగారికి నూరురూపాయిల అల్ల కెన్న నిచ్చెదరట. నూతనోద్యోగులను అసి స్టెంటు రిజిస్ట్రారులనుండి సామాన్యముగ గై కొందురు. కాని ప్రత్యేక యోగ్యత లవసరమైనపుడుమాత్రము సరాసరి నియామకము గావించెదరు. ప్రస్తుతము సహకారశాఖలో పనిజేయుచున్న డిప్యూటీ కలెక్ట రులలో యోగ్యులయినవారు మరి అయిదుసంవత్సర ములవరకు నీపనిలోనుండురట. పిమ్మట, వీరిని మరల రివిన్యూ శాఖకయినను పంపవచ్చును. లేని యెడల డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారులలో ఖాయముగ జేర్చు కొనవచ్చును. అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులజీతము నూట ఏబదిమొదలు రెండువందల ఏబదివరకు నుండును. వీరియుద్యోగములు నాన్ గెజెట్టెడు ఉద్యోగములు. ఇట్టి వారు ఇరు వది యైదు మంది నియ మింపబడుదురు. అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులలో నెకరుమాత్రము రిజిస్ట్రారుఅఫీసులో మేనేజరుగ నుండురు. వీరికిని, చెన్నపురిలో అసిస్టెంటురిజిస్ట్రారు గారికిని నూరురూపాయిల అల్ల కెన్న నిచ్చెదరట. ఫీల్డ్ ఇన్ స్పెక్టరుల గ్రేడును రద్దుజేసి, ఇన్ స్పెక్టరు లను రెండుతరగతులక్రింద విభజింపవలయు నను నూతన ఆమోదింపబడెను. ఇకమిద మూడు వందలపదునారుమంది ఇన్ స్పెక్టరు లుండురట. వీరిలో రెండువందల ముప్పదిమంది ఫీల్డువ్యాటీ లోను, ఎరుబదియారుమంది గుమాస్తాలుగను పని జేసెదరు. ఈయుత్తరువు మార్చి 12 వ తేదీనుండి యు అమలులోనికి వచ్చును. సహకారశాఖా వ్యయమును తగ్గించుమార్గమిదియేనా? అటులగుచో నాశ్వర్యము గలుగక మానదు. ఇటీవల వెలు వడిన 1923-24 సంవత్సరపు సహకారపరిపాలనపు రిపోర్టునందు, సహకారోద్యమము కేవలము అనధి కారోద్యమమని ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. నూతన ప్రభుత్వకార్యక్రమము జూచిన, అధికారుల ప్రాబల్యము తగ్గలేదని విదితమగును. అది తొలగిన గాని, సహకారోద్యమము ప్రజల యుద్యమముగ పరిణమించదు. సహకారోద్యమ మింతవరకును జూప దగినయభివృద్ధిని జూపదయ్యెను. కాని, లోకలుబోర్డు లును మ్యూనిసిపల్ సంఘములును తమతమ ద్రవ్య మును సహకారపు బ్యాంకులలో విశేషముగ నిలువ జేయుచుండుట సుభచిహ్నము. క్రెడిటుసంఘ ములు కొంత యభివృద్ధిజూపుచున్నను, క్రెడిటు నియనిసంఘము లభివృద్ధి జూపకున్నవి. కడపటి సంఘములలో ప్రజల సహకారమభివృద్ధి జెందుట కెంతేని వీలుగలదు. క్రెడిట్ సంఘములు కేవల ధన వంతులకుమాత్రమేగాక, బీదలు తమ స్వల్పార్జన ములను నిలువ జేసికొనుటకుగూడ నుపయోగపడిన గాని, ప్రయోజనము లేదు. ఇట్టి ఫలితము చేకూరవలయుననిన, సహకారోద్యమము ప్రభుత్వహస్తములనుండి ప్రజలహస్తములలోనికి బూర్తిగ రావలయును. ప్రభుత్వమువారు నూతన ముగ జేసినమార్పులవలన, అట్టిఫలితము చేకూరు వని తలంపజాలము.

ఉప్పుపన్ను: రాష్ట్రకృషిములు

ఆర్థిక చట్టమును గతసంవత్సరము సందువలెనిచ్చా కరించుటకు, స్వతంత్రకక్షమువారు, వెనుదీసినను, ఉప్పుపన్నును రూపాయికి తగ్గించుటకుమాత్రము

ఏరిలో కొందరు స్వరాజ్యపక్షములో చేతులగలిపిరి. ఓటింగుజాతిన, స్వతంత్రపక్షమునందు ఒకకట్టుగాని, ఒకపక్షానికిని కనుపించదు. తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుకేసినవారిలో, కేంకటపతి రాజు, మాలవ్యా మున్నగు స్వతంత్రపక్ష ప్రముఖులు గలరు. ప్రతికూలముగ వోటుకేసినవారిలో రామచంద్రరావు, రంగాచార్యులు, పురుషోత్తమదాసు తాకూరుదాసు, జన్నా, పాల్, గవరుగార్లు మున్నగు స్వతంత్రపక్షనాయకులు గలరు. స్వతంత్రపక్షమువారు జాతీయపక్షమును విచ్ఛేదముజేయుటయగాక, తమలో తామయినను ఏకీభవించుట లేదు. వీరి పలుకుబడి క్షీణించుచున్నదనియు, పక్షబలము తగ్గుచున్నదనియు గ్రహించుట కింతకన్నను పేరునిదర్శన మేమి గావలయును? స్వరాజ్యపక్షమువారు మాత్రము 7.లుపు, ఓడులను లెక్కనేయక, ప్రభుత్వసర్వోధమును కొనసాగించుటచే, వారి పలుకుబడి యింకను విస్తరింపక మానదు. ఉప్పుపన్నును తగ్గించునెడల, రాష్ట్రకప్పములను తగ్గింపజేయులేదని, సర్ సెనీట్ బ్లాక్టు గారు భయపెట్టుచున్నారు. బడ్జెట్ లో నెట్టిమార్పులు జరిగినను, బ్లాక్టుగారు రాష్ట్రములకు నున్న జాత్యేదరిని మొదటనే తలచియుంటిమి. ఉప్పుఖరీదు దగ్గునేని దీడలు సంతసింపగలరు. బ్లాక్టుగారు మరియొక మారునర్జిఫిట్టు ప్రయోగమును పురికొల్పెదరా? నిలువ ధనములోనుండి, బ్లాక్టుగారు బాంబాయి, బర్మా, మధ్యరాష్ట్ర, అస్సాంరాష్ట్రములకు కొంత సామిచ్చినట్లు, నిన్నటిదినము ప్రకటించబడెను. మద్రాసుమాత్రము నదిలివేయబడెను. ఇందుకు దోడుగ, కప్పముల తగ్గుదలగూడ అంతరించునా? ఏమయినను విచారించ నక్కరలేదు. ఇంతవరకు ప్రజేచ్ఛ ననుసరించి వ్యయము జరుగుటలేదు. ప్రజల స్వపరిపాలనాయమును ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజలకష్టములు దొలగినగాని, నష్టయిల నిచ్చుటకు శాసనసభ సమ్మతింపజాలదు. ఒక్కసారిజేసిన చాలదా, తడవతడవకును ఎందుకని జన్నాగారడుగుటమాత్రము విచిత్రము. ఇందలి మూలనూత్రమును వీరు గ్రహించరయిరి. పరిపాలనా బాధ్యతనంతను ప్రభుత్వమువారిపై నుంచి, తాము దాని యందు పాల్గొనకుండుటయే శాసనసభ వారి ధర్మము. వ్యయనిర్ణయమునందు బాధ్యత లేదని, దాని కంగికరించుటలు? శాసనసభవారి చర్యలకు ప్రభుత్వమువారు గినుక వహించి ప్రయోజనములేదు. ప్రజాభిప్రాయ తీవ్రతను గ్రహించి, వారికోర్కెలను సఫలపరచుచో, ప్రస్తుతి నందిగనీతి తప్పక తొలగిపోగలదు.

హుతసవ్యయము
హిందూదేశముపై క్రొత్తఖర్చును మోపుచున్నారు. సివిలుసర్వీసులో బ్రనేశించుటకు బ్రిటిషువిద్యార్థులు ముందుకు వచ్చుట లేదట. దీనియర్థమేమి? హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లభించిన, ప్రజాసేవ యునర్పుటకు నారి కిష్టములేదనియే గద! భారతీయులను స్వపరిపాలనమునందు సుశిక్షితుల గావించదలచినచో, అంగ్లేయులు ముందుకు వచ్చుట యవసరము. అట్టి యభిలాష వారికి లేనపుడు, ఎటులనయినను ప్రాత్యాహ

వరచి, వారిని బ్రతిమాలి జెచ్చుటకు, హిందూదేశము బ్రయత్నించవలయునా? ఇండియాప్రభుత్వమువారి తరపున యీపని నిమిత్తమే మెస్టరు ప్రభువుగారును మరొకందరను బ్రిటిషుదీవులలో విశ్వవిద్యాలయముల చుట్టును దిరుగుచున్నారట. సివిలుసర్వీసునందుజేరి ఇంగ్లండుమర్యాదను కాపాడవలయునని విద్యార్థులను ప్రబోధించుచున్నారట. ఏ కారణముచేనయినను, ఇంగ్లీషువిద్యార్థులు రానియెడల, భారతీయు లానను జేయజాలరా? ఇందు కారకు ప్రత్యేకకృషి జరుగవలయునా? మెస్టరు ప్రభువుల పర్యటనాదిఖర్చులను హిందూదేశమే భరింపవలయునని విఘటనకునుగారు కామన్సు సభలో బలికిరి. ఇంతకన్నను విపరీతవిషయము వేరందునా?

రివిన్యూబోర్డు నెత్తివైచుట
రివిన్యూబోర్డు గ్రాంటును, మదరాసు శాసనసభవారు నిరాకరించి, యిట్టి బోర్డుతో క్రజలకు పని లేదనిచాటిరి. ఇట్టి యభిప్రాయము వెలువడుట కిది మొదటిపర్యాయము గాదు. కాని ప్రభుత్వమువారింతవరకీ సంస్కరణమును కొనసాగించరయిరి. ఇక ముందయినను కొనసాగింతురని దోచదు. రివిన్యూబోర్డు నిరర్థక ప్రతిష్ఠాపనయని జెప్పవచ్చును. సివిలు సర్వీసుసభ్యులు, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమున ప్రవేశించుటకు, రివిన్యూబోర్డు ఒక సోపానముగ పరిణమించుచున్నది. ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభయు మంత్రివర్గమును బనిచేయుచుండగ, వీరి కందరకును ప్రత్యేక కార్యదర్శు లుండగ, రివిన్యూబోర్డును ప్రత్యేకముగ నిలిపియుంచవలసిన యవసర మేమాత్రము గనుపించదు. ప్రభుత్వవ్యయము రాను రాను మితిమీరుచున్నది. సంస్కరణముల మూలమున గలిగెడి లాభము లేకుండగ పరిపాలనపుఖర్చు మాత్ర మతీతయించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో రివిన్యూబోర్డు నెత్తివైచిన, కొంతవరకయినను ఉపశాంతి గలుగకమానదు. రివిన్యూబోర్డును నిలిపియుంచవలసిన యగత్యమును, రివిన్యూమెంబరుగా రయినను నిరూపింపజాలక బోయిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము
ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణ సూత్రము నంగీకరింపవలెనని, సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు దెచ్చిన తీర్మానము నిన్నటిదినము సెనేటుసభలో నంగీకరింపబడెను. భాషాప్రయుక్త విశ్వవిద్యాలయము లవసరమును విషయమై, భిన్నాభిప్రాయము లేదనుట తథ్యము. ఇకముందు విచారించవలసినది, విద్యావిధాన మెటు లుండవలయును? దానియం దెట్టిమార్పు లవసరము? అన్నిటికన్నను ముఖ్యమగునది, ద్రవ్యము. ఈ సంవత్సరపు బడ్జెట్ లో ప్రత్యేక ద్యోగి కొకరిని ఏర్పాటుగలదు గాని, విశ్వవిద్యాలయమున కేర్పాటులేదు. విశ్వవిద్యాలయచట్ట మంగీకరింపబడినప్పటికి, నెట్ల మెంటరీ గ్రాంటును కోరవచ్చును గాని, ధనమెక్కడినుండి వచ్చును? ఇందుకొరకై ఋణము జేయబడునా? ఈ విషయమై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు బడ్జెట్ వర్ష సంవత్సరమున తమ యుద్దేశ్యమును బయల్పరచెదరని తలచెదము.

తైముసత్రికా నిర్ధారణము
మడ్డిమెను రిపోర్టుగూర్చి వ్యాఖ్యానముజేయుచు, గడువు సంవత్సరములోపల సంస్కరణవిధానమును మార్చగూడదనియు, కార్యక్రమనియమములందు మాత్రము స్వల్పపుమార్పులజేసిన జేయవచ్చుననియు, తైముసత్రిక నిర్ధారణజేయుచున్నది. కన్నరేటిపు ప్రభుత్వ హృదయము నీపత్రిక ఎరుంగునని జెప్పవచ్చును. ప్రస్తుత బ్రిటిషుప్రభుత్వాభిప్రాయమునే యీపత్రిక ప్రతిఘటించ జేయుచున్నది. హైందవ ప్రజాభిప్రాయమెటులున్నదో, వివిధశాసనసభలలో వెల్లడియగుచున్నది. దీనినంతను ఇంగ్లండు నిరాకరించునా? నిరాకరించినచో, జెప్పదగిన జవాబేమి? సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికై ప్రజలెక్కుడుదీక్షతో కృషిసలుపుటయేగద!

మిలిటరీ శిక్షణ
విద్యార్థులకు నిర్బంధపైనిక శిక్షణముండవలయునని, సత్యమూర్తిగారు దెచ్చిన తీర్మాన మోడిపోయి, మాధవయ్య గారి సవరణను సెనేటు సభ వారంగీకరించినందులకు చింతించనక్కరలేదు. నిర్బంధవిధానము పాశ్చాత్య దేశములలోనే ప్రజాంగీకారము బడయుట లేదు. జాతులను సైనికులగుంపులక్రింద తయారుజేయుట పాడిగాదనుభావము ప్రబలుచున్నది. జాతీయ పరిపాలనము లేనిచోటుల, నిర్బంధశిక్షణమునకు ప్రాతికూల్య మధికముగ నుండుట సహజము.

భగవద్గీత హింసను బోధించునా!
ఎండుఇండియా పత్రికయందు వహత్తుకు ఆర్. యస్. యస్. ఆర్ అనువారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు సిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—
మీరు మీచిరునామా చెప్పలేదు. ఇతర ఆధ్యాయములలో గీత హింసనే బోధించుచున్నదని మీఆభిప్రాయమగునెడల మీరు 12 వ ఆధ్యాయమునుండి యుద్ధరించిన స్లోకము లేమాత్రము అహింసమాత్రమను గొంపోవుటలేదు. అయితే గీతయం దేభాగమనగాని హింస బోధింపబడుచున్నదను విషయమునే నొప్పుకొనజాలను. రెండవ ఆధ్యాయ సమాప్తమన పంపాదమును జూడుము. ఆ ఆధ్యాయమునకు హింసను బోధించుచున్నట్లుల వ్యాఖ్యానము జేయుట కనుకూలముగ గాన్పించినను చివర స్లోకముల మాత్రమే వ్యాఖ్యానమున కేమాత్రము సవకాశమిచ్చుటలేదు. సత్యమేమనగా గీతా వాక్యములకు ముక్కుస్వముక్కార్థమును దీసికొనునెడల యెన్నెన్నియో వైరుధ్యములు గాన్పించుచుండును. అందలి భావములో ప్రాణము గలనుగాని అక్షరములా భావమును చంపివేయును.

కుష్టవ్యాధి నివారణోద్యమము
పురమందిరమందు సమావేశము
నాగపురము, మార్చి 17:— నాగపురమందిరమందు జరిగిన సమావేశమందు గవ్వారుగారు ప్రసంగించిరి. వివిధసంఘములవారును, నానారాజకీయ పక్షములవారును సమావేశమునకు వచ్చిరి. కుష్టరోగ నివారణమును గావించుటకు ధనముగావలయునని గవ్వారుగారు చెప్పిరి. వెంటనే రూ. 340 0 లు యిచ్చుటకు వాగ్దానము లేయబడెను. విరాళమును వసూలచేయుటకును, ఉచితముగ వచ్చించుటకును నొక కమిటీలుక ఏర్పాటుచేయబడెను. కుష్టరోగమును నివారణము గావించుటకు సాధ్యమగునంతవరకు దానిని నిర్మూలము గావించుటకు ప్రబల ప్రయత్నములు పల్పబడును. కుష్టరమను నీవ్యాధిని నిర్మూలముజేయుటకు రాజప్రతినిధి ప్రజలను ప్రబోధించిండుటకు మధ్యరాష్ట్ర ప్రజలతరపున ఘనతపహించిన సర్ హో. కోట్ట బట్టుగారు రాజప్రతినిధి పంతులని ప్రశంసించిరి. (ఆ. ప్రె.)

నిదేశవార్తలు

బర్మన్ హెడ్ ప్రభువు

సార్యభౌముని దర్శించుట

లండన్, మార్చి 16:—నేడు సార్యభౌముడు బర్మన్ హెడ్ ప్రభువును దర్శనమిచ్చెను.

రాబిన్ సన్ గారి ఆప్టిలు

లండన్, మార్చి 16:—'పి' యభియోగములో మిస్టర్ డు బ్యాంకు కనుకూలముగ నిచ్చిన తీర్పుపై రాబిన్ సన్ గారి ఆప్టిలు జేయు వానిని విచారించి రాబిన్ సన్ గారి వాదము నిస్సాధక మని తీర్పారించిరి.

ఓడవై పిల్లకు స్ఫోటకముసోకి చనిపోవుట

సింగపూరు, మార్చి 14:—ఎంప్రెస్ ఆఫ్-ప్రాంసు ఆను నౌకమీద ప్రయాణముచేయుచున్న అమెరికా బాలికకు స్ఫోటకము సోకి చనిపోయెను.

ఇంపియల్ బ్రిటిషు సేనలు

సదుపాయముల సమన్వయ

లండన్, మార్చి 16:—ఇండియాలోనన్న బ్రిటిషు సైనికుల సదుపాయములో వారిరసతినిగూర్చియు సౌకర్యములను అభివృద్ధిజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారాచని యాఫ్రికా, ఆర్థికపరిస్థితులు పిలగుటనుబట్టి సౌకర్యములు హెచ్చుజేయు బడుచున్నవని వింటర్వెసు ప్రభువు బహులిడెను.

జగులు పాపా గారు

ప్రభుత్వమువారి హెచ్చరిక

కయో, మార్చి 16:—జగులుపాపాగారు ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ నుపన్యాసములను సభలను జేయుచున్నారని తెలిసి ఇంగ్లాండువారి దేశీయచట్ట తరఫున జగులుపాపాగారిని పిలిపించి ప్రభుత్వమువారు ఆతనిపై చర్యలు దీసికొన నవసరము లేకుండ వ్యవహారములను కట్టుదిట్టము జేయవలెనని హెచ్చరించిరి.

జగులు పాపాగారి హక్కులు

వాపు అభ్యర్థనల విచిత్రవైఖరి

కయో, మార్చి 18:—115 మంది తమవారెన్నుకొన బడిరనియు పిరందరును తమరిని ఎన్నుకొన్న పరకులకు నిలబడిలేని పార్లమెంటులో తమబలము అందరికంటె 115 మంది ఎక్కువగ నుండుననియు, తాను రాజ్యాంగవిధానమును కాపాడుటకే ఎన్నికలలో పాల్గొంటిననియు ఇట్లుగూడ రాజ్యాంగ విభావమును మన్నింపవలెననే గోరుచున్నావనియు, ఇదివరలో ఏమిజరిగినను తనకు గ్రేటు బ్రిటనుపై ద్వేషము లేదనియు తనకు గ్రేటు బ్రిటనుతో కలిసి పనిచేయుటకే ఇష్టమనియు, విరోధముగ ప్రవర్తించు యాత్మకేయ లేదనియు, కాని తన వేదాభిప్రాయాల్లో పాటుపడదననియు జగులుపాపాగారు తెలియజేసిరి.

ఎన్నుకొనబడిన 115 మందిలో కొంతమంది వాపుపక్షమును వేసిరి. అధికారులు పిరిని వాపుపక్షములో తెక్కజేయుట లేదని అనుచున్నారు.

అట్టి యభ్యర్థనల మధ్యకెట్టి, ఎన్నుకొనిరిని జగులు పాపాగారు చెబుచున్నాడు. ఎన్నిక అయినపిదప వాపు పక్షములో జేరమనియు, ఎన్నికలసమయ వాపుపక్షములోనే యుండవలసియు కొందరు ప్రభుత్వమునకు తెలిపిరి.

ఎన్నికలు చాల ఆంక్షాకరముగ జరిగెను గాని అల్లరి లేకుండగనే ముగిసెను.

జగులు పాపాగారు తమ విజయమునకు సంతసించిరి. జగులుపాపాగా రింటికి జనసమూహమును పోలీసు వారు పోనియెడల, ఇందులో ప్రారములైనను, అనుకూలరు గూడ గలరు.

భీమాకంపెనీ ఏజంటుపై

యభియోగము

లండన్, మార్చి 16:—అర్జెంటియను వర్తకని 'గొట్టి డ బ్యుతెన్' రింజెనరి ముద్రయగ జేయబడిన ఆల్బర్ట్ బార్ని హాడ్వేకు గారిని, తోటినువారు తమస్వర్యాదు నువసంహరించుకొనుటచే విరుదలజేసిరి.

జర్మను డాక్టరు మరణించుట

రాచపుండు, క్యాపిటాల్ కేజీగములందు గొప్పపరిశోధక కేజీగల ముద్రసీద్ధ క్రిమికాన్స్ట్రుక్టర్ డౌన్ హార్ వాన్ బర్క్ న వాయిరోగపరిశోధన ఘంటు చనిపోయెను.

గుట్టపు పందెములపై వచ్చు

లాభములు

ఆదాయపుసన్ను వేయరాదు

లండన్, మార్చి 12:—రాత్రి 12/15. గుట్టపుపందెము లపైవచ్చు లాభములను ఆదాయపుసన్నులకు లోబరచరాదని అనగా అట్టిలాభములపై ఆదాయపుసన్నులను వేయరాదని స్వా యమాత్రి రేంజుగారు కింగ్స్టెంబి వ్యాఖ్యానాననుసరించి తీర్పు నించిరి.

సార్యభౌముడు

సతీసమేతుడై అనుకొన్న మధ్యధరాసముద్రప్రయాణము నుజేయుటకు ఏర్పాటుజేసిరి. నిర్ణయము రహస్యముగజూచుదును. ఎన్నికోకల సంచారమో ముందుచెబుటకును. ఏమార్గమునో వునది చక్రవర్తియే నిర్ణయించెదరు. బరింగుహామందిరమున చక్రవర్తి అందరకును దర్శనమిచ్చుచున్నాడు. నడున గల్గిరి. ఇటు అటు బలముగ తిరుగుచున్నాడు.

సార్యభౌముని కడగొట్టుకొడుకు

కొండపాలుకకు చికిత్స

లీఫ్టెన్, మార్చి 16:—కడగొట్టు కొడుకునకు కొండ పాలుక పెనుగుటచే క్షుద్రికపైవేసిరి. నేమనురక్షిరముగనే యున్నాడు. కొండపాలుకను తీసివేసిరి. త్వరలో ఆరోగ్య మునిమిదము ఖండాంధారమునకు పోవునట. మార్చి ఆఖరున చీ కాబాటెన్నోవనయనము జేసెదరట.

ప్యాదర్వి స్కీ గారు

'పి య నో' పాట

ప్యాదర్విస్కీగారు పూర్వము పోలండు ముత్రి. ఆతడు మంచి పాటగాడు. పియనోమీద వాయించుచుండ 'రాడ్ కాబ్స్' చేయు (వాయువార్త) అది 10000000 మందికి విసబడె నట.

మడిమర్ నివేదికము

నిరుత్సాహముగ నున్నది

తైముస్ ప్రతికాభిప్రాయము

'ప్రస్తుత విధానమునే సాగింపుడు' లండన్ మార్చి 17: మేజారిటీ, మైనారిటీ నివేదికములు రెండును నిరుత్సాహముగ నున్నవి.

పరస్పరకీ భిన్నాభిప్రాయములు ప్రతిబింబించుచున్నవి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును గ్రహించుట అందరికీ కష్టముగనున్నది. ముందు ఇంకో యభివృద్ధికరమగు మార్పునుజేయుటకు ఇంకను కొంచెము ముందుకుపోవలెను. చాల పనిచేయవలసి యున్నది. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సామ్యుయేమియు చాలులేదు. వేళములో ఆర్థికపరిస్థితులను నభివృద్ధి చేసినగాని రాష్ట్రీయ ఆర్థికపరిస్థితులను యభివృద్ధి చేసినగాని రాష్ట్రీయ ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుపడవు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానమునే సాగింపవలెను. స్వల్పసవరణలను జేయవచ్చును. అనుకొన్న నిర్ణీతకాలమున రకు ఈ ప్రస్తుత సంస్కరణముల విధానమునే సాగించవలెను. పూర్తిగ పీడిని పరీక్షించి ఎంతసేరకు పనిజేయునో కనుగొనవలెనని తైముస్ ప్రతిక తెలుపుచున్నది.

ప్యారిసు నమావేశము

అంగ్లో ప్రెంచిచర్యలు నుహృద్భావము

లీఫ్టెన్, మార్చి 16:—చాంబర్లెనుగారు జనీవానుండివచ్చి 'పారియటు గారిలో' మాట్లాడిరి. రెండు గంటలు విదేశాంగవిభానమును గూర్చి జనీవాకు పోవుటకు పూర్వము ప్రారంభించిన తరువాయి నే చర్చించిరట. మరల రాయబారములు ఇతర మిత్ర మండలితో బాటు చేయబడునట. మరల ఇవ్వగను లండనులో గలిసికొని చర్చించెదరట. పారియటుగారు చాలమంచివారని చాంబర్లెనుగా రనిరట. ముఖ్యవిషయములన్నిటి ఖండును మేము ఏకీభవించితిమని చాంబర్లెనుగారునిరి. మరల యువప్రదము లేకుండ జేయు విధానమును గూర్చి ఆలోచించితిమనిరి.

కొలోనును ఖాళీజేయుట

లండన్, మార్చి 14—కొలోనును ఖాళీచేయుటకు ముందు అంతర్జాతీయమండలి ఒకబంధికను జేసికొని ఉపద్రవ ముండవని నిశ్చయించినగాని కొలోనును ఖాళీజేయు రాజని ప్రెంచిరాజ్యాంగ సభవారనుచున్నారనియు నైస్యములను దగ్గించువిషయమై నివేదికమును ప్రకటింపవలెననియు, రాయబారుల లేఖముందు జెప్పబడిన అయిదు విషయములను జ్యోతులు నెరవేర్చునరకు జర్మనీలో ఆయుధపరి లన ముండవలెననియు బాలిసమితిలో ఎట్టివరతులను గోరకనే జేరుట కంగీకరించిననే జర్మనీతో ఒకబంధిక కొప్పకొనవలెననియు ప్రెంచి సెనటువారు మిత్రమండలికి సిఫార్సుజేయుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఇది చాల ముఖ్యమయిన తీర్మానము లట.

ప్రాంసులో కోపము

లండన్, మార్చి 18:—చాంబర్లెనుగారి యువన్యాసము ప్రాంసులో కోపమునుగల్గించెనని తెలియుచున్నది. జర్మనీతో అంతర్జాతీయ ఒకబంధికను బ్రిటను ఆపేక్షించుచున్నటుల ఆర్థ ముజేయుచున్నారు. ఇది ప్రాంసు కష్టములేదు. పరిష్కారము జేయుటకు బాలిసమితిలో సహకారముసల్పుటయే మంచిదని అందరును ఒప్పుకొనుచున్నాడు. చాంబర్లెనుగారివలెనే ప్రత్యే కాపరములకు దగినటుల ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులను జేసి ఆసలు బాలిసమితి ఒకబంధికనే అలంబించుట మంచిదని తైముస్ ప్రతి కానిలేఖ రనుచున్నాడు.

ప్రతికావ్రశంస

చాంబర్లెనుగారి యువన్యాసము అధునికముగ నున్నదని తైముస్ ప్రతిక చెబుచున్నది. బ్రిటిషువారు జనీవా ఒకబంధికను పూర్తిగ నిరాకరించినటులే యనుచున్నది.

సామాజ్యమునకు సంబంధించినంతవరకు అది చచ్చివట్టె. అందుచే ప్రాంసు వానివేదబట్టుకొని ప్రాపలకుట ప్రయోజనములే దనుచున్నది. మాకును కొంతగావలెను. మేముగూడ వానికి యభ్యంతరములు లేకుండజేయుటకు ప్రయత్నింపగోరదము. యూరపులోఉన్న కష్టమున కంతకును ఎన్నటికిని వీధిని జర్మనీ ప్రెంచికాయువారు కారణము. చాంబర్లెనుగా రన్నటుల ప్రాంసు జర్మనీ ఒకబంధిక జేసికొననిందు. బ్రిటను సంతోషముగతోడ్పడును. జర్మను ఏర్పాటులు మంచివి. ప్రాంస్ కో బ్రిటిషు రాజ్యాంగజోవిడులు ఈ యవకాశమును బాధ విడువరాదని తైముస్ ప్రతిక చెబుచున్నది.

బల్గేరియా సైన్యము

కమ్యూనిస్టుల అల్లరి భయము ఎక్కువగుటచే సైన్యము నకు ఇంకో 4,000 మంది అదనముగ జేర్చవలెనని రాయబారుల సభవారిని బల్గేరియా గోరెనని తెలిపుచున్నది.

జూబాలందున్న సోమాలీ ప్రజలు

మొన్నటి పోరాటము

లీఫ్టెన్, మార్చి 16:—మొన్నటి ఒకబంధిక ప్రకారము ఇటలీకినున్న ప్రతేజములో అల్లరులు బయలుదేరెనని అటు బ్రిటిషు సేనలు నియమించబడలేదనియు తెను ఆఫ్రికా రైఫిలు దేశమును కాపురల నిమిత్తము ఆ ప్రదేశమున కంకితి మనియు ఈ అల్లరులకు కారణము తెనకు తెలియదనియు కామను, ఇథిలో ఆరంబుల్గోగుగారు తెలియజేసిరి.

జనీవా ఒడంబడిక

కామన్వెల్త్ రానున్న చర్యలు

లీఫ్టు, మార్చి 16:—25 తేదీన కామన్వెల్త్ లో జనీవాలో చాంబర్లెన్ గారు ఒడంబడికను గూర్చి చేసిన యువన్యాసమును చర్చించెదరు. అపుడు ప్రెంచి ప్రధానామాత్యునితో ఇతర మిత్రమండలి రాచకీయ తీర్మానోడను జనీవాలో మాట్లాడిన గతులను చాంబర్లెన్ కామన్వెల్త్ లో చెలువపలసి యున్నదనుచున్నారు.

మేజరు కెంప్స్ గారు

తమ వైనికోగ్ గమును 1922 లో నిర్వహించే వదలుకొనలేదనియు ఈ విషయమునంతను తాను పూర్తిగా విచారించినదియు, మరల ఈ విషయమై చచ్చి అనవసరమనియు బర్మెన్ పాడ్ ప్రభువుగూడ అలివియు ప్రభుని యభిప్రాయముతోనే అంగీకరించుచున్నారనియు వింటున్నవారగు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

రషియారైతులు

పట్టణములో పనిచేయువారికాలము నెక్కువ జేయవలెననుట

లండన్, మార్చి 18:—రైతులలో మరల అసంతృప్తి బయలిపడుచే సోషలిస్టుల నుకు లాభకరమై పోవుచున్నది. రైతులు మరల రాచకీయములను తీవ్రముగా పోల్గొనుచున్నారనియు, ఇందులకు దృష్టాంతముగ 'మేజంటు యూనియన్' (రైతుల సంఘము) పట్టణములో పనిచేయు కార్మికులకు కోట 1-10 గంటలుండవలెననియు గోరుచున్నారని కామినాథుగారు మాస్కో యువన్యాసమున చెలియజేసినట్లు గాని ఇందులో చాలవరకు తేడా పరిశీలనము గావించుట దెలిసియు కొద్దిభాగమునే ది ముజేసినదియు చెబుచున్నారు.

సోషలిస్టు ప్రభుత్వమువారి కోర్కెల నెంతమాత్రము అంగీకరింపరని తెలియచున్నది.

పంజాబు అపీలు

లాహూరు ఉన్నత న్యాయస్థానపు

తీర్పును రద్దుజేయుట

లండన్, మార్చి 12:—గులాంరహులుఖానుగారు మహిళా రాజప్రతినిధునియు "పంజాబు ఎలియేషన్ ఆఫ్ ప్రకారము భూమిని కొనుటకు హక్కుగలదనియు ప్రీవీ కౌన్సిలు తీర్పుజేసి లాహూరు హైకోర్టు ఇతనికి ప్రతిహతముగ ఇచ్చిన తీర్పును రద్దుజేసిరి.

గనులపనివాండ్లను పరిశ్రమించుట

స్పాడ్ గారిని మరల ఆక్షేపించుట

ప్ర్యాంకుహార్డెనుగారిపానే నియమింపబడిన గనుల సంఘమువారి కార్యదర్శి కుక్కుగారు తగినవారుగారనియు హార్డే నీ గారిని పోగొట్టుకొనుటచే కష్టము బొందవలసివచ్చునని స్పాడ్ గుగారు పత్రికలో వ్రాయుటచే గనుల పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కోపగించిరి. అనవసరముగ ఇతరుల విషయములలో జోక్యము గలుగజేసికొనక తనవ్యవహారమేదియో దానినే స్పాడ్ గుగారు జూచుకొనవలెననియు కుక్కుగారిని ఆక్షేపించుట గనులసంఘమువారి పందకిని అనమానించుట యనియు స్పాడ్ గుగారికి ప్రత్యుత్తరము బంపిరి.

స్త్రినియొకకాధికారము

ప్రాంసు ముందంజవేయుట

లండన్, మార్చి 12:—పురుషులతో బాటు స్త్రీలకు మునిసిపలు వ్యవహారములందు ఓటునిచ్చుటకు ప్రెంచి రాష్ట్రాంగ సభ వారి రంగీకరించెదరు. వచ్చేవారము దానిని చర్చించెదరనియు దీని కాసనముగ ఏర్పడుననియు అనుకొనుచున్నారు. అయిదు సంవత్సరములక్రిందట అందరకును పార్లమెంటు వ్యవహారములకు గూఢగుటు ఇవ్వవలెనని సిఫార్సు నేజేటు సభవారు ఒక్కమునిస్ పలువ్యవహారములకే దానిని సరిబెట్టరని చెలియచున్నది.

కర్నలు డెనిప్టనుగారి వాదము

కర్నలు డెనిప్టనుగారు తన భార్యను ప్యారిసులో విడిచిబెట్టుట న్యాయమా కాదాయను కొత్తవిషయము బయలుదేరెను. ఇందులో లాలోచి యున్నదని ఋజుజైనచో దాని మీద తీర్పు ఆధారపడుదని న్యాయమూర్తి జెప్పెను. కర్నలు కోపన్సుగారికిని కర్నలు డెనిప్టనుగారికిని ఎన్నడుగూడ రాజు బారములు జరుగలేదనియు డేనిప్టనుగారి భార్యభర్తల చెప్పినట్లు వివర స్వాధీనముగాక తనంతటతానే బుద్ధిపూర్వకముగ తన సంతోషము నిమిత్తము చేసినవనిగాని వేరొండుగాదనియు ప్రతివాది న్యాయవాది చెలియజేసెను. ఈరెండు విషయమై లాలోచి ఎన్నడు జరుగలేదని డెనిప్టనుగారు చెలియజేసిరి. తన భార్య దానిని జేయమని ఎన్నడును తనను గోరలేదనిరి.

భారత చేతపు పరిస్థితులు

అలివియరు ప్రభువుగారి యభిప్రాయములు

స్వరాజ్యపక్షమువారిపట్ల సానుభూతి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, మార్చి 17:—భారతదేశపు పరిస్థితులనుగురించి అలివియరు ప్రభువు మాంచెట్టు గార్డియన్ పత్రికకు వ్రాయుచున్న వ్యాసములలో మూడవవ్యాసము ప్రభువుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—నేను అధికారమునందున్నంతకాలము స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యలను తీవ్రముగ (బ్రిటిషువారు) ఖండించుచుండిరి. రాజకీయోద్యమములను సక్రమముగ నడపుటయందు భారతీయ నాయకులకుగల ఇబ్బందులను ఈ విషయములకు గమనింపలేదని చెప్పవలసియున్నది. భారతదేశ విషయమై ఇంగ్లాండుమంత్రులు ప్రకటించిన ఉద్దేశములను (బ్రిటిషు సాంప్రదాయములను, భారతదేశ నాయకులకును ఎట్టిభేదములేదు. కావున నిన్నుక్షపాతబుద్ధిగలవా వందరు భారతీయనాకుల ఆశయములపట్ల సానుభూతిమాపక తప్పదు.

కాని వార్తాపత్రికయందు భారతదేశపు వార్తలు ప్రకటించబడుచున్న విధమునుచూచినను, సంపాదకీయ వ్యాసములను చూచినను స్వరాజ్యపక్షమువారు తగవులను పురికొల్పురాజుద్రోహులను భావము ఏర్పడును. నిజము ఆలోచించి చూచిన స్వరాజ్యపక్షమువారు భారతదేశమునందొక గొప్పరాజకీయక్షతుత చేసినవారని అంగీకరింపకతప్పదు. కాననసభలలో ఎన్నుకోబడిన సభ్యులలో స్వరాజ్యపక్షమువారి సంఖ్య అధికముగనున్నది. ఈసంస్కరణములు నిష్ప్రయోజనములనియందుత్రుల కెట్టిభాధ్యతల అధికారములు లేవనియు వీరు నమ్ముచున్నారు. ఇట్టిపరిస్థితులలో మంత్రులశీతములను నిరాకరించుటకు వారి కన్నివిధముల హక్కుయన్నది. ఇట్లుచేయుట సరియైనపద్ధతి లేకపోవచ్చును. ఇది సరియగువార్తముకాదనియే వా అభిప్రాయము. వారు తమ అభిప్రాయములను సంస్కరణముల విచారణసంఘమువారికి తెలిపి యుండవచ్చును. కాని సరియగుపద్ధతి నవలంబించకపోవుట రాజుద్రోహము కానేరదు. సంస్కరణవిధానము సంపూర్ణమైనది కాకపోవచ్చును. కాని ఈ సరిస్థితిముల ననుసరించి ప్రభుత్వము నిర్వహింపబడుచున్నది. కావున కాననసభలపట్ల ఎట్టి లాభముల పొందవచ్చునో ప్రయత్నించుట స్వరాజ్యపక్షమువారు అవలంబింపతగిన క్రమమో విధానము.

వకతున

తిరుమల శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారికి పుడేదించి పంపబడు మణియార్ద్రుపై కము నగలు విజయపు తుత్తరములు యీ మొదలైనవి లోగడ తిరుమలతిరుపతివద్దే రాజేవసానముల దివాకాజేష్యూర్లవారి పేరటికి పంపబడుతున్నందునకు బతులుగా యిది మొదలు తిరుమలతిరుపతివద్దే రాజేవసానముల విచారణకర్తలవారి పేరటికి పంపించవలయునని తెలియచేయడమైనది.

శ్రీమహాంతు వ్రయాగదానజీ,

విచారణకర్తలవారు.

అద్భుతమగు నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి హస్తనైపుణ్యము

రాజమండ్రి, మార్చి 17:—నూలువదుతు ఉద్యమమునకు మహాత్ముడైన ప్రాతానామచకు ఫలితముగ గోదావరి జిల్లాలో నూలు పుడుతుట యొక్క శివలె పోషింపబడుచున్నది. రాజమండ్రిలో తాళాకావేనపట్నం గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి జులుగారిది వరలో 490 వ నెంబరు నూలును తీసి కెట్లాం ఖద్దరుప్రవర్తమునకు పంపియ్యబ్బును. ఇప్పుడు 600 వ నెంబరు నూలు 800 వ నెంబరు నూలు తీసి సాంపిల్స్ డాక్టర్ ప్రత్యక్షావ్యయమునుబ్రహ్మాం గారి యొద్దకు పంపియ్యబ్బును. మార్చి నెల కాయనతీయనలిన 2 కేల గజములను పైన వివరించబడిన నెంబరుల నూలును పూర్తిచేసిరి. ప్రస్తుతము చెయ్యి నెంబరు నూలును తీయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరు వగలంతయు వైద్యవృత్తివలన కుటుంబపాపమును సాగించుకొనుచు రాత్రిదీర్ఘపు నెలకురున నూలు వదుతుచున్నారు. ప్రతినియేకి ష్యయముగా తామే యేకులను తయారుచేసికొందురు. మామూలు రాట్టము మీదనే నూలును వదుతుదురు. వీరి హస్తనైపుణ్య మద్భుతముగా నున్నది. మహాత్ములగా రీ సాంపిల్స్ మగనలాలో గాంధీ గారికి పంపుచున్నారు. ఈసన్నని నూలును పరిశీలించ గా పురియండేమియు లోపము కాన్పింపదు. ఈనూలు డక్కామజలి నులను జ్ఞాపికిబెచ్చుచున్నది. ఎంతో రాగ్యదశయందున్నను దేశము చేతపనులయందు పూర్తిగ గొడ్డు పోలేదని సోమయాజులుగారి హస్తనైపుణ్యము చెబుచున్నది. మతుకబట్టలని ఖద్దరుయొడ విసుగుజెందువారి నూలును పరిశీలించో నేచుందుకోకదా? సోమయాజులుగారివలె నింత సన్ననినూలు నెల్లరు తీయజాతున్నను సరియగు ప్రయత్నములవలన కనీసము 100 వ నెంబరు నూలునైనను పలువురు తీయవచ్చుననియు, అప్పుడు మతుకబట్టలవాద యుండదనియు గ్రహింపవచ్చును.

నావికమార్షలు కోర్టు

ఎల్విన్ స్టన్ నాకానష్టము

బొంబాయి, మార్చి 17:—అల్. వి. యం. యస్. ఎల్విన్ స్టన్ నాక నికోబారుదీవి ప్రాంతముందు కమండరు కాకొప్పెను, రెట్టి నెంటు నాన్ సన్నగారల అజాగ్రత్తచే నష్టమొందినదను నెరముపై నావిక మార్షలుకోర్టుతీర్పు రహస్యముగ నుంచబడెను. తీర్పును భాయవత్సలకు గవర్నరు జనరలుగారి తుది ఉత్తరువు చెయవరకును తీర్పు రహస్యముగ నుంచబడును. (అ. ప్రె.)

నోటీసు

చెన్నపురి స్టాల్ కాసుకోర్టులో

దావా నెం 1310/1925

వాది:—హుస్సేన్ కాశింబాదా.

వర్కసు

ప్రతివాది:—తుమ్మలపూడి శీతమ్మ, 9 ఆచారప్పకావీధి, బార్డిటాన, మద్రాసు.

తుమ్మలపూడి శీతమ్మకు.

మీరు వైనాదివద్ద రెండుదఫాలుగా శిలి కూటలు సెనగలు, 16 మూటలు సెంగలు విక్రయమునకుతీసికొని, అందుకై వాదికి 2-12-1924, 10-12-1924 తేదీలందు వ్రాసియిచ్చిన రెండు ప్రామిషునోట్లు మొత్తములను రూ 879-10-0, రూ 180-18-0 అశలు, వడ్డీతోపాటే చేరి మొత్తము రూ 570-2-0 లను ప్రతివాదివద్దనుండి వసూలుచేయు నిమిత్తమై వాది ఈ దావాను తెచ్చియున్నాడు. సదరుదావా రెండవజడ్జిగారి కోర్టులో 81-8-1925 తేది మంగళవారమునాడు, 11 గంటలకు విచారణనిమిత్తమై వాయిదావేయబడియున్నది. గనుక సదరు తేదిన హాజరుకానివక్షముకే ఎప్పన్ ల్లచేసి పక్షాత్తుమందు తీర్పు వెప్పబడునని యందుమూలముగా తెలిసికొనవలెను.

817 లింగేశ్వరీపీఠి జాట్ల } ఎ. రఘునాథరావు.
బొంబాయి }
18-8-1925 } వాదితిరుపతి ప్లీడరు.

భారత శాసనసభ

ఉప్పుపన్ను మణుగు రు 1-4-0 నుండి రూపాయకు తగ్గించబడెను

ఢిల్లీ, 17 మార్చి:— ప్రభుత్వమువారి రద్దీగించుచున్న న్యారాజ్యవాదులు కొంతమంది న్యతం త్రవాదుల సహాయముతో ఉప్పుపన్నును మణుగు రు 1-4-0 నుండి రూపాయకు తగ్గించు రామయ్యంగారి తీర్మానము నంగీకరించిరి. 61 టన్ను అనుకూలముగాను 56 టన్ను ప్రతికూలముగాను వచ్చెను. 8 అణాలకు 12 అణాలకు తగ్గించవలెనని న్యారాజ్యవాదులు చేసిన ప్రయత్నము లదివరకే ఓడిపోయెను. ఉప్పు పన్నును తగ్గించదలంచినయెడల రాష్ట్రములకు సహాయ ముండజాలదని ఆర్థికసభ్యుడు సభవారిని మందలించెను.

(ఆ. ప్రె.)

పెట్రోలు విషయమున ప్రభుత్వమువారి సూచనయే అంగీకరింపబడెను. తపాలా రేట్లు తగ్గించబడలేదు. ఆర్థికచట్టమున మిగతావిచారణ చేపట్టి నిలిపివేయబడెను.

ఆహారపదార్థముల నెగుమతి చేయరాదు

ఢిల్లీ, మార్చి 17:— ఆర్థిక చట్టమును చర్చించి ఆమోదించుటకు నేడు భారతశాసనసభ తిరిగి సమావేశమైనప్పుడు ఆహారపదార్థముల యెగుమతిని నిరోధింపవలసినదని పాదికు మన్సేక్ గారు రద్దీగిన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పి 1925 జనవరి 9 లేదని మణుగు రు 5-4-0 అయ్యున్న గోధుమలపొయిన మార్చి 5 లేదని మణుగు రు 7-1-0 అయ్యునని భోయగారు చెప్పిరి. తరువాత ఆహార పదార్థముల వియ్యపు ధర జనవరి 2 లేదని రు 8-12-0 నుండి ఫిబ్రవరి 7 లేదని నాటికి రు 7-8-0 కు తగ్గిపోయెను. 1924 ఏప్రిలునుండి 1925 ఫిబ్రవరివరకు గోధుమల యెగుమతి 956296 టన్నులు. 1928-24 లో ఆకాలమునకే 686912 టన్నులు యెగుమతి చేయబడెను. 1924-25 లో ఆకాలములోనే వియ్యము 1785860 టన్ను లెగుమతి చేయబడెను. 1928-24 లో ఆకాలములోనే 2206821 టన్నుల వియ్య మెగుమతి చేయబడెను. ఆహారపదార్థములమీద అటంకమును పెట్టు ప్రశ్నను గూర్చి ఆలోచించుట ఆ ప్రస్తుతమున ప్రభుత్వమువారు తలచిరి.

పమానాగారి మరణము

భారత శాసనసభ్యుడు (తెంగాలు) పమానాగారు నిన్న మృత్యువాదు మరణించుటకు గురించి మార్చి ఆయిల్ కాసింగారు విచారముతో తెలియజేసిరి. వారి నేను గురించి ఆయన ప్రశంసించెను. అమరవాక్, సర్ ప్రాజ్ మన్సేక్ ఖాన్, శర్. ఆల్టాండరు మడ్డిచక్, సర్. కాంపురెల్లు గోడ్డుగాడ్లు ఆ ప్రశంసలో పాల్గొనిరి. అన్ని రాష్ట్రములలోను ప్రజాభిప్రాయమును తెలియజేయగలిగి నిరాడంబరముగా పనిచేయు వారిలో పమానాగారికొకరని సర్ కాంపురెల్లుగారు చెప్పిరి. అధ్యక్షుడు గూడ దీనిలో పాల్గొని జనిపోయినవారి కుటుంబమునకు సభవారి దుఃఖమును తెలియజేసినవారి చెప్పెను.

సముద్రము మీదినుండి వచ్చు ప్రయాణికులపై పన్నును విధించుటకు బర్మాసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన చట్టమును గూర్చి విచారించుటకు సభను ఆపు చేయవలసినదని రామచంద్రరావుగారు రద్దుగుట.

సముద్రము మీదినుండి వచ్చు ప్రయాణికుల మీద పన్నును విధించవలసినదని బర్మాశాసనసభలో ఒక చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. దానిని గురించి విచారించుటకు భారత శాసనసభను ఆపుచేయవలసినదని ప్రతిపాదించెనదని రామచంద్రరావుగారు తెలపు అడిగిరి. సముద్రముమీదినుండి బర్మాలోనికి ప్రవేశించు ప్రతి మనుష్యుని మీదను రూపాయలు పన్నుగా విధింపవలసినదని యాచట్టములో నొక క్లాజు చెప్పబున్నది. భారతీయులు వలసపోతుండ అపివేయుటకై ఈ చట్టము ఉద్దేశింపబడినదనియు దీనివలన చెన్న పురికి విక్రమవాప్తు కలుగవనియుచు చెప్పిరి. వసల విషయము కేంద్ర ప్రభుత్వమువారిది గావున కాసింపగూడదనిరి. ఆచట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు కాంక్షించినది సభాయుతుడు గవర్నరుజెనరలు గాక గవర్నరుజెనరలు మాత్రమే గావున యాతీర్మానము క్రమశిక్ష మైనదనియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను. గవర్నరు జెనరలు తాను స్వయముగా ఆలోచించి కాంక్షనిచ్చెననియు సభను నిలిపివేయుమని అడుగుటకు నిబంధనల ప్రకారము సభ్యునికి వీలులేదనియు సర్ ఆల్టాండరు మడ్డిమెనుగారు రనిరి. అట్టి అనుజ్ఞను సభాయుతుడు గవర్నరు జెనరలీయవలెనని రామచంద్రరావుగారు రనిరి. ఆ ప్రకారమే యైనయెడల మితి రాష్ట్ర మక్రమమైనదేనని అధ్యక్షుడు నెను. ఆవిధముగా అడుగ నూలేదు. యివ్వనూలేదని బ్లా కెట్టు యిన్ని ను గార్లనిరి. విషయము కేంద్రవిషయము గాన చర్చింపగూడదా యని రామచంద్ర

రావుగారు రడిగిరి. విషయము కేంద్రవిషయమే చర్చింపవచ్చునని గవర్నరు జనరలు కాంక్షను చేసియుండుటచే దానికి తగిన సహాయ మిదిగాదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. బర్మా ప్రభుత్వము వారి చర్యను యిండియా దొరతనమువారు ఆపలేకపోయినని వా తీర్మానమును మార్చుకొని సభలో తెలియజేసినదని రామచంద్రరావుగారు రనిరి. ఇండియా దొరతనమువారు ఆపలేకపోయినని నేను చెప్పెను. ఇకముందు వేసినైన ఆపవలసిన యవసరము కలిగినయెడల తప్పక ఆపురునని అధ్యక్షుడు నెను. ఆర్థికచట్టమును అంగీకరింపవలసిన నేడు యీ విషయమును చర్చింపవచ్చునా యని దొరస్వామిఅయ్యంగారు రడిగిరి. (నవ్వు)

బడ్జెటును గురించి ప్రభుత్వమువారి తరపున

సర్ బాసిల్ బ్లా కెట్టుగారు మాట్లాడుట

రాష్ట్రములకు గ్రాంటులు

ప్రభుత్వమువారి తరపున బడ్జెటును గూర్చి మాట్లాడుటకు లేచి సర్ బాసిల్ బ్లా కెట్టుగారిట్లు చెప్పిరి:— బడ్జెటులో 74 లక్షల పర్సనుల మిగులుచున్నది. దీనిలో 18 లక్షలు మాత్రమే ప్రతిసంవత్సరము పర్సనుగా మిగులును. ప్రతిసంవత్సరమును మిగులనటువంటి పర్సనును ప్రతిసంవత్సరమును తప్పకుండ ఆయోగకర్షుల నిమిత్తము ఉపయోగింప వచ్చునాయన ది గొప్పవిక్రమముగానున్నది. బహుజాగ్రతగా విచారించి, యిండియా మంత్రితో సంప్రదింపి రాష్ట్రీయప్రభుత్వములలో యిష్టాగోష్టిగా ఆలోచించి బొంబాయి మధ్యరాష్ట్రములు అస్సాము బర్మాకు పర్సనులో నుండి 50 లక్షలను గ్రాంటుగా నియమలసినదని సభవారికి సూచించుటకు ఇండియా దొరతనము వారు నిశ్చయించిరి. ఈ గ్రాంటు లీసంవత్సరమునకు మాత్రమే చేయబడును. ప్రతిసంవత్సర మిచ్చు సహాయమును అస్సాము యిదివరకు పొందనేలేదు. మొత్తము 64 లక్షల వస్తువులను బర్మాకిదివరకు 7 లక్షలు మాత్రమే యాయబడెను. ఈ గ్రాంటు లీసంవత్సరమునకుమాత్రమేయైనను ముందు పర్సనుల మిగిలేయెడల తిరిగి గ్రాంటుజేయవచ్చును. సభవారి కీ ప్రకారముగా యిష్టమైనయెడల బొంబాయికి 22 లక్షలును, బర్మాకు 18 లక్షలును. మధ్యరాష్ట్రములకు 9 లక్షలును అస్సాము 66 లక్షలును యివ్వవలసి నదని యిండియా ప్రభుత్వమువారు సూచించుచున్నారు. ఆయా రాష్ట్రము చెల్లించు కప్పములను ఆయా రాష్ట్రములలో జాసంవత్సరమునకును ఖర్చులను విచారణలోనికి తీసికొనబడిన వి. మ్యుటనే యీ మొత్తము నిశ్చయంపబడినవి. ఈచేయబడిన సహాయము వారివారి బడ్జెటులలో నున్న కర్చులకు మించుకొననే యేర్పరుపబడినది. ఏలయిన యీసంవత్సరమునకు మాత్రమే చేయబడు యీసహాయము వారి ఖర్చుల మించియున్నయెడల రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములారికి ప్రతిసంవత్సరమును ఆయోగ కర్షుల క్రింద నీ సహాయమును ఉపయోగింప బుద్ధిపుట్టును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములన్నియు నీవిషయమున యిష్టాగోష్టిగా సంప్రదింపబడినవి. దాదాపు అన్ని రాష్ట్రములను కృతజ్ఞతను తెలిసెను. ఒక పంజాబు మాత్రము యీసంవత్సరమునకు మాత్రమేచేయబడిన సహాయమున కిష్టపడక అంగీకారమునే సూచించెను. రాష్ట్రీయ కప్పములలో ఏమిషనుల క్రింద యీశ్రాత్ర రిమిషనులనుగూడ చేర్చినా అటు తీర్మానమునకు సవరణ కొద్దిరోజులలో సభ్యులందరికిని పంచిపెట్టెదను ఇదివరకే తెలియ జేయనందు నుచును తెక్కగొనరని నాయభిప్రాయము.

గ్రాంటులడిమాండులలో తగ్గించబడిన మొత్తముల విషయమున ఏమిజరిగినదని రంగస్వామి అయ్యంగారుడుగుట.

త్రముల విషయమున ఏమిజరిగినదని రంగస్వామి అయ్యంగారుడుగుట.

ఆర్థికచట్టమును విచారణకు తీసికొనక ప్రభుత్వము రంగస్వామిఅయ్యంగారు రడిగిరి:—

గ్రాంటుల డిమాండులలో కొన్ని మొత్తములు తగ్గింపబడెనుగా వాటివిషయమే మైజర్ సభ్యులు తెలియగోరుచున్నారు. వాకు తెలిసినంతవరకు లీ కమిషను శిఫారుసులను యులో పెట్ట జావానీకారణమున రైల్వేబడ్జెటునుండి వాటిన్య సభ్యుడే ఉపపంజరింపకొనిన 27 లక్షలు గలవు. స్టాకలనిల ఎలో నచ్చేనప్పుడు క్రింద యేర్పాటు చేయబడిన మొత్తమునుండి యీ సభిగాను 25 లక్షలు తగ్గించిరి. పెట్టుబడికై అప్పతీయుట క్రింద 20 లక్షలు తగ్గించబడెను. ఇదంతయు కలిపి మొత్తము 1 లక్షలుగను. (లక్ష గాదు 1 కోటియనిగొందను.) అప్పతీను కొను దానిమీద 1 లక్ష వడ్డీయని నాయభిప్రాయము. ప్రతి సంవత్సరమును వారికే మొత్తములో కొంతయేగదా అప్పతీని కొనుట. కాబట్టి రివిన్యూనుండి అప్పతీనుకొనుట నుమారు 1 లక్షలుగను. కావున యీ రైల్వేల నికరాదాయములో బడ్జెటు ఒక మొత్తమనియు అందులో మూడువంతు బడ్జెటులోని రెండవభాగములోనున్న జెనరలు రివిన్యూక్రిందికి పోవలెనని యును ఉద్దేశ్యము. దాని విషయమేమియు చెప్పలేదు. ఆర్థిక చట్టమును తీసికొని శ్రాత్ర పన్ను సూచనను చర్చించుటకు ప్రభుత్వము వైవాని విషయమై ప్రభుత్వమువారేమిజేసిరో సభ్యులు తెలియగోరుచున్నారు.

సర్ బాసిల్ బ్లా కెట్టుగారు:— రైల్వేబోర్డుక్రింద రు 78,100/ తగ్గింపబడినదియో, రైల్వేబోర్డుకు ఖర్చుక్రింద 25 లక్షలును రైల్వేఖర్చులక్రింద 20 లక్షలును ఓటుచేయబడినవియు మీకు తెలుసును. అవసరమైన యెడల సబ్సి మెంటరీ అంచనాలను ప్రవేశపెట్టవచ్చునని అప్పుకు చెప్పిరనిమీకు జ్ఞాపక ముండియుండవచ్చును. అంతమాత్రముననే రైల్వే ఖర్చు లీయేమి తగ్గినవి అనుకొనవద్దనినేనిదివరకే చెప్పియున్నాను. కాపిటల్ ఖర్చులో తగ్గింపబడిన మొత్తము రైల్వేలకు సంబంధించినంతవరకు బడ్జెటులో మార్పుచేయజాలను. సబ్సి మెంటరీ అంచనాలు రావచ్చున గావున యంతలోనే బడ్జెటు మార్పు చెందినది తెలుసుటకు వీలులేదు

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు:— మా యభిప్రాయము కాదు.

సర్ బాసిల్ బ్లా కెట్టు:— ఇతరములైన తగ్గింపులను గూర్చుకూడ నే నదియే చెప్పినది. స్వయములో రు 77000/-ను రాబడి పన్నులో రు 100/-ను స్టాక్ క్రింద రు 17 లక్షలును కార్మనిర్యాహక సంఘము క్రింద రు 62,000/-ను తగ్గింపబడినవి. ఈతగ్గింపులను గురించి ఏమిచేయవలసినది ప్రభుత్వమువారింకను నిశ్చయించుకొనలేదు. కాని బడ్జెటుకు నష్టము కలిగింపవది స్టాంపులక్రింద తగ్గింపబడిన రు 17 లక్షల మొత్తము. ఈ మొత్తము ఖర్చుకాగూడదని గాక కర్చును రివిన్యూనుండి కాపిటలుకు మార్చులెననే యుద్దేశ్యముతో తగ్గింపబడినది. పర్సను యెంతమొత్తమని ఒకవిధమైన సందేహకలదు. ఈమొత్తమును కాపిటలులోనుండి పెట్టవలసినవిన్నయెడల యీసంవత్సరము ఓటుచేసినదానినుండి కొంతపెట్టవలసి యుండును. మరికొంత ముందు సంవత్సరము ఖర్చు తెక్కు వజేసియుండును. బడ్జెటులో పర్సను ప్రస్తుతము 74 లక్షలున్నది. స్టాంపులక్రింద 17 లక్షలును దీనికి కలిపితే కలపబడవచ్చును.

ఉప్పు పన్ను

రూపాయ పావులానుండి మణుగు రూపాయకి తగ్గింపమని దొరస్వామి అయ్యంగారు ప్రతిపాదించుట

ఢిల్లీ, మార్చి 17:— ఉప్పుమీది పన్నును మణుగు రూపాయ పావులానుండి రూపాయకు తగ్గింపమని కొరయ దొరస్వామి అయ్యంగారు బీదవాని తిండిపై పన్ను వేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారము లేదనిరి. పన్నును తగ్గించినయెడల ఉప్పు యొక్కను ఖర్చును గాన రాబడి తగ్గిపోదు. ఉప్పునె నెక్కువగా తినినట్లయిన ప్రజల ఆరోగ్యము కూడ బాగుపడును ఒక మణుగు ఉప్పును తయారుజేయుటకు రెండుఅణాలుఖర్చున. దానిమీద రూపాయ పాపలాపన్ను వేయుట అనగా నూటికి నాలుగవై యొక్కవగా పన్ను వేసేట్లుగుచున్నది. విదేశములనుండి వచ్చే ఉప్పును యిచ్చుటియుప్పే మాత్రమును తీసిపోవుటలేదు. కావున విదేశపు ఉప్పుమీద రెండురూపాయల పన్ను వేస్తే బాగుండును. హిందూదేశమున ఉప్పును తయారుచేయుట విదేశములనుండి ఉప్పుదిగుమతిని ప్రోత్సహముచేయవలెననియే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమై యుండుట విచారకరము.

ఉప్పుపన్నును నిరాకరించి బడ్జెటును సరిపెట్టుట ఆర్థికసభ్యుని చేతిలోనున్నది.

జోషీగారు తీర్మానమును బలపరచుచుయుట్లు చెప్పిరి:— పన్నులను విధించుటలో మాత్రమేమనగా ఖర్చులపోను డబ్బు మిగిలేవారిమీద పన్ను వేయవలెనని గాని బీదవారిమీద వేయ

మని గారు. ఉప్పుమీద పన్ను వేయటం అనేది ప్రభుత్వం వారు
అప్పులకై ప్రతిమనుజులను ఒకరెల్లెవలెనని తేలుచున్నది
బీదవారిపై ఆసలుపన్ను వేయరాదు. కిరసనాయితును సప్తపెట్టె
లనుగని అతిద్రులుమాడ ఒకవిగమై పన్నులను చెల్లింపు
చుకొనునా మోగారు స్పెక్టిటూమిడ దిగుమతి పన్నును
తగ్గించియున్నారు. ప్రభుత్వమువారు తమదేశీయుల తేలుముల
ను కాపాడుటకై పన్నులు విధింపవలసినచో విధించుటలేదు.
ఉప్పులతీర్పులకై రిజిస్ట్రేషనుచియున్నారు. ఉప్పుపన్ను నిధి
ముగాకదలిపెట్టి అట్టి యేర్పాట్లు జేయుటెంతమాత్రమును
న్యాయమైనదిగాదు.

ఉప్పుపన్ను తగ్గించినందువలన చాలవత్తుమువచ్చునని
నేను బిచ్చకుందును.

అమరనాథ్ గారు

ఉప్పుమీద పన్ను వేయటమునగా బీదవారియన్నమును
దొంగిలించుట వ్యవసాయకమైన హిందూదేశమున పశువులకు
గూడ ఉప్పుకావలెను. అని చెప్పిరి. విదేశపు ఉప్పుమీద రుక్మి
పన్ను విధించి స్వదేశపుదానిమీద పన్ను 12 అశాలను తగ్గించినట్లు
యిన రాబడితగ్గిపోయినదనియు జేకొనుపరిశ్రమ లభిస్తుంది జెందు
ననియు గంగానందసింహగారు చెప్పిరి.

విల్లనుగారు అడ్డుపెట్టుట

ఉప్పుపన్నును తగ్గించినయెడల బీదవారికి 1 పైసమాత్ర
ము లాభమువచ్చుననియు, ఇది చాలస్వల్పమనియు ఉప్పుపన్ను
న్నయెడల గ్రామపారిశ్రామమును విద్యావ్యాప్తియు నభివృద్ధి జెం
దుననియు విల్లనుగారు అడ్డుచెప్పిరి.

లాలా నారాయణదాసుగారు తగ్గించుటను బలపరచిరి.

లాయిడుగారు

ఉప్పుమీద దిగుమతిపన్ను విషయము ఆర్థికచట్టము వి
చారించునపుడు విచారించవలసింది కాదు. అని చెప్పుచు మీరు ఉ
ప్పుపన్నును తగ్గించినయెడల ఉప్పుభిక్షు యొక్క జైరాబజీ సరి
పోదని లెక్కలను చూపించిరి. ప్రస్తుతము డబ్బులుబిచ్చించుట
ఒప్పుకొనవుగాన తగ్గించుటకు వీలులేదని మీరుచెప్పిరి.

నర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు

ఉప్పుపన్నును తగ్గింపరాదని చెప్పట

8 అశాలకు తగ్గింపకున్న తీర్మానమును గురించి విశేష
ము చెప్పనక్కరలేదు. 1840లో ఉన్నమాదిరిగా ఉప్పుపన్ను
పన్నుదండబాదు 12 అశాలకు తగ్గించిట్లయిన రివిన్యూలో
2 కోట్లు తగ్గిపోవును. ముఖ్యము రూపాయ చేసేటయిన 1
కోట్టిగా నష్టము వచ్చును. కర్షకులకు కావలసిన సామగ్రి
మీద ఓటుచేసి యిప్పుడు పన్నులను తగ్గింపు మని ఓటుచేయ
జాలను.

పండిత మాలవ్యాగారు

కథవారు ఓటు చేసిన అన్ని ప్రభుత్వమువారి రిజిస్ట్రేషన్
చేసియుండలేదు. బడ్జెటు కడసారిగా అనుసరింపబడుట పూ
ర్వము కార్యనిర్వాహక సభ్యులందు కలిసియున్నట్లు వంటి
గాని లేక యీ సభ్యులనివారు కొందరున్నట్లువంటిగాని ఒక
సెలెక్షన్ కమిటీవారు దీనిని పరిశీలించవలెననికొరుదున్నాను.

పండిత మోతీలాల్ గారు

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు ప్రజాభిప్రాయమునకు
భిన్నముగా ఓటు చేసినందుకు సంతోషించుచున్నాను. వారు
చెప్పిన ప్రకారమే ఒప్పుకొన్నచు స్వరాజ్యపక్షమువారు అప్పుల
మీద ఓటు చేయలేదు గనుక వారిని విడిచింప
దగదు ఆర్థిక సభ్యుని దగ్గర కొట్టకు
కొట్టునునని పురుషోత్తమదాసుగారు చెప్పియున్నారు. ఆర్థిక
శాఖపై అధికార మున్నయెడల ఉప్పుపన్ను లేకుండనే బడ్జెటు
ను తయారుచేయగలిగినవారు స్వరాజ్యపక్షములో గలరు. క
ర్షకులలోనూటికి 80 వంతులు ఓటు చేయుట వీలులేనప్పుడుసభ
వారు ఓటుచేసివారని చెప్పుటమీద తగదని చెప్పిరి.

సర్ బాబుల్ బాకట్టుగారు:—80 వంతులా?

పండిత మోడీలాల్:—80 వంతులు రామయ్యంగారి
తీర్మానముమీద ఓటుచేయుటలో స్వరాజ్యపక్షమువారి యభి
ప్రాయ మేమనగా కష్టములు లేలేనేగాని పన్నులమీద ఓ
టుచేయకూడదని.

ఉప్పుపన్నును తగ్గించినయెడల

రాష్ట్రీయ కష్టములలో రిమిషను లుండవు

ఇప్పుడు జవాబుచెప్పక తప్పదని సర్ బాసిక్ బాక
ట్టుగారు లేచి యిట్లందిరి:—సభవారు ఉప్పుపన్ను తగ్గించుటకై
ఓటిచ్చినయెడల రాష్ట్రీయ కష్టము ల విషయము న
చిన్నకలుగును. ఉప్పుపన్ను లేకపోతే కష్టములలో రిమి
షను లుండజాలవు. పన్నున్నయెడల గ్రామపారిశ్రామమును
విద్యావ్యాప్తియు అభివృద్ధి చెందగలవు. ఉప్పుపన్నును తగ్గించు

రాష్ట్రీయ శాసన సభలు

బర్మా శాసనసభ

రంగూనులో నీ సభగూడినది. సభ్యుల విమర్శనలకు ప్ర
భుత్వసభ్యులు సమాధానమిచ్చిరి. విద్యాశాఖామంత్రి మాట్లా
డుచు, యెక్కువ అప్పు విద్యాభివృద్ధికే యేర్పాటుచేయబడెన
నియు, తమకాఖ యండు ఆ పన్ను నెండు ట కు
వీలులేక బాగుగా పనిజేయుచున్నదనియుఁ చెప్పిరి. ఉద్యోగీయు
లు లంచములు దీసికొనుటనుగూర్చి మాట్లాడుచు నొక్కొక్కప్ర
భుత్వోద్యోగీయులలో నీ యాదుర్ల యములేదనియు, దానియం
తటనదియే, విద్యాభివృద్ధి ప్రజలలో వృద్ధియగుకొలెఁబడి యుగం
తననియు, చెప్పిరి. పిమ్మట దేశీయసభ్యులు మాట్లాడుచు ర
క్షాశాఖను దగ్గించుటవలన నేరములు హెచ్చయ్యెననిరి. అ
టలీపాలనామంత్రి మంగలదాను జైనిక నివాసములకు అ
ప్పులెక్కువజేసి నిర్మించుట బర్మావారుల యభిప్రాయముసార
మే యనిరి. వ్యవసాయదారుల పాక ర్యము ల కొఱు
కన్నివిధములకు ప్రయత్నములు పలుపబడునని చెప్పిరి. ఎక్స్
జామిషయము మాట్లాడుచు నిషేధమును ప్రభుత్వోద్యమమేయొన
ను బలవంతముగ పూనకొనలేదనిరి. పిమ్మట యార్థిక సభ్యుడు
మాట్లాడుచు సుపాధ్యక్షుడు జబ్బుగానుండి సభకు రానందుల
కు చింతించి సభ్యులెవరును పట్టిక యందని లోపములను నూచి
యటనుమాదుగా సంబంధములేని విషయములపై మాట్లాడిరిని
యు దాని నాకాభంగమాయెననియు వచ్చేసంవత్సర ముప్పుగీసి
కొనయెడల నభివృద్ధిపొగుగా కాదనియు యాదాయవ్యయప
ట్టికలోని జమాఅప్పులు సరిపోవునెడల ప్రజలపై నెక్కువపన్ను
లు ప్రభుత్వము విధించుచున్నారనిగాని ప్రజలలో నభివృద్ధిసే
యట కెట్టిచూలోచనలూ నేయబడలేరనిగాని యర్థమగునని
యు, ఈసభ్యులైనంతవఱకు ప్రజాశయములు గుర్తింపబడినవ
నియు హిందూదేశములోని యితరరాష్ట్రములకంటె బర్మా
చె:పోలేదనియు చెప్పిరి.

శాసనసభలో నార్థికశాఖ అధ్యక్షులైనది 2,88,1285క
లు కొరబడి యంగీకరిం పబడెను. మింగిలందాను సైన్
గ్యూనిర్యూమున కగు అప్పులు రు 80,98,500 లనుండి యొ
కలక్ష తగ్గించు సవరణ యధ్యక్షుడు ప్రభుత్వముతరపుక సమ్మ
తింపగా నొడిపాయెను. ప్రతిపాదకుడు నిర్మాణము మెల్లగా
జరుగుచున్నదని యాక్షేపించెను. దాని కార్థికసభ్యుడు సమా
ధానముజెప్పెను. రు 44,97,600 ల అప్పునుండి యొకలక్ష
తగ్గించుటకొక సభ్యుడుగోరుదు, లంచ గొండితనముయొక్క
ప్రాబల్యమును నిరసించెను. జాతీయవాదులు స్వతంత్రులును దీ
నిలో గలసినను యధ్యక్షునిసమ్మతి ప్రభుత్వమున కనుకలముగ
నుండుటజేసి సవరణ యొడిపాయెను. దేశీయసభ్యుడు బర్మా
భాషలో మాట్లాడుచు సభ్యుడు తొందలపడెననియు, జిల్లా
లలో జరుగు యవచారము లెచట జరిగిండుట పాడిగాదనియు
దేశీయసభ్యుడు స్వయముగా సంగతులు చెలసికొనువఱకు సూర
కుండవలసినదనియుఁ చెప్పిరి. మఱియొకరు 68,88,500 ల అ
ప్పునుండి రు 1000లు తగ్గించువరఁబలు లేబడెను. ప్రసంగమున
నాసభ్యుడు కొన్ని సంఘములపై క్రిమినల్ లాయమెండు
యాప్టు (శిక్షాస్పృహ) వ్యాయముగా ప్రయోగింపబడుచున్న
దనియు, గుర్తుపందెములందు జూదముయొక్క ప్రాబల్య
మును ఆక్షేపించెను. దేశీయసభ్యుడు సమాధానమునిచ్చుచు,
ప్రజాక్షేపమున కది యవసరమని యూహించియే ప్రభుత్వము
టులజేసినదియు, జూదములవిషయమై ప్రభుత్వము చాల శ్రద్ధ
గా పనిజేయుచున్నారనియు, తగువారి నావిషయమై నియో
గించిరినియుఁ చెప్పిరి. జాతీయవాదులును, స్వతంత్రులును గల
సినను, అధ్యక్షుని సమ్మతిచే ప్రభుత్వమునకే జయము
చేసారెను.

సభ లేకటివఱకు కాపునేయబడెను.

బొంబాయి శాసనసభ

జోషీగారు, విద్యాశాఖా మంత్రి కోరిన అర్జులలో
నొక లక్షరూపాయలను దగ్గించుటకు గోరిన సవరణపై చర్చ
నెడల పన్నుచెల్లించువానికి కలుగుసహాయము స్వల్పము. ఈ
లాభములు వాడు పోగొట్టుకొనును. ఏలయన, రాష్ట్రీయకష్ట
ములలో ఏమిషను లుండజాలవు గనుక వైషమ్యములు కలిగిం
చుట చాల నులభము. కాని యీసభలో ప్రతిసభ్యుడును యి
చ్చుటలు హిందూదేశ తేలుముకొరకే వినిపించుకొనవలెనున్న
దా లేదా యని విచారించి అట్లుచేయుట చాలకష్టము.

ఉప్పుపన్ను ముఖ్య రూపాయకు తగ్గించిన

రామయ్యంగారి తీర్మాన మంగీకరింపబడెను

తొనాత ఉప్పుపన్ను ముఖ్య రూపాయకు తగ్గించిన
రామయ్యంగారి తీర్మానమునుబోటుకు పట్టగా నది అంగీకరింప
బడెను. 61 ఓట్లు అనుకూలముగాను 50 ఓట్లు ప్రతిపక్షము
గాను వచ్చెను. (స్వరాజ్యవాదుల హర్షము) సభవార్యుడు
పలవారమునకు లేచిరి. (అ. ప్రె.)

బీరి యప్పుడప్పుడు బొరిసంబంధములయొక్క పరిణామగూడ
తాచెప్పును. సవరణను ప్రతిపాదించును. నిది యభిశంసన
ర్వాసముగాదనియు, గాని యంతియుక్కు చర్యలమాత్ర ము
క్షేపణీయమనియు చెప్పిరి. బాప్టిస్టా గామపాత్రము జేటువిధ
యముగ నర్థముజేసికొనిరి. జయకరు గారు తమపక్షముతరపున
మాట్లాడుచు మంత్రియొక్కచర్య చాల ఆక్షేపణీయముగజే
యున్నదనిరి. పెద్దమంత్రివది నలంకరించుచు. ప్రభుత్వోద్యో
గియొందుండి స్వరాజ్యపక్షముపై వ్యతిరేకప్రచారము గావించు
టతగదనియు, నితరమంత్రులతరే మర్యాదగనూరకుండక, ప్ర
భుత్వప్రచారకునినై పనిజేయుట పాడిగాదనియు నాక్షేపిం
చిరి. పిమ్మట నవిద్యాపాలన వానిధానమును అందించిరి.

మంత్రిగారగు మాధవగారు తనసీరిని, సారవంతముగు
నుపన్యాసమున సమర్థించుకొనెను. అభిశంసన తీర్మానమున
కెంతమాత్రము భయపడుటలేదనియు, మనస్సాక్షికి తోచినట్లు
లజేసికొననియు, చాలమంది తనకనుకూలము సభలోగలరనియు
చెప్పిరి. (బాప్టిస్టేతరపక్షముకుగూర్చి మాట్లాడుచు, నాపక్ష
ములోగూడ వ్యక్తిత్వము గలదియేయనియు, నవసరముగు
చోటులందు ప్రభుత్వము నెద్దికదనియుఁ చెప్పిరి.

పిమ్మట మాన్రీగోషీ యుద్దీనుగారు మాట్లాడుచు సభిశాసము
వహించుటకు పట్టిభుజక కియోగాక బుద్ధిబలముగూడ గానలే
ననిరి. పిమ్మట సభ్యుగారు (బాప్టిస్టేతరపక్షముకుగూర్చి) మా
ట్లాడుచు, యెవ్వరియొక్క ప్రేక్ష్యము నక్కఱలేదనియు, స్వా
భిమానముగల పక్షమనియు, సభవారికి మంత్రియందు విశ్వాస
ములేనియెడల వానిని పదవీమ్యునుని జేయుచున్నయొఁ చెప్పిరి.

పిమ్మట జూదవారు చర్చకు సమాధానమిచ్చుచు నుద్యో
గాభిలాష తన్నుబాధించుట లేదనియు, సభ్యులటులే తీర్మా
నించుచో నుద్యోగమునుండి తొలగిండుననియుఁ చెప్పిరి.

పిమ్మట ప్రతిపాదకుడు తీర్మానము హర్షములనుచును
నుపసంహరించుకొనెను.

పట్టికపైని యితరసవరణ లుపసంహరించుకొనబడిన
వి. యూరిషియనుల విద్యకగుఅప్పు నిరాకరించు తీర్మాన మోడి
పోయెను.

నరేమానుగారు రక్షణశాఖ అధ్యక్షులలో 10 లక్షలు తగ్గించు
టకు గోరుచు, బాప్టిస్టానుగూర్చి చాలయశ్రద్ధగ పనిజేసి
రని యాక్షేపించిరి. అధ్యక్షుడు విచారణలోనున్న నేరమును
గూర్చి మాటలాడుట కంగీకరింపలేదు. కాని ప్రతిపాదకుడు
మాత్రము రసవంతముగనే తన యాక్షేపణలను వెల్లుచెప్పెను.
సర్వీగారు తీర్మానమును బలపఱచుచు మాట్లాడుచుండగా సభా
న మృత్యుము చాటుటచే, ను ప న్యాస మాపుట
క ధ్యక్షు డాక్షాపించెను. పిమ్మట మొత్తము
అధ్యక్షులనన్నిటి నయిదునిమిషములతో సమ్మతించిరి.

బొంబాయి యద్దెవట్టుమున కాపురములుండుటకు వీల
యిన (లేసిడెన్లు) వస్త్రులకు సంబంధించినంతవరకు సరించు
టకు ప్రభుత్వముతరపున జహంగీరుగారుగోరిరి. దీని కిదివరలో
జేసిననిశ్చయముయొక్క గడువు 1925లో చాటినదనియు ముఱ
ల దానినుద్ధరింపవలయుననియు గోరిరి. నరేమున గారు కాపుర
ములుండుటకు వీలుకాని (నా(లేసిడెన్లు) వాటికి గూడ
దాఖిల్లుగారు (నియోజిత సభ్యుడు) మాట్లాడుచుండగా
బాప్టిస్టాగాను ప్రభుత్వనియోజిత సభ్యులు ప్రభుత్వమునకు వ్య
తిరేకుగ మాట్లాడవచ్చునా యనియడిగి, సభలో సమ్యలాట
గలిగించిరి. అధ్యక్షుడు నియోజిత సభ్యుడుగూడ తన బుద్ధి
నుపయోగింపవచ్చుననిరి. (నవ్యు.) పిమ్మట చట్టము ప్రధము
పర్యాయము సభలోనుంచబడెను.

ఈ యుపసభ్యునుగు దుండుటకు స్వరాజ్యపక్షము
వారుగూడ నంగీకరించిరి. (అ. ప్రె.)

స్టేటుకౌన్సిలు

స్వార్జితాదాయ మవిభాజ్యముగ నుండగోరుట

నేడు స్టేటుకౌన్సిలులో కే. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగ
గారు స్వార్జితమైనయొ స్థి, భూమిపై రాల విభాజ్యముగనుం
డునటుల ప్రభుత్వము నొక శాసనముగజేయుటకు కేంద్రశాసన
సభలందుంచి గోమతీర్వాసము చర్చకురావలసినది. కాని సభ్యు
లలోకికలైన నాశాసనమునజేయు తీర్మానము ప్రభుత్వమువారు
తెచ్చునటులగాక, తానే నిచ్చి నిష్పాసభలలో ప్రతిపాదించె
దని చెప్పి యుపసంహరించుకొనిరి.

పిమ్మట సర్ మామూద్ హుసేనుగారి ప్రతిపాదనపై
డెల్టాలోని హర్షింజిదోరసానిపేరం బకను వైద్యకాలయొక్క
పాలనావర్గమునకు ముగ్గుర నాయకులనుచించుట (ఈ ముగ్గుర
లో కొక్కరిని నియమించుట) కంగీకరించిరి.

ఆర్థికవత్తముపై చర్చ

నేడు శాసనసభలో పత్తయయొక్కచర్చ పూర్తిగా
చుప్పనియు, శుక్రవారమునాడే స్టేటుకౌన్సిలుసభయందు చర్చ
మనటుల ప్రభుత్వ మలోచించుచున్నదనియు, కావున నీసభను
సాయంకాలము నిట్టికనీసభ యెదుటనుండుటకు వీలునటుల,
ప్రస్తుతము సభ నాపుజేయగోరిరి.

అటులే సభకు సాయంకాలమువఱకు నాపుసేసిరి. (అ. ప్రె.)

జ్యోతిష పండిత డి. గోపాలాచార్యులు ఏ.వి.ఎస్.వి., యం. బి. గారి

జీవామృతము

రిజిష్టరు చేయబడినది.

ఈ జీవామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు అమోఘముగా చూపించును. యెముకలకు, ముత్యభాతువుకు, మాంసమునకు శుక్రభాతువుకు బలము నిచ్చును. భాతువులకుండు వేడిని పోగొట్టును. ఇది తుల్యరొగులకు, రక్తహీనరొగులకు, సరములయందు బలములేని రొగులకు మిగుల నుత్తమమైనది. చికిత్సకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలనచేయును.

అతిర్లము, మలబద్ధము, పోమాతనము, అతినిద్రాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి మంజులనుచిని, అకలిని, మనస్సునకు మంచి ఉత్సాహమును, కీరమునకు కాంతిని, సరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 3-4-0.

ప్యాకింగు మరియు ప్యాకేజీ వర్గాలకు మేము గానికీ వలెను. మానులలోపలను కొరికనానికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 151 గోవిందప్పనాయునివీధి మద్రాసు.

తంతువలనము:—పండిట్, మద్రాసు. పోస్టుబాక్సు నెం. 287 అని ప్రాయవలెను.

చెన్నై ఫస్ట్ లో } దాదాకం పెనీ, చైనా బజారుకోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.
విజయవాడ } స్వస్తి ఫార్మసీ, పెద్దపల్లి, తిరువల్కేజీ, మద్రాసు.

సంపూర్ణ రోగ్యము గలిగియుండుట

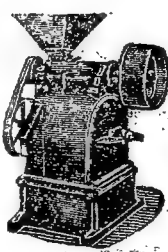
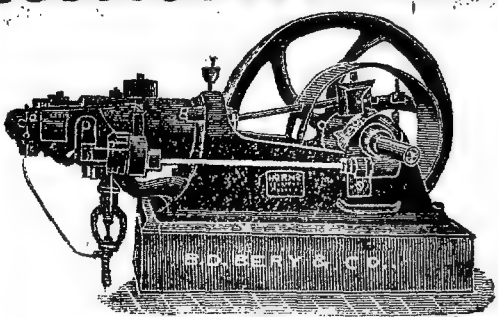
విద్యుత్తు చూచినంతమాత్రముననే క్యాక్టర్ ఓట్లు విడుదల చేయవలయును. అందుచేత ఆహారమును, ముఖ్యము, బలము, ఆహారము ఈ మొదలగునవి ఈ అద్భుత ఆహారముచే గలిగిన ఆరోగ్యమునకు ఉపాధిగానుండును. క్యాక్టర్ ఓట్లు ఆహారముచే పెంచబడిన కరీమును పరియన్నము, మాంసాహారముచే పెంచబడిన కరీరముతో పోల్చి చూడుము—కారణము విశేషముగా తెలియును. పరియన్నమును భుజించుటచే గలుగు దానికంటెను క్యాక్టర్ ఓట్లు భుజించుటచే రెండింటిలో ఎక్కువగా కండరములు సృష్టియగును. తొమ్మిదింటిలో పరియన్నముచే గలుగు ఆరోగ్యము ఒకేంత క్యాక్టర్ ఓట్లుచే గలుగును. మీ విడ్డబడు ఈ రుచిగల ఆహారము నిచ్చి, వారెల్లు పెరుగునది గనునింపుడు.

Quaker Oats

క్యాక్టర్ ఓట్లు చేతితో తాకబడుట లేదు.

మెషిన్ల ఆమకము

ఒక 20 బి. హెచ్. పి. 2 25 బి. హెచ్. పి. 32 బి. హెచ్. పి. ప్రాతి మాదిరి నెకెండుహండు హాన్సు బి ఆయిల్ ఎంజినులు ప్రతి ఒకటి 2 హెచ్. పి. నెల్సన్ ప్లాంట్లతో అమర్చబడినది.

ఒక 17 బి. హెచ్. పి. క్రొత్త "లక్సీ" ఇంజిన్లు తయారుచేయ బడినది. క్రూడు ఆయిల్ ఎంజిను 2 హెచ్. పి. అమర్చబడినది.

రెండు 28 బి. హెచ్. పి. నెకెండుహండు, ఆయిల్ క్రొత్తమాడర్ హాన్సు బి ఆయిల్ ఎంజినులు. ప్రతి ఒకటి 2 హెచ్. పి. నెల్సన్ ప్లాంట్లతో అమర్చబడినది.

రెన్ బోల్లులు నెం 1, 2, 7 రు లది, పలంకముల పంపులు, వ్యవసాయ సంబంధమైన పంపింగు స్టాంట్లు, చిన్నరకము ఆయిల్ ఎంజినులు క్రొత్తలి, నెకెండు హండుది, లేకులు, మ్రాసుజనిచేయు మెషిన్లది, నగలు చేయు వారికి కావలసిన కోరింగు ఆండు వైర్ మిల్లులు అన్ని రకములలోను గలవు, ఇనుపపెట్టెలు, దీపములను వెలిగించుటకు కావలసిన డైమాలు, బాయిలరులు, పోర్ట్ బుత్ స్టీము ఎంజినులు, కాఫీక్రెషింగు మెషిన్లు అన్ని రకముల మెషిన్ల మావర్త స్టాంట్లనున్నవి. దయచేసివచ్చి మావర్తనుండు సరకును పరీక్షింపుడు.

Telegrams "ENDEAVOUR" Madras.
HEAD OFFICE:—43, Ripon St, Calcutta.
BRANCHES:—London, Bombay, Lahore, Delhi & Benares.

B. D. BERY & Co., 1737
Engineers, Machinery Merchants & Government Contractors,
8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

ఆర్థికపట్టికను నిరుటివలెగాక లాభాలాభములను బట్టి విమర్శించుట

నాగపూరము: మార్చి 17:—నేడు శాసనసభ గూడి ఖర్చులను వాటిలాభాలాభముల ననుసరించి విమర్శించిరి. నిరు డిలులగాక మొత్తముగా నిరాకరించిరి. మంత్రులు జీతములు దక్క మిగతన్నము, గూడోషములనుబట్టి కొంచెము తగ్గించిగాని, యున్నవియున్నటులేగాని యంగీకరించి మధ్యరాష్ట్రప త్తము తనదృక్పథమును మార్చుకొనినటుల ద్యోతకపరచెను. మధ్యరాష్ట్రవాదులందు విభేదము తేర్చడినటుల స్పష్టమైనది. వీరారు మధ్యరాష్ట్రవాదులలో ముఖ్యుల నలువురు ప్రభుత్వము పోరాట సమ్యుతుల నిచ్చిరి. కొందరు తటస్థముగ నుండిరి. మిగతవారందఱును మధ్యపక్షజాల మధ్యరాష్ట్రవాదులతో గలసి సమ్యుతులనిచ్చిరి. కావున ప్రభుత్వము నొకటిరెండు హెచ్చువో టులచేతనే యోడించగలిగిరి.

సివిలువర్క్సులకు ఖర్చులమొత్తములు రు 71, 77, 700 ల రూపాయలలోను రు 1,61,000 లను తగ్గించిరి. మిగత ఖర్చులన్నియు నున్నవియున్నటులే సమ్యుతించిరి.

స్తేండను గారు కేంద్రప్రభుత్వమునుండి 9 లక్షల రూపాయ లీసంవత్సరమున కెక్కువమాదా నుము వచ్చెనని తెలిపిరి.

పిమ్మట గడ్డి మెంటర్ గ్రాంటులను గోరు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి.

డా. మాస్టీగారు, మంత్రులజీతములను నిరాకరించుటవలన, శాసనసభ వచ్చేసంవత్సరపు టాకా యవ్యయపట్టిక నాలోచించుటకు సమావేశమగులోల ముఖ సభ గూడునా యని యడిగిరి.

స్తేండను గారు సభనుసమావేశపఱచుట గవర్నరుయొద్దనునియు తానికి వారు పూర్వపడతరనియు తెలిపిరి. గవర్నరు చాలవఱకు సౌమ్యముగ ప్రవర్తించెననియు గాని సభవారాయవకాశమును గ్రహించలేకపోయి రనియు తెలిపిరి.

గడ్డి మెంటర్ గ్రాంటులు సమ్యుతి పంచబడగా 27 అను కూలరు, 29 వ్యతిరేకులు నగుటచే నీగిపోయెను.

పంటకాలుల ఖర్చులకింద రు 84,200 లు కోరబడె ను. మైసూనివారణకింద రు 91 లు కోరబడె సమ్యుతింపబడెను. పెన్ననులఖర్చులకింద రు 86,4,000 లు కోరబడి 80 వ్యతిరేక ముగను 27 అనుకూలముగ నుండుటచే నీగిపోయెను. చిల్లరఖర్చు లకింద ఖర్చులుగూడ నిరాకరింపబడెను. భూమిశిసుల ముజ రాకింద రు 18,39,800 లు కోరబడినప్పుడు మూజీ గారు ముఖ సభసమావేశపఱచుటకు రూపు యడిగిరి. ప్రభుత్వమును సభను సమావేశపఱచుచో వారియభిప్రాయములు ముఖ నాలో చించబడునని తెలిపిరి.

స్తేండను గారు విషయమునుగూర్చి యిదివఱకు తెప్ప ననానికింటే మతేయము తెప్పలేననిరి. ఆరుర్వులుగూడ నిరాకరింపబడెను.

రేపటివఱకు సభ నిలిపివేయబడెను. అసభికారతీర్మాన ములు రేపు చర్చించబడును. (అ. ప్రె.)

ధ్వని పోరాటములు

కలహాకారము

ధ్వని, మార్చి 17:—నిన్నను జరిగిన పోరాటము అసం తరము నేటిపాద్యులరనుండు తిరిగి కలహము సుభదించెను. చ పోయిన నొక మహమ్మదీయుని హిందువులు నిలపించు ప్రాంతము నందుండి దీసికొని పోవుటయే యీకలహమునకు కారణము క లహమునకు వేరు కారణములు గలవని దెలియుచున్నది. పదిత రువందకి గాయములు తగిలెను. సభ్యుల గట్టిగా గాయములు తగిలెను. సభ్యులందరి ప్రజలు గోష్ఠిలోనులైయున్నారు. పెద్దబజారు, చాందినీ చౌకు, కారీ లీనుదవికు కారణములు తీయలేదు. పోలీసువారు పోరాటము జరిగిన ప్రదేశమువందు గ ర్హిగాయునున్నారు. (అ. ప్రె.)

భూకంపము

సిహ్వా, మార్చి 10:—సిహ్వాను 1400 మెట్లదూరముందు బహుళక బెట్టునం దాగ్నేయములయందు భూకంపము పుట్టెను. దాని పుట్టిమిన అదును సిహ్వా యంత్రముందు రికార్డుచేయ బడెను. (అ. ప్రె.)

అసహాయోద్యమ కామన, ప్రపంచమునందలి యుత్తమోత్తమపురుషుని యా జమాన్యమున-నీదేశమందు మద్దతిపాసని షేధోద్యమము పాగింపబడినపుడు, మంత్రిగారేమి జేసిరి. తన ఆదర్శమును నెరవేర్చుకొనాలగు ఏమిట బయ్యిం చెనా? వేల

కొలదియువకులు, మద్యవిక్రయశాలలవద్ద కలిగి పికెటింగుజేయు నపుడు మంత్రిగారేమిజేసిరి. ఆజాతీయ సంక్రామమునందు, మద్యపానమును తగ్గించుటకు మంత్రిగారియొద్ద నప్రయత్నించిరా?

మద్యపానమును తగ్గించునెడల ఎక్స్సైజు ఆదాయము తగ్గునని మంత్రినిజేసెను. ఈలోటును, పూర్వపుటకు రెండుమార్గములను ప్రభుత్వాధికారే తలచి ఇదివరకు నూచించియుండిరి. 1. ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుట. 2. క్రొత్తపన్నులు. ప్రభుత్వవ్యయమును కనీసము తగ్గించుటకు మంత్రిగారి రెంతమాత్రమును సంతృప్తికరముగ పనిజేయలేదు. ఆపహాయము కా లెమున, ఎక్స్సైజు ఆదాయమునందు తిరిగి తగ్గిపోయినప్పుడాలోటును, పూర్తిజేయుట కిసభవారు క్రొత్తపన్నుల కంగీకరించిరి. మదరాసునందు న్యాయమును క్రొత్తపన్నుల విధించుటలో కాననభవారు ప్రభుత్వమువారిలో సహకారభావముతో మెలగుచుండిరిని మడ్డినును కమిటీవారుగూడ దెలిసియుండిరి. మంత్రిగారు మద్యపానమును తొలగించుటకు తనకార్యక్రమమును తెలిపి అందువలన ప్రభుత్వాదాయమున గలుగఁజేయునకేమైన పన్నుల నూచించి సభవారిని సంతృప్తిపరచినయెడల వారందుకు సమ్మతింపలేదని మంత్రిగారి రెంతమాత్రమును నుడువజాలదు.

రాష్ట్రీయక ప్పముల నీవత్సరము తగ్గించుచున్నారు. ఇకమీద ప్రతివత్సరమునగూడ రాష్ట్రీయక ప్పములు పూర్తిగ తొలగించుటవరకును కొన్ని లక్షలవిధమున మనరాష్ట్రమునకు ముఖతా యొసంగబడుచుండును. మంత్రిగారు విక్రయవిధానమును ఆచరణలో పెట్టుట కేమిప్రయత్నించెను. ఈతరుణమునాతడెందులకు నుడువఁగొనుకొనలేదు.

ఈవిధముగనే మంత్రిగారు తమ పరిపాలనను సాధించుకొనుచుండినచో ఈసభవారు సంతృప్తిపడి యూరకొనగలరా.

పాత్రోగారు

సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఈ ప్రతిపాదన పాక్షిక ప్రతిపాదనయనియు, అందుచే మద్యవిక్రయము విషయమున, ప్రభుత్వమువారు రవలించి విధానమును గదిగా నర్థమొనర్చుకొనలేదని చెబుటకుగాను, కొన్ని విషయముల మాత్రము వివరించెదననియు నుడిచిరి. మద్యనిషేధకార్యక్రమమున నాచేతులు కట్టివేయబడెనని చెలిపితిని విశాఖపట్నపు గౌరవనీయ సభ్యుడు నుడిచెను. అది నాయుభిప్రాయముగాదు. డి. బి. టి. రంగచార్యులు నుడివినవాక్యముల నే నుడహరించితిని.

రా. బి. పి. వి. ఎన్. స. రాజుగారు:—మంత్రిగారి యుపన్యాసమునుండియే నే నుడహరించితిని.

మంత్రిగారు:—డి. బి. రంగచారిగారు, ఆవిషయమును బలపరచుచు నుడివిన వాక్యములను నేనుడహరించితిని. ఆదాయశాఖ మంత్రిగారిజవాబునని మంత్రియేమియు జేయజాలదని రంగచారిగారు నుడిచియుండిరి. మద్యవిక్రయశాఖపై ప్రభుత్వమువారి ఆదాయములో 1/3 వంతు ఆధారపడియున్నది. అందుచే మద్యపానమును తగ్గించుటకు అవలంబించబడిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటలో నావిషయమును మరచిపోవుటకు వీలులేదు. అంతయుగాక, మద్యపాన మనాదిగా వచ్చుచున్నది. ప్రజలను నుల్లను మార్పుటకు కొంతకాలము పట్టును. మద్యపాన మొనర్చువారిపై మతబోధలుగూడ నేమియు పనిజేయజాలవు.

గౌరవనీయమిత్రుడు, సంయుక్తపరగజాల, బొంబాయి రాష్ట్రములలో గానింపబడిన పనులు అభివృద్ధికరములగు నుండిన నుడిచెను. వారు నుడివిన సంయుక్తపరగజాలలోని, లైసెన్సింగు బోర్డులు రెండుసంవత్సరములు పనిచేసిన తరువాత నవి కార్యాచరణకు సాధ్యములుగావని చెలిపితిని. ఇప్పుడా లైసెన్సింగుబోర్డులు మదరాసు రాష్ట్రములోని బోర్డులనీతికి తిరిగి తగ్గింపబడెను. బొంబాయియందు అవలంబించబడుచున్న పక్షతులుగూడ పూర్తిగా మదరాసుపద్ధతులనే బోలియున్నది. ఈరాష్ట్రమున ఇదివరకుకంటే మద్యద్రవ్యముల సంఖ్యను తగ్గించితిమి. దుకాణముల తగ్గించినంతమాత్రమున మద్యపానము తగ్గునాయని ఇంతవరకును కొందరు సంతకమును దెలిపిరి. కాని, లెక్కలను జూచినవారి కట్టిపంజరము తొలగిపోవును. ఈరాష్ట్రమున చాలప్రదేశములందు లైసెన్సింగుబోర్డు లేర్పరచబడెను. అంతయుగాక, సారాయములలోని పొగురు తగ్గింపబడెను. ఎక్కువ పొగురుగల సారాయలు త్రాగుచో మరింత త్రాగువలెనని బుద్ధివృద్ధులు. పొగురును తగ్గించుచో అంత ఆసక్తి యుండదు.

ఒకరు:—పొగురు తక్కువైతే ఇంకా ఎక్కువ త్రాగెదరా.

పాత్రోగారు:—మండుగదినములందు సారాయ దుకాణములను మూసి యుంచవలెనని ప్రభుత్వమువారు తీర్పువు

జేసి యున్నారు. ఈ యుత్తరువును కలెక్టరులు సరిగ ననుబట్టి పెట్టుచున్నారని నివేదికలవలన దెలియనగును. అంతయుముగాక - పనివారడకు సాధారణముగా జేతనముల నొసగుదినము 11 1/2 గంట మొదలు 2 గంట వరకును దుకాణముల మూసి యుండువలెనని యుత్తరువు జేయబడెను. 18 సం॥లు వయస్కునకు లోపు బాలురకును, స్త్రీలకును మద్యమును విక్రయంపరాదని యుత్తరువు జేసియుంటిమి.

నరసింహ రాజుగారు:—ఈ యుత్తరు వెప్పుడు జేసిరి.

పాత్రోగారు:—ఇటీవల మొన్ననే. పర్యవ్రాంతములలో నివసించువారియందు మద్యపానమును తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు కృతసిక్పియులై యున్నారు. ఇందుకొరకుగాను 2 లక్షల ఆదాయమును వదులుకొని, నీలగిరులయందు పూర్తిగా మద్యపానమును నిషేధించిరి. ప్రభుత్వమువారు రింతవర కీవిధముగా దీనుకొనిన చర్యవలన మద్యపాన నిషేధావస్థయునందు మార్గమున ముందునకు జనుచున్నాము. లైసెన్సింగు బోర్డులకు అభ్యర్థుని యొన్నుకొను నధికారము నొసంగుటకును అందు అధికారతరఫ భ్యులనుగూడ నియమించుటకును ప్రభుత్వమువారు రుద్దేశించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు, విదేశములనుండి దిగువలియును సారాయములపైన దిగుమతి పన్నుల హెచ్చించిరి. ఇందువలన పూటగు విదేశీయమద్యముల త్రాగుటకు వదలి, సారాయములకంటె తక్కువ ఆపాయకరమగు కల్లును త్రాగుట నవలంబించెదరు. క్రొత్త పన్నుల ప్రవేశపెట్టవలెననియు వ్యయమును తగ్గింపవలెననియు గౌరవనీయమిత్రుడు నూచించెను. క్రొత్త పన్నులను విధింపవలెనని నూచించు నధికారము ఆర్థిక సభ్యునిదిగాని నాదిగాదు. వ్యయమును తగ్గించుట కిదివరకే ప్రయత్నింపబడెను. ఇంకను వ్యయము తగ్గింప వీలులేదు. ఇదివరకు తగ్గించిన వ్యయములవల్ల నే చాలమంది కనంతృప్తి గలిగెను. అంతయుగాక ఇందువలనవచ్చు ఆదాయమునంత యధికముగనుండజాలదు. వైవిధ్యముల నన్నిటిని గమనించినయెడల ఇతర రాష్ట్రము లన్నిటికంటెను మదరాసు రాష్ట్రమీ విషయమున ముందంజ జేయుదున్నదని చెలియగలదు. (మంత్రివర్గ పక్షమువారి కరతాళ ధ్వనులు) ఇప్పటికే సాయంత్రము 5 గంటలకుటచే, చర్చ ఈ దినమునకు నిలపియుంచబడెను.

* * *

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

రా||బి|| టి. ఎం. నరసింహాచార్యులుగారు కడపజిల్లాలో అడవుల తనిఖీనిగూర్చి ఫారెస్టు కన్వల్వేటరుగారు ఫారెస్టు పంచాయతీ అఫీసునుపనిని, పంచాయతీలపనిని పరీక్షించిరా? 1922 నుంచి 25 వరకు ఎన్ని ఫారెస్టులు రిజర్వ్ చేయబడినవి. ఎన్ని విడగొట్టబడినవి? ముగ్గురు ఫారెస్టు అధికారుల జిల్లాలో నుండుట వసరమా ఇచటిఫారెస్టు మీదలాభమా నష్టమా తెల్పుచునగా ప్రభుత్వమువారు తనిఖీజరుగనట్లు ముగ్గురుండుటవసరమాయనట ఆలోచింపబడుచున్నదనియు లాభనష్టము లీకింది ప్రకారము వచ్చెననియు జవాబుచెప్పిరి.

	ఆదా	ఖర్చు
1921-22	146520	800926
1922-23	178940	282084
1923-24	182474	260724

ఖర్చు ఎక్కువకు కారణములు తెలియవనియు యింకా రిపోర్టు రా లేదనియు చెప్పిరి.

సివిల్ జస్టిస్

ఆర్. వీరయ్యగారు ఉత్తరదేశములోవలెనే ముక్త్యులకు నల్ల ప్రైవేటువశిష్ట క్రిమినల్ కేసులలో నిరాటంకముగా నాదించుటకు వీలుండునట్లు చేయవలసినదిగా పి. ఎన్. కృష్ణస్వామయ్యగారి నర్థమంచి కంప్లెయింటువచ్చినదాయనగా రా లేదని ప్రభుత్వమువారు రనిరి.

సెకండరీ స్కూలు లీవింగ్ సర్టిఫికేటుబోర్డు

మహమ్మద్ ఫాహుమియాన్ సాహెబ్ గారు సెకండరీ స్కూలు లీవింగ్ సర్టిఫికేటుబోర్డును నియమించుపద్ధతులేమిటబోర్డులో మొదలగుటకు హెడ్ మాస్టర్ నా ఆర్డరు అని ప్రశ్నించి, అందుపై ప్రభుత్వమువారు యాబోర్డులో 5 గు రధికారులు 5 గురు అసధికారులు వుండురు. చెరియ్యపురు సిండికేటునుబట్టి చేర్చుకొనబడుదురు. సెకండరీ స్కూలు వర్క్ లో అనభవ మున్నవారు చేర్చుకొనబడుదురు. హెడ్ మాస్టర్ యుండవలెనని లేదని బదులుచెప్పిరి.

వ్యవసాయము

టి. ఆదినారాయణశెట్టిగారు ప్రత్యేకముగా ఒక యూరోపియన్ ఫర్మవారి సీల్ మెన్చూరుగనే వ్యవసాయశాఖ వారంగీకరించి పనిచేయుట నిజమా, ఇట్టి బోన్ మిల్ బొమి కానకములుచేయు కో ఆపరేటివ్ సంఘములున్నవని తెలియదా, ఇండియన్ మేన్యూఫ్యాక్చరర్లు కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలవారికి నేలలందు సానుముచేయుటకు వ్యవసాయశాఖవారు పూనుకొనకుండుట నిజమా, ఈవిషయములో యిట్లు జరుగకుండు చర్యలు తీసికొనబడునామని ప్రశ్నింపగా ప్రత్యేకముగా ఒకరినే నృద్ధింపించుటలేదనియు గనన్వ మెంటుకు 8 కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలున్నట్లు తెలుసుననియు ప్రత్యేకముగా ఒక సొసైటీనికాని ఒక ఫర్మునుగాని వెంకటేశ్వరానిచ్చుట ప్రభుత్వమువారి పనికాదనియు జవాబుచెప్పిరి.

వైద్యవిషయములు

రా|| సా|| డాక్టరు యు. రామారావుగారు

ప్ర:- మదరాసు వైద్యకళాశాలలో కెమిస్ట్రీ, డ్రగ్స్ తరగతు లారంభించి ఎంతకాలమైది.

ఉ:- 1872-78 లో ఆరంభింపబడినది.

ప్ర:- గతించిన 10 సంవత్సరములనుంచీ ఎంతకుందిని యిందు తయారుచేసిరి.

ఉ:-	1914—15	14
	15—16	11
	16—17	7
	17—18	6
	18—19	11
	19—20	6
	20—21	6
	21—22	8
	22—23	8
	23—24	2

ప్ర:- మూడేళ్లనుంచీ దివారంమీద ఎంతకుంది ఏడాదికి పరీక్షయైనాడు.

ఉ:- ఒకరుచొప్పన

ప్ర:- అట్లు పరీక్షయినవారిలో నెంతమంది ప్రభుత్వ నేవలో నున్నారు.

ఉ:- 4 గురు.

ప్ర:- రాయపురం, రాయశేట్ల, విశాఖపట్నం మొదలగుచోట్ల కెమికల్ స్టోర్సులలో నెంతమంది స్టోరు కీపర్లుబి వారున్నారు.

ఉ:- మదరాసు జనరల్ హాస్పిటలులో ఒకడు స్టోరు కీపరుగా నున్నారు.

ప్ర:- రాయపురం కువ్వకోగ ఆస్పత్రిలో ఆంగ్లో హైంద్రవనకు, బ్రాహ్మణునికి (రోగులుగానున్నవారికి) ఇచ్చుతిండి ఏకొలతప్రకారము యిచ్చుచున్నారు.

1924 సెప్టెంబరుకు పూర్వము ఎట్టిచ్చెడివారు, బ్రాహ్మణులకు వండువారెంతమంది ఆంగ్లో హైంద్రవల కెంతమంది మిగతా హిందువుల కెంతమంది, కలరు. ఆంగ్లో హైంద్రవ రోగులకు డ్రీలు అవసరమును నిజమేనా, కువ్వకోగలు గానున్న భార్యలతో నుండుటకు ఆంగ్లో హైంద్రవలకు వీర్లున్నవట నిజమేనా?

ఇట్టిపాక్కు మిగతావారికిగూడ గలదా?

ఈప్రశ్నకు ప్రభుత్వసభ్యుడు ఈసమాచారము లన్నిటిని తెలిసికొనుటకు పంపియున్నామని బదులుచెప్పిరి.

ఇ రి గే షన్

జె. పి. సాల్వానాగారు

ఇరిగేషన్ బిల్లు సెకండురీడింగు కెన్నిదినములు పట్టినవి, ఎన్ని వాయిదాలు జేయబడినవి, ఇందులకు సభ్యులభత్యభిరులైం తెనవి, ఇట్టి అదనపుభిరులు వాయిదాలులేకుండుట కేమైనచర్యలు తీసికొందురాయని ప్రశ్నింపగా 19 రోజులు పట్టెననియు 2 వాయిదాలు జేయబడెననియు చెప్పుచూ ఖర్చుల జాబితా చూపి ఇట్టిఖర్చులు లేకుండుటకు శాసనసభ్యు జేమైన మార్గ ముచూపిన కృతజ్ఞతతో నామోదింతుమని గవర్న మెంటు వారనిరి.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల యా. 0-2-0 డెడె 1 కి 1.4-0 ఈవంతచూరముతో పండ్లతోమునులన చిగుళ్లు గట్టెదను. అట్లునుండి రక్తము కారకుండును నోటునందంధములేక 1.10 చును. వండ్లునుత్యములవలె తిల్లగ నుండును. ఆమ్మలొంజనము డిబో. నుగ ధాను - అంబా.

చెన్నపురి బజారుధరలు

మార్చి నెల 18-వ తేది బుద్ధవాకము

1. ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి రు	80 0 0	మొదలు	42 0 0	వరకు
బియ్యము బస్తాలు				మొదలు వరకు
మనుమ తేనాలిది	ప 48 గలది	రు	15 8 0	15 12 0
నెల్లూరిది	డిటా	రు	17 0 0	17 4 0
డిబ్బిది	డిటా	రు	18 8 0	18 12 0
రాగలు	రా. 164 బస్తా 1-కి	రు	8 12 0	9 0 0
నవ్వులు	రు	రు	20 0 0	24 0 0

2. వస్తుధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి ర 2'5	,,	10 8 0	11 0 0
సెనగలు	,, డిటా	,,	12 0 0	12 8 0
పెసలు	,, డిటా	,,	18 0 0	14 0 0
మినుములు	,, డిటా	,,	18 0 0	16 0 0
ఉలవలు	ర 164	,,	8 4 0	8 8 0

3. సూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు	154 0 0	155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	రు	14 0 0	22 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగలపప్పు బా 1-కి	రు	55 0 0	60 0 0
ఇతర ప్రదేశము	రు	50 0 0	52 0 0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 120 మినుమునూనె 120	రు	184 0 0	185 0 2

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు	145 0 0	
కూరపసుపు	రు	100 0 0	105 0 0
మిరప కాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	రు	105 0 0	108 8 0
గుంటూరుపాముకట్టు నీలిమందు మణుగు	1-కి రు	50, 55	
కాళివా నీలిపాముకట్టు	రు	70, 75	
బెల్లము బా 1-కి	రు	85 0 0	45 8 0
చింతపండు బా 1-కి	రు	80 0 0	54 8 0

5. ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి	రు	82 0 0	88 0 0
చవరంప	రు	82 0 0	85 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రు	78 0 0	78 8 0
బంగారము, తులము 1-కి	రు	21 10 0	21 12 0
కపరము 1-కి	రు	18 18 0	
ఇతర బా 1-కి	రు	260 0 0	275 0 0
రాగి డిటా	రు	295 0 0	300 0 0
అస్కాచక్కెర 2'5 పొల్ గలది	రు	84 8 0	85 4 0

7. రంగులు అలిజరైను

అల్పకృష్ణము 20 డిగ్రీలు	రు	70 0 0	72 0 0
అల్పకృష్ణము డిటా	రు		
సింహం డిటా	రు	గుర్రం డిటా	

8. దూది

బోండాకప్పుబావువ 1-కి	రు	800 0 0	
పల్నాడు దూది	రు	240 0 0	

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	రు	8 0 0	
విధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు	6 0 0	
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	రు	8 8 0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు	7 12 0	
నూళ్ యేనుగ నెం 20	రు	10 10 0	
జపాన్ నెం 20	రు		
రు	రు	40	వ తేదిలు అయినను
గోకాకు నెం 12½	రు	8 10 0	
పద్మాక్ష నెం 24½	రు	11 4 0	
14½ క్విల్ నెం	రు	8 0 0	
నెం 20, బెన్సి సింహం	రు	10 10 0	
నెం 22	రు	10 14 0	
నెం 12½ బెన్సి స్కూను	రు	8 8 0	
నెం 14½	రు	8 12 0	

కృష్ణా డెల్టా

ఆయకట్టునజరానా

చెల్లింజలసిన గడపు వగరలోనున్నది. రైతులు ఆధిక సంఖ్యాకులు తోటలుబడుచున్నారు. ప్రజాప్రతినిధుల యాచి వయసుగు తీర్మానము జరూపజరుములందు ఫలము సమత్వమే వహించినది.

ఈ నజరానావల క్రొత్త సాగుభూములైన ఎ 1కి 1.0-0 చొప్పున ప్రభుత్వమునకు పోవుచున్నందువలన, 70 వేల వస్తువుల వచ్చును గనుక నజరానా వేయిల యుక్తమని. పరిపాలనాసభ్యులు సమర్థించినారు. 70 వేల యకరములకు, 350000 లు జు అగున గాన అందు 70 వేల పోగా శేషించిన 280000 లును ప్రభుత్వమునకు లాభమున సంగతి వారు గమనించలేదు.

నిజముగా అట్లానవ్వు వస్తుందని నమ్మినను యాడెల్టా మీద 100 కి 18 కి పైగా వడ్డీ గట్టుచున్నది గనుక యె 1కి 6-0-0 చొప్పున విధించితే బాగావుండేది. ఆయితే సెన్న లాఫీసర్లు రైతులచేత స్టేటుమెంట్లు వ్రాయించుకొనిపప్పుడు "యాభూములపై యేదైనా నజరానా విధించేయెడల యిచ్చు కంటాము" అని వ్రాయుకొని దానికి అర్థము సెంటుకు 0-1-0 విధిస్తారేమో అని చెప్పుచు వచ్చిరి. ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ఆయకట్టులో తొలగించబడిన భూములకు కంపెనీవేషమున్నూ చేర్చిన భూములకు బోడెల సౌకర్యము వగైరాలకును కొంత వ్యయమైనదని చెప్పిరి కాని అట్టిది మామూలుభవములో నెచ్చుట గానరాదు. వివరము లందహించలేదు.

ఆయకట్టు డిపార్టుమెంటునకు కొంత వ్యయమైనదనిరి. అడిపార్టుమెంటు వ్యయ మిభూములు భరించుట యుక్తము గాదు. అట్లాభరించినను యె 1 కి 4-0-0 మించనేరదు.

నూతన ఆయకట్టు భూము లీనజరానాను భరించుట వలన నీటిని విచిత్రముగ కొర వాకున్ననైనను ప్రభుత్వము స్వపంచలేదు. డెల్టాపైన వచ్చుచు ఆదాయము 49 లక్షలైనను తలంపునకు రాలేదు. డెల్టాను శంస్కరించడానికి కాలవలు అభివృద్ధి చెయ్యడానికి యాధనము వ్యయపరుస్తామని చెప్పడానికి కూడా వారికి వీలులేకపోయినది.

20 సం॥ క్రిందట రైతులలో నీటిసరఫరాను గురించి అట్టిలు శోటీసులములముగా ఆందోళన బయలు దేరినది. అందుకు ప్రతిఫలముగ, తీరువ దరఖాస్తురద్దులు ఎ. వి. క్లాసులు బయలుదేరినవి. అందుకు వ్యతిరేకించిన వారికి లక్షల తరబడి కక్షార్థములు విధింపబడినవి.

ఎ. వి. క్లాసు అక్రమములని ప్రబలాంధోళన బయలు దేరినవిమ్మట, విచారింపి అపార బాటును సర్దుకొని, హెల్మెంట్ భూములకు 25 వేల యకరములను తగ్గించబూని స్పెషలు డిపార్టుమెంటును బెట్టిరి.

అది అక్రమముని ఆందోళన జరిగినవిమ్మట తమతప్పును తెలిసికొని నాలుగైదువందల యకరములను మాత్రము ప్యాచి ఇరిగేషనును తగ్గిస్తామని పసిబూని తుదకు 70 వేల యకరములను చేర్చిరి.

అపూర్వముగా దానికి నజరానాపద్ధతి నొకదానిని సృజించి, దానిపైన ప్రజాప్రతినిధుల తీర్మానము - నిజమును - అందుపైన వీటిపాదు - అపైన నజరానావనూలు ఇవ్వలేని వానిభూముని తొలగించుట - అందువలన తిరుగ ప్యాచి ఇరిగేషన్ యివ్వనివాని భూమిలో తక్కినవారి జ్ఞాతు అంతా తొలగించెదమందురా నిరపరాధ దండనము.

మొదటి ఆయకట్టుకే నీరుచాలక దరఖాస్తు రద్దులు ఎ. వి క్లాసులుపెట్టి, ఇప్పుడు 70 వేలకులిపితే నీరు ఏలూగ పరిపోతుంది. తూములయెక్కువ కావలెను. అపైనకాలులు వెడల్పు కట్టలెత్తు కావలెను. అపైన హెడ్డెన్లూను నుండి నీరు సప్లయి కావలెను. యందుకు కాలువలు రీమోడల్ కావలెను. అప్రపోజులు అమలులో పెట్టవండా క్రొత్తసాగులు చేస్తే పాతసాగులవారికి నష్టముకాదా? క్రొత్తసాగులవారు మిమ్ము నీటికొరకు నిర్బంధించకపోయినను ప్రాతసాగులవారికి యేమిసమాధానము చెప్పగలరు? నదిలో నీరున్నపుడు కూడా కాలవలవెంట నీరుతగినంతవరకు. కాలువకట్టులు తెగిపోవునని, 20 ఏండ్లనుంచి ఒకేతీరున, జనాబుచెప్పుతారు ఆదియెవరి జవాబుదారి? 350 లక్షల డెల్టాభూములకు యేటేటా 49 లక్షలు వస్తాయే నజరానా వనూలువేయట యెట్టిదర్శము.

యేదో విషముగ ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల చిత్రానుసారం యిది తీర్మానించుతూ 1924 సం॥ 29 వ సెప్టెంబరున నె 15కి

స్టేటుకౌన్సిలు

సముద్రముమీద వచ్చు ప్రయాణికులపై, బన్ను వేయుటకు బర్మాశాసనసభవారి నిశ్చయము పై ప్రశ్నలు

కౌన్సి, మార్చి 17:—రంగునూనుండి వచ్చిన పథ్యుడగు వేదమూర్తి గారు స్టేటుకౌన్సిలులో నీక్రింది ప్రశ్నల నడుగుటకు వోటిను సచ్చిరి.

బర్మా శాసనసభలో ప్రస్తుతమున్న, సముద్రముమీద వచ్చు ప్రయాణికులపై, బన్ను వేయు చట్టము చట్టంపడుచున్నదని ప్రభుత్వమెఱుగునా? ఆచట్టమునం దనేక యంశములతో బాటిక్రిందియంశములు గూడ నున్నవనుమాట యెఱుగునా?

(అ) సముద్రముమీద బర్మాకువచ్చు ప్రతియనూని (మె బారిటీ వచ్చినట్టి) వైని రు 5/- లు పన్ను వేసెను క్లాజు 2 (1)

(ఆ) రు 500/- ల వఱకు గూడ జరిమానాను వేసెను క్లాజు 6 (1)

(ఇ) వైన పేర్కొనబడిన పన్ను గాక యితర విధముల గురన్ను లిచ్చువారలవద్దగూడ మొదలు నీపన్నును వసూలుచేయుటకును, పిదప గావ్వడో మాజరాయిచ్చుటకు గల క్లాజు 8 (3) దీనివలన చాల యిబ్బందులు కలుగును.

ఈచట్టము ప్రత్యక్షముగగాని, యప్రత్యక్షముగగాని హిందూదేశమునుండి వలసరాకుండ చేయుటకునుమాట సత్యము గాదా?

హిందూదేశములోని వివిధరాష్ట్రములనుండి బర్మాకు వలసపోవు కూలివారలక్షేమునునకు తప్పక యడ్డువచ్చునను మాట సత్యముగాదా?

పైదానికి సమాధాన మనుకూలముగనుండుచో ప్రభుత్వ మట్టి సౌకర్యముల రక్షించుట కెట్టిహర్షముల నవలంబించదలం చిరో దెలిపెదరా? కూలిపద్ధతుల కభ్యంతరము గలుగుటవలన బర్మాయొక్క యార్థికస్థితిచెడునను కారణమువలన బర్మాకురక సంఘమునా రభ్యంతరము నూచించిన మాట సత్యము కదా?

నేరనులను దేశమునుండి వెడలగొట్టుట

బర్మా నుండి విదేశీయ నేరనులను వెడలగొట్టు 1925 వ సం॥ తు చట్టము శాసనసభ యెదుట నున్నదని ప్రభుత్వ మెఱుగునా?

ఆచట్టముందు బర్మేతరుడు (నా స్వ ర్మను), నేరనులకు (అస్సెండ్రు) అనుపదమునకు వ్యాఖ్యాన మున్నదనియెఱుగునా?

బర్మాలోనియందలకంపై, హిందూదేశస్థుల కిశాసనమున లన సెక్కువ యార్థము గలుగుమాట సత్యముగాదా?

ఫెన్షనునిధికి బదులు ప్రావిడెంట్లుండు నందులకు నిరుటికంపత్వము, డెల్టాలోజరిగిన యీసభ్యుండు నాచే ప్రతి పాదించబడిన తీర్మానమునునుసరించి ప్రభుత్వమెట్టిచర్య దీను కొనినది దెలిపెదరా?

(ఆ. ప్రె.)

కరకూలహరి

వెల సీ॥ 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ ద్రావకము వలన చెవిటాలు, చెవినుండి నీముగ్గికారుట, చెవిబుడ మొదలగునవి వెంటనే నశువుగును. 50, 60 శాతము చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమృతాంజనము డిప్లో, మంధరాను - బొంబాయి

రుగ కైకలూరు బంతురుతాలూకా-నూతన ఆయకట్టు భూములకు సౌకర్యము కలుగజేయుటకు జిల్లాకలెక్టరుగారికి కొంత యధికార మిచ్చియుండిరి. అట్టియవకాశము నైనను పునయొగ పరచి, జిల్లాకలెక్టరుగారు, కైకలూరు బంతురుతాలూకాలలోని పరభూములు- త్రవ్వవలసినభూములు- పూర్వవలసిన భూములు, కాలవ చివరభూములు, చవటి భూములు మొదలగు వాని కై నను నజరానా తొలగించుటకు ప్రయత్నించు చున్నారా? మిగతా తాలూకాలలో సయితము యిట్టి బీదభూములకు సహాయముచేయుటానశ్యక్తమై యున్నదిగాన, రైతులు ప్రజాప్రతి నిధులద్వారాగా గాని రైతు డెప్యూటీమసలద్వారాగా గాని, తమ మనవులను పంపుకొని ఆమెక్రమాదా తీర్పుకొనుట వండ్చి, ఒక డెల్టాయొత్తికుడు.

వృత్తాంతలేఖలు

గద్వాల సంస్థానము

(ఒక అనన్యుతనభ)

కాశీ తాలూకా పడమటిపల్లెయందు వహజుల ప్రోత్సాహముచే కలిగిరియందు తే 9.8.25 దిన సాయంత్రం 5-80 ఘంటలకు యొక యనన్యుతనభ బ్రహ్మశ్రీ శైవ్యవికారకు, పండిత టి. వెంకటేశ కర్క, ఏ. వి. యం. డి. గారి యధ్యక్షత్వం ద సమావేశమయెను. సైబాంపర్కారువారు, హిందూమత సాంప్రదాయములకు కల్పితపుక నందు గద్వాల సంస్థానమును ఆక్రమించుటగూర్చి తమ గాఢచగు యనన్యుతన తెలుపుచు వెంటనే యాసంస్థాన పరిపాలనాధికారమును ఆ ప్రభుగారికి స్వాధీనముచేయుటకు సైబాంపర్కారువారిని కోరుచు యొక తీర్మానమును గావించియున్నాడు.

తాడిపత్రి

(ఒక విలేఖరి)

ఉన్నత పాఠశాల

మార్చి 18:—ఈనగరము పురపాలక సంఘమువారు, పురవాసులు అత్యుత్సాహముతో యిప్పుడు మధ్యపరిగిరి పాఠశాలను ఉన్నతపాఠశాలగా మార్చుచున్నట్లు తీవ్రమగు ఖర్చులు గావించి తీర్మానముచేసి దొరతనమువారి కంపియున్నారు. ఇప్పుడగుచుండు వ్యయము తాము కార్యకర్తలగు ధరంపగలను పురపాలకసంఘమువారు నొక్కి నుడిచిరి. ఉన్నతపాఠశాల కగు వ్యయము మాత్రము వారిని భరించునని వేడి.

జన్మపాపముండి బాలర వసతిగృహమును ప్రారంభించుటకు తీర్మానించినారు. అందుచే పెక్కువిద్యార్థుల మాపుర మాకొరంపగలదు. కావున దొరతనమువారు, మంత్రపుంగవులును, మా పురవాసుల మొదలు యాలకించి జాకానెలలో 4 వ ఘాతము ప్రారంభించుటకు, ఉన్నతపాఠశాల గా మార్చుటకు త్వరలో ఆనుమతి నొసంగుదురని నిమిషమున్నాము.

కొకినాడ

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

మూగ చెముడు కుదుర్చుట

యోగి వెంకటేశారావుగారి ప్రదర్శనము

మార్చి 16:—నిన్న సాయంత్రము పురమందిరమున బ్రహ్మశ్రీను బ్రహ్మగృహస్థులుగారి యధ్యక్షత్వం ద కాకినాడ లిబరరీ అసోసియేషన్ యాజమాన్యమున బహిరంగసభ జరుగుటచేసెను. సభాజ్యోతి క. నందరం చెట్టిగారు వక్తలు మొదలగు కొందరు ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి. కాకినాడకు యోగి సోమా వెంకటేశారావుగారు వచ్చినతర్వాత ఆయనదగ్గ మూగ, చెముడు, పిచ్చిచైతన్యము, డిపికికట్టు మొదలగువాటిని కుదిరించు కొనుచున్నవారు సభవారికి ప్రదర్శించబడిరి.

సుమారు 16 సంవత్సరముల బాలుడు. ఇతడు సరిగ నడువలేదు. నడిచిన తూలిపోవును. చేతులు పట్టుకొనుట, పిచ్చి చైతన్యం. అర్థములేని నవ్వు. బయటికి వినిపించుటండెడ. ఇట్టి వర్ణియు యోగి అనుగ్రహమువలన యాబాలకు తనతమ్మునికి చాల నకకు తగినవని కాలేజీ జిమ్నాస్టిక్సును చచ్చెను. రెండవది 7 సంల బాలుడు. ఉర్దూ వ్యాసమేగాని దిగు వ్యాసములేదు. నోటితో వ్యాసతీయును. ఉమ్మిచేయుట తెలియదు. ఉమ్మి మరియొకరు నోటిలోనుండి తీయవలెను. నాలుక వెనుకకు చుట్టుకొని పోయియుండును. చెముడు. మూగతనము. 15 కొలలలోతల చెముడు మూగతన తగ్గిన వర్ణియు కుదిరెను. తనతలతాను నడువగలడు. ఉమ్మిచేయుట - వ్యాస తీసికొనగలడు, అమ్మలని అనుట ఇప్పుడు నేర్చెను.

మూడవది-సుమారు 20 సంల స్త్రీ. రామచంద్రపురం కాపురము. 8 కొలలయి యోగిదగ్గర పెనిమిటి తీసికొనిపెచ్చెను. చెముడు, మూగ, గంభీరముగ “రామ” అనుమాట యిప్పుడు చెప్పగలిగినది.

ఉచ్చాస నిశ్చాసములవలన ఎట్లు చెముడు, మూగ, మరి యితరము అజీగ్రహములు, డిపికికట్టువ్యాధులు, కీళ్ల నొప్పులు, పిచ్చిచేష్టలు, కుదుర్చుననో యోగి సోమా వెంకటేశ

రావుగారు నూచించి యిట్టి వ్యాధిగ్రస్తులను తమ వద్దకు పంపిన యెడల కుదిరెననిరి.

రైవాంకము యీ యోగియందుండుటచేతనే యీయన కిట్టి అపూర్వ శక్తి కలిగిననియు యిందులకు గ్రంథప్రమాణము లున్నవనియు, అందువలన ఆయననేమను యెల్లారును పొంది తేమము నొందవలెననియు, యిట్టి ధర్మకార్యమును పూనినందులకు యావన్మండియు ప్రోత్సహించి బీదలకు పెట్టుబడిన మూగ్రాశ్రమము అభివృద్ధిపొందుటకై తగు ధనసహాయము చేయవలెననియు అధ్యక్షు లుపన్యసించిరి.

చవుటపల్లి (గుడివాడ)

భండారము

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

ఈ గ్రామములో శ్రీవాసిరెడ్డి వెంకటాద్రినాయని పుస్తకభండారమును నున్నది ఎల్లరకు తెలిసినవిషయమే. విదు నేలకూప్యములు ఖర్చుపెట్టి నూతన పద్ధతిగా భవననిర్మాణ మేర్పరచిరి. ప్రతిదినము పలువురు వచ్చి వార్తాపత్రికలు, గ్రంథములు చున్నగువని చదువుట అప్పుడప్పుడు సభలు జరుపుట మొదలగు కారణములు జరుగుచుండును. సుమారు 1200 గ్రంథములున్నవి. శ్రీతీయవాన్ శోభనము కొద్దిదినములలో జరుగ నున్నది. మిక్కిలి ఔన్నత్యదళకు రాగలందులకు సర్వేక్షయని ప్రార్థించుచున్నాడు.

బాలికాపాఠశాల

ఈ పాఠశాల 10-10-24 న యీ గ్రామములో 55 గురు బాలికలతోను, ఇరువు రుపాధ్యాయులతోను స్థాపించబడి యిప్పుటికి 100 గురు బాలికలతోను ఇరువు రుపాధ్యాయులతోను ప్రకాశించుచున్నది. ఈపాఠశాల హెచ్చుతగ్గులైన యేకైక్య శ్రీరాములుగారు 55 రూప్యములు విజవగల ఈశ్వరియం తెప్పించి బాలికల కుదిరెనుగా సంగీతము చెప్పటయు, మట్టుపని చిత్రలేఖనము, నూతన అల్లికలు మొదలగుపఠలు చేయించుచు వృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుచున్నాడు. ఇప్పుటి పరిస్థితులనుబట్టి చూడ పాఠశాల కడునభివృద్ధిలోనికి రాగలదు.

శ్రీ తాలూకాబోర్డువారు బాలికలకు తగినట్లుగ నుపాధ్యాయుల నియమించిన నెక్కువ నభివృద్ధికి రాగలదు.

గ్రామస్థులు బోర్డువారు పాఠశాలకు తగిన విద్వింగు కట్టించిన చాల బాగుగా నుండును.

రెడ్డిజనసభ

ఈ నెం 18 తేదీని రెడ్డిజన తాలూకా గణపతిరము గ్రామములో శ్రీరాజా బొల్లారెడ్డి కొటిరెడ్డిగారి యింట రెడ్డి జనసభజరిగినది. మొదట అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీకట్ట మంచి రామలింగారెడ్డిగారి అధ్యక్షత్వం ద సభ నిర్వహించబడినది. వివిధప్రాంతము లందలి రెడ్డిప్రముఖు లనేకులు సభకు విచ్చేసిరి.

ఈ క్రింది తీర్మానము లామోదించబడినవి:—

1. రెడ్డిజన సంఘమునకు, రెడ్డి యిండ్లస్థితిశోభన, రెడ్డిజన తప్పక సభ్యులుగజేరి వాటిసభివృద్ధికి తేలెను.
2. రెడ్డిజనసంఘమునకు కాఖులుగ గ్రామసంఘములను స్థాపించి సంఘాభివృద్ధికి ప్రతిరెడ్డియు పాటుపడవలెను.
3. రెడ్డిగారిపత్రికకు ప్రతిరెడ్డియు చందాదారులుగ జేరి కానిని స్థాపించవలెను.
4. రెడ్డి కాన్ఫరెన్సును యీ సంవత్సరము జూన్, నవంబరు నెలలమధ్య రెడ్డిజనలో జరుపవలెను.

అధ్యక్షునికి పందనములతో సభ ముగించబడినది.

ఒకరు.

స్వధర్మ

ముద్రాలయాధికారులు సకాలమునకు పత్రిక యిచ్చుకేసి యివ్వకుండుటచేతను, అందుమాలమున పత్రికాపాఠకులకు యే నేకకష్టములకు లోనగుచుండుటచేతను, యింకొక ముద్రాలయ మవారిలో పత్రికాముద్రణముగలించి సంప్రదించుచున్నారము. కాన ఈవారమును రాబోవు రెండువారములు పత్రిక ప్రచురించుటకు వీలులేదు. అందులకు చందాదారులును, పాఠకులును మన్నింతురు గాక! మాపత్రికను పాఠకులకు సకాలము నకు యందజేయు ముద్రాలయమందే యిచ్చుకేయించి యేప్రియలో 2 వ తేదీనుండి మరల ప్రచురించెము. అంతవరకు పాఠకులు, చందాదారులు యోచితవిహింప ప్రార్థించుచున్నారము అని స్వధర్మ వ్యవస్థాపకులు గుంటూరునుండి తెలుపుచున్నారు.

దక్షిణ హైద్రాబాదు

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

వక్రత్వ పరీక్ష

హైదరాబాదు ఆంధ్రజనసంఘము పక్షమున ఫాల్గుణ శు ౧౫ మంశవారము (౧౦-3-౧౯౨౬) సాయంత్రము నాలుగుగంటలకు శ్రీ కృష్ణ జవరాజుల ఆంధ్రభాషానిలయము దిరమునందు బహిరంగసభ సమావేశము చేయబడినది. సంఘము యొక్క సంయుక్తకార్యదర్శులగు శ్రీయుత ఆసిరాజు వీరభద్రరావు పంతులుగారు నాటిసభకు మ-రా-సింగిలి కొండరామరెడ్డి దేశముఖుగారు అగ్రాసభాధిపత్యము వహించవలెనని ఉపపాదించిరి. నడ్లకొండ శరసింహాచార్యగారు దీనిని బలపరచుచు శ్రీవారి విద్యాప్రియత్వమును, మాతృభాషాభిమానమును వారు నిలయుమందిర నిర్మాణమున కొనర్చిన సహాయమును ప్రశంసించిరి. శ్రీరెడ్డిగారు వరంగల్లునందు గౌరవస్వాధిపతి గ పనిచేయుచుండుటను గూడ తెలిపిరి. తదనంతరము అగ్ర్యక్షుల ఆరంభోపన్యాసమున నిట్లు నుడివి:—సభాసదులారా! నేటి పరీక్ష సభకు నన్ను అగ్ర్యక్షునిగ నేర్పరచినందుకు ఆంధ్రజన సంఘమువాడికి నే నెంతయో కృతజ్ఞుడను. నామిత్యలు నన్ను గురించి ఎక్కువగ ప్రశంసించిరి. వారికి నాయందుగల ప్రేమభావమే దీనికి గారణము. నాయం దట్టి యోగ్యతగలిగి నిజముగా వారి ప్రశంసకు పాత్రుడు గావలెనని నేను గోచరున్నాను.

విజ్ఞాన ప్రసారమునకుల రెండు మార్గములలో వక్రత్వ త్వమొకటి. లిఖితరూపమైనది రెండవది. దీనివలన అక్షరాస్యులు మాత్రమే లాభమును బొందగలుగుదురు. వక్రత్వము జనసామాన్యమునకు కూడ లాభదాయకముగ మన మాతృభాషయందు చూటాడ గలుగువారిని తయారుచేయు నడ్లకృష్ణముతో ఆంధ్రజనసంఘమువారు చేయుచున్న కృషి ప్రశంసాపాత్రమైనది. వక్రత్వ పరీక్ష రెండుపర్యాయము నేడు జరుగనున్నది. గత దసరామహోత్సవసందర్భమున నీ కార్య మారంభింపబడినది. నాటిపరీక్షలో విజయమైన విద్యార్థులకు బహుమానముల నొసంగి ప్రోత్సహించిన శ్రీయుతులు మాడిపాటి హనుమంతరావు, కొండా వెంకట రామారెడ్డి బలవంత రెడ్డిగారు ప్రశంసనీయులు. నేటివిషయము “నిజారాష్ట్రాంగుల అభివృద్ధిమార్గములు.” ఇది చాలముఖ్యమైనది. అభ్యర్థులుచెప్ప విషయముల సమగ్రముగ పరిశీలించి ఫలితములను నిర్ణయించుటకుందు నాకు తోడ్పడుటకై విజ్ఞానవంతులైన మ.రా. గాడేర్ల సూర్యప్రకాశరావు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. మల్లాది లక్ష్మీనరసింహారావు, బూగ్గుల రామకవిరావు బి. ఎ. బి. ఎల్ గార్లుకు పరీక్షకుగ నియోజించి సంఘమువారు నాభారమును తగ్గించిరి. మన యభివృద్ధి మార్గములను గురించి విద్యార్థుల కెట్టిభావములు గలవో తెలిసికొన కుతూహలయై యున్న తమకీ పాడిమాటలతో అంతరాయమును గల్గించక కార్యమారంభించెదను.

౧౨ గురు అభ్యర్థులలో ౯ మంది మాత్రమే పరీక్షయందు నిలచిరి. ఫలితము లీక్రిందివిధమున ప్రకటింపబడినది:—

౧. మొదటిబహుమానము, ౧౫ రూపాయలు. మ.రా-రా మల్లప్పగారు (కై) సవవిద్యార్థి ఇంటురు తిరగతి (నైజాము కాలేజీ)

౨. రెండవ బహుమానము ౧౨ రూపాయలు మ.రా-దా కొదాటి రామకృష్ణా రావుగారు ఉస్మానియా డి. ఏ. విద్యార్థి.

(హైస్కూలు తరచుకు విద్యార్థులలో విద్యార్థి)

3. మొదటిబహుమానము ౧౦ రూపాయలు మ.రా-సత్యనారాయణ నాయుడుగారు [మిడికోతరగతి]

౪. రెండవ బహుమానము ౧౦ రూపాయలు మ.రా-రా కల్లూరి రామారావు గారు [వార్తాపఠాము]

వైవిద్యార్థులను అధ్యక్షులు స్వహాస్యముతో సగదుకూపాయల బహుమానములను దంతుజేసిరి. తక్కిన ౪ రికిగూడ “నిజారాష్ట్ర” జనపరిగణనము” అనుపుస్తకముయొక్క ప్రతులు ఇవ్వబడినది.

శ్రీయుత ఆలంపల్లి వేంకట రామారావు హైకోర్టుకేలుగారు వైవిషయమును గురించి ఉపన్యసించుచు ఆంధ్రుల అభివృద్ధి వ్యయం సహాయముచేసిన ఆధారపడి యున్నదనియు, దానికై అందరు శక్తికొలది పాటుబడవలెననియు నుడివి.

శ్రీయుత మాడిపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు విద్యార్థులను ప్రోత్సహించుచు రాబోవుపరీక్ష కష్టమంది యభ్యర్థులు చేరవలయుననియు, రెడ్డిబోర్డుంగ హాసు భోజనప

లి గృహము] విద్యార్థులు పరీక్షకు రాకుండును నిచారకరములను నుడివిరి.

కేంద్రమును పక్కమున ఆంధ్రులు జాభిప్రాయము లను గురించి జరిగిన వ్యాపక పోటీపరీక్షయందు ఉత్తమ వ్యాపక యితరులకు ౨౫ రూపాయలు బహుమానముగ ఆధ్వర్యముల వారినిగలగని ప్రకటించబడెను.

అధ్యక్షులు తమ యంత్రోప వ్యాపకమునందు నాటిపరీక్ష లో బహుమానముల కోసంగి ప్రోత్సహించిన రావుబహద్రులు సామల వేంకట రెడ్డిగారిని [౨౦ రూపాయలు] విద్యాభిమాని గారిని ౧౫ రూపాయలు] కృష్ణస్వామి ముదరాజు గారికిని కృతజ్ఞతా వందనములగు నూచించిరి.

ఆధ్వర్యము పరిశ్రమయొనర్చి, నియమబద్ధులై తమవిధిక్య త్యమును చక్కగ నిర్వహించినందుకు వారిని ప్రశంసించిరి. ఇట్టిపరీక్షలకు కేయాతకోసంగి ద్రవ్యసహాయముతో ప్రోత్సహము చేయుటకు ధనవంతులు గలరు గనుక అధికసంఖ్యాకులను పరీక్షలలో చేర్చుటకు ఉపాధ్యాయులును, విద్యాభిమానులును కృషి సహజమలెనని నుడివిరి.

తమవార రాజ్యోత్సవరీక్ష కీడినవ జేల్మనబడినవారు బహుమానములను సొంపుటకు సమ్యుతిందిరి ప్రకటించబడెను:-

- ౧. శ్రీయుత చిరాగు పీఠము గారు ౧౫ రూపాయలు
- ౨. కొండా వేంకటరంగ రెడ్డిగారు ౧౫
- ౩. అగ్నివేల్లి జానకిరామ రావుగారు ౫ కేలు. [కొండగడప జమీందారు]
- ౪. కృష్ణస్వామి ముదరాజు గారు ౧౦

శ్రీయుత ఆదిరాజు పీఠాధిప రావుగారు అధ్యక్షులకు ను, పరీక్షకులకును, సభ జరుపుటయందు తోడ్పడినవారికిని కృతజ్ఞతా వందనము లర్పించిరి.

రెండవ బహుమానమును బొందిన శ్రీయుత కోదాటి రామకృష్ణారావు గారు తమ బహుమాన ద్రవ్యమును చాల సరస్వతీ నిలయమున కర్పించిరి నిలయపు కార్యదర్శిగారు ప్రకటించిరి.

కేంద్రాధ్యక్షులును, విద్యార్థులును, ఆంధ్రభావను బహువిధ గ్రంథములతో నలంకరించి పోషించిన బ్రహ్మశ్రీ చెల్లెళ్ల వేంకట శాస్త్రిగారు [తిరుపతి వేంకట కవులలో నొకరు] హైద్రాబాదు ఈనెల ౧౬ వ తేదీన తిక్కన జయంత్యుత్సవ సందర్భమున విచ్చేయుదురన్న వార్త ప్రకటించబడినతరువాత సభ రాత్రి ౭-౩౦ గంటలకు ముగింపబడెను.

మీజీనితమును 1819

భీమా చేయించుకొన గోరినచో బ్రానియా లైఫ్ అసూరన్న కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, నరన మైనరేటు, ధారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్యమైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సామ్యము (క్లెయిము) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాస్పెక్టును కావలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చీఫ్ ఏజంటు:- జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్.
20, కచ్చారేశ్వర ఆగ్రహారం, మద్రాసు.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లవస్త్రమును పోగొట్టి బలము గలగడయు అద్భుత లేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్త్రమైనను పారదోలునని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈలేహ్యమునల్ల మేహములను బిచ్చినగ్గును, మూత్రకోగములు కూడా తగ్గును. డబ్బీ రు. 4-0. (మహాప్రదానాది మూర్తము) కుసమమెదలగుప్రీతి పన్ను కోగములను పోగొట్టి సంతానము కలగజేయును. నెల కొకటి మందు రు. 4 లు.

ప్రజ్ఞాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా(రాయవరం)

జాబులు

బందరుపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము

ఈనెల 15 తేదీ సాయంత్రము బందరు పురపంచమున ముల్లారా|| చిట్టా సుందరరామయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షత (కీంద జరిగిన బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సభ్యుల సమావేశములో ఈక్రింది తీర్మానములు కానింపబడెను.

1. చెయ్యవాడ జెంకట నరసింహారావుగారు, పాలపర్తి ఆంజనేయులుగారు, ఈయిద్దరిని కార్యదర్శులుగ ఎన్నుకొనడము యినది. ఇందులో చె. వెం. నరసింహారావుగారిని ప్రధానకార్యదర్శిగ నియమించడమైనది.
2. ఈయిద్దరు కార్యదర్శులుగాక శ్రీనిధిభట్టలకుగాను శ్రీకార్యదర్శిని యొకరి కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నిర్ణయము పవలెను.
3. ముల్లారా|| చిట్టా సుందరరామయ్య పంతులుగారిని అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనడమైనది.
4. కార్యనిర్వాహక సభకు ఉద్యోగులు అనగా కార్యదర్శులు ముగ్గురు, అధ్యక్షులుగాక ఏమగురు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల బంధవలెను.
- 1 భో. పట్టాభిసేతారామయ్యగారు, 2. కానుకొల్లు భావనారాయణగారు, 3. మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారు, 4. కాశేపల్లి బాంతుమనేశుడుగారు, 5. కట్టమాడి చిదంబర రావుగారు, 6. భాగవతుల పిచ్చయ్యగారు, 7. వి. వి. ఎల్. నరసింహారావుగారు.
5. కార్యనిర్వాహక సభకు అయిదుగురు కోరముగా ఏర్పాటుచేయడమైనది.

చె. వెం. నరసింహారావు ప్రధానకార్యదర్శి.

ఆదిమాంధ్రనూతన గ్రామ ప్రతిష్ఠాపన

సూరయ్యగారిపాలెం

(గుడివాడ తాలూకా తమరకే సివారు)

గుడివాడ తాలూకా తమరకే ఆదిమాంధ్రలయకు మాను, తమరకే గ్రామములో నివసించుటకు ఇండ్లుగాని దున్నుకొని బ్రతుకుటకు భూములు గాని లేక యిబ్బందులు పడుచున్నారము. వర్షాకాలములో కేతులకన్నా చెట్లు ఆధారములున్నవిగాని మాకు తలదాచుకొనుటకు తరువెరవులు లేక భంగవంతుని పర్యవాలములయందును ప్రార్థించుచుంటిమి. భగవంతుడు మాకష్టములను తొలగించుటకు పూనినట్లుగా ఆ సర్వేశ్వరు ప్రేరేపణచే దొండపాడు కాపురంబులు శ్రీయుత యల్లంరాజు విజయ రామయ్యగారు మాగ్రామములో యాన్నివారి తాలూకు భూముల సాగునీటి నిమిత్తం ఆవునార్లు పోసికొని పెంచుటకుగాను నాలుగయిదువేల ధనముచే ఒక గొప్ప కట్టామును కట్టించి ప్రజలకును అతిసమీపములో క్రొత్తగా త్రవ్వించి యుండి తిలూమునకు అంటి కాళిగ యొన్న ఘనము చెడు యొకరముల మొక ప్రజలకులలో వారి పెనలొడ్డిగాకను యల్లంరాజు సూరయ్యగారి నామముతో గ్రామముకట్టుకొని కాపుర ముండలసినదిగా వారు నెలవిచ్చి యున్నారు. ఆంధ్రుడు మేము ఆనందభంకులము (వి. 5-8-25) సూరయ్యగారి పాలెం అను నామముతో గ్రామప్రతిష్ఠాపనకేసి ముప్పదియండ్లుగా గృహములను నిర్మించుకొని కాపురముయొంది, వారు త్రవ్వించిన తటాకము నీటిని త్రాగుచు నుభయంగా కాపురమున్నారము. మాకష్టములను తీర్చి నిలచుటకు నీడను త్రాగుటకు మంచినీటిని యిచ్చి మమ్యులను ఆనందించిన శ్రీ విజరామయ్యగారిని వారితలులమును, పరమేశ్వరుడు ఆమూరాకోగ్య విశ్వేశ్వరులు నొసంగుగాక మని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నారము.

దోనే కోటయ్య.
చప్పిట వెంకయ్య.
వంపుకర్ల నాగయ్య.

వెల సీసా 1-కి వేలకు మందు రు. 0.4-0
ఈనూతన రత్నరాశిన కేలు ఈకి పరీక్షించు. తత్వమునకు వెలకులకు వారి యుండక వెలకులకు మెదగును.
అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మద్రాసు

శ్రీకృష్ణ శ్రమము - పెదపాలెము

టంగుటూరి ప్రకాశంగారి అభిప్రాయము

ఈ యాశ్రమము నల్లపాటి హనుమంతరావుగారివల్ల, నడపబడుచున్నది. పెదపాలెం గ్రామములోని శ్రీకృష్ణాశ్రమమునకు ఈడినను వచ్చి ఇచ్చుట జరుగుచున్న కార్యక్రమము నున్న పాతకాలనున్న, చూచి చాలా సంతోషించినాను.

సాకలలో చగువునున్న, 87 గురు మగపిల్లలున్న, 3 ఆడపిల్లలు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులలో పరిశుక్రముగా నుండే వారి మోస్తరుగా, మిక్కిలి శుభ్రముగా నున్నారు.

చదువు శ్రేష్ఠతో చదువుతుంటాయన్నారు. వీరికి వంటచేయు మనిషిన్ని, వంటచేయు ఇండ్లు, పాత్రలు, మిక్కిలి పరిశుక్రముగా నున్నవి. 40 మందికి భోజనములు ఇచ్చుటనే పెట్టి, విద్యనీర్చి పనిచేయుచున్న, ఉపాధ్యాయులున్న, నల్లపాటి హనుమంతరావుగారున్న, వీరికి తోడ్పడుచున్న యల్లు ప్రక్కల, గ్రామములలోని వాయువులను, ప్రజలను, క్లాసు పాత్రులు.

కాని ఇటువంటి ఆశ్రమములో కాంగ్రెసు కమిటీవారున్న, ప్రజలను, మిక్కిలి సహాయము చేయవలసిన విధియొస్తున్నది.

టంగుటూరి ప్రకాశము,
డి 9-8-25.

గుడివాడ తాలూకా బోరు

పరిశాలన స్తంభించినది

బడ్డెటు ప్యానుకాశము, ఏప్రియల్ నుండియు పాలన మెట్లుసాగుతో తోడదు. అధ్యక్షు సాంప్రదాయమునకు ఈయధ్యక్షుని వరదము పూర్తిగ వ్యతిరేకముగనుండుటచే సభ్యులు దిరకాలము ఓపిక పట్టటాక నవంబరు 24వ తేదీని వీరంగి మీటింగున ప్రతిష్టంభము సాగింపవలసి వచ్చినది. విశాఖరా హిత్య తీర్మానమును జరిపుటకై స్పెషల్ మీటింగు జరుపగోరి పదిమంది సభ్యులు 4-12-24 నోటికు నిచ్చిరి. సభ్యులు తమ హక్కులకును లోకల్ బోర్డు చట్టములకును అక్షింతముగోరి కల కోరినట్లెంచిరి మనియు లోకల్ నెల్సు గనన్న మెంటుకు వ్రాసి వారి యుత్తర్యప్రకారము చర్యజరపును మని తా|| బో|| ప్రసిడెంటువారు జవాబు నిచ్చిరి. 17-12-24 వ తేదీని సభ్యుల కోరికప్రకారము మీటింగు పెట్టవలసిన దనియు సభ్యుల కోరికచట్టములకు వ్యతిరేకము కావనియు నూచించురు లోకల్ నెల్సుగనన్న మెంటువారు ప్రసిడెంటునకు జవాబిచ్చిరి. 20-12-24 వ డిప్యూటీబోర్డు ప్రసిడెంటు మీటింగు పెట్టవలసిన దని వారికి తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు వ్రాసిన కిఫరెన్సుకు జవాబునిచ్చిరి. అట్టిచ్చినను లక్ష్యముచేయక 27-1-25 తేదీని మీటింగు నేర్పాటుకేసి 20-1-25 తేదీని మీటింగు కార్డుల వ్రాసిరి. 27వ జరిగిన మీటింగులో స్పెషల్ మీటింగు జరుపని కారణమున తక్కిన తీర్మానములకు ప్రతిష్టంభము జూపినను బడ్డెటు తీర్మానమునకు మాత్రము వీరంగి మీటింగు ఏజండాలో నుదహరించినదానివలె సలకమిట్టిని నియమించవలెనని కోరిరి. అది ఇష్టములేనందువలన మీటింగులో ఓటునకు పెట్టక దూరింగు నిచ్చియుండెను. తీర్మానము లన్నియు ప్రతిష్టంభములైనవి. ఇప్పటికిని స్పెషల్ మీటింగు జరుపలేదు. 27 వ తేదీ మీటింగు పట్టుకున్నను తన్ను కానించుట కెవ్వరి కభికారము లేదనియు తాను స్పెషల్ మీటింగు పెట్టుట కసరములేక నియు అద్యక్షులు జవరల్ గారి సలహా తీసికొంటిననియు బహిరంగముగా ప్రెసిడెంటు ప్రజలయిష్టమును సభ్యుల కోరికలకు, డిప్యూటీబోర్డు సలహాను లోకల్ నెల్సు గనన్న మెంటు ఉత్తర్యులను నిరాకరించు యీపాలన మెంతకాలము సాగునో దురూహ్యముగా నున్నది.

సానికనంపు శ్రేయోభిలాషి.

సుందరి లైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0 ని. పి. 0-13-0
ఒక డబ్బీలైలము విడుదల కావిన ముఖ్యమంత్రి పర్యటన ముడిపలు మచ్చలూనును. ముఖ్యమంత్రిగారి, నున్నగా అడ్డముపలే ప్రకాశించును. చర్యనా మృదుత్వముకలిగి కాంక్షా లేదును. ఈలైలము మంచికావాలను గరిగి మిగడతల నుండును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

